

Lykiltölur úr rekstri sveitarfélaga 2017

OKTÓBER 2018

© Samband íslenskra sveitarfélaga
hag- og upplýsingasvið
Borgartúni 30 • Pósthólf 8100 • 128 Reykjavík
Ábm.: Sigurður Á.Snævarr
Umsjón: Jóhannes Á. Jóhannesson og Valgerður Ágústsdóttir
2018/14
Umbrot og útlit: Ingibjörg Hinriksdóttir
Afritun og endurprentun er heimil svo
fremi að heimildar sé getið.

Lykiltölur úr rekstri sveitarfélaga 2017

Fjármál og stjórnun

1.1	Skatttekjur án Jöfnunarsjóðs á íbúa	6
1.2	Heildartekjur A-hluta á íbúa	8
1.3	Skuldahlutfall A-hluta	10
1.4	Skuldahlutfall A- og B-hluta	12
1.5	Skuldir A-hluta á íbúa	14
1.6	Skuldir A- og B-hluta á íbúa	16
1.7	Veltufé frá rekstri í hlutfalli við tekjur A-hluta	18
1.8	Langtímaskuldir í hlutfalli við veltufé frá rekstri A-hluta	20
1.9	Veltufjárhlutfall A-hluta	22
1.10	Laun, launatengd gjöld og breyting lífeyrisskuldbindinga í hlutfalli við tekjur A-hluta	24
1.11	Jöfnunarsjóður í hlutfalli við tekjur A-hluta	26

Grunnskóli

2.1	Fjöldi nemenda á hvert stöðugildi starfsfólks við kennslu	30
2.2	Hlutfall kennara með kennsuréttindi í grunnskólum	32
2.3	Fjöldi íbúa á hvert stöðugildi starfsfólks við kennslu	34
2.4	Rekstrarútgjöld grunnskóla sem hlutfall af skatttekjum	36
2.5	Rekstrarkostnaður vegna grunnskóla á íbúa	38
2.6	Rekstrarkostnaður grunnskóla á hvern nemanda	40

Leikskóli

3.1	Fjöldi heilsdagsígilda á stöðugildi starfsfólks við uppeldi og menntun	44
3.2	Hlutfall leikskólakennara í leikskólum	46
3.3	Hlutfall leikskólagjalda af rekstrarkostnaði leikskóla sveitarfélaga	48
3.4	Rekstrarkostnaður vegna leikskóla á íbúa	50
3.5	Hlutfall rekstrarútgjalda leikskóla af skatttekjum	52
3.6	Rekstrarkostnaður leikskóla á hvert heilsdagsígildi	54

Félagsþjónusta

4.1	Kostnaður vegna félagsþjónustu á íbúa	58
4.2	Útgjöld félagsþjónustu sem hlutfall af skatttekjum	60
4.3	Fjárhagsaðstoð á íbúa	62
4.4	Kostnaður vegna þjónustu við fatlað fólk á íbúa	64

Fjármál

1.1 Skatttekjur án jöfnunarsjóðs á íbúa

Hvers vegna er þetta áhugavert?

Skatttekjur sveitarfélaga ráða mestu um það svigrúm til útgjalda sem til staðar er á ári hverju. Um skatttekjur er fjallað í lögum um tekjustofna sveitarfélaga nr. 4/1995. Skatttekjur eru útsvar, fasteignaskattur og skattígildi (lóðaleiga). Í lögnum eru ákvæði um hámarks- og lágmarksálagningu útsvars og hámarksálagningu fasteignaskatta.

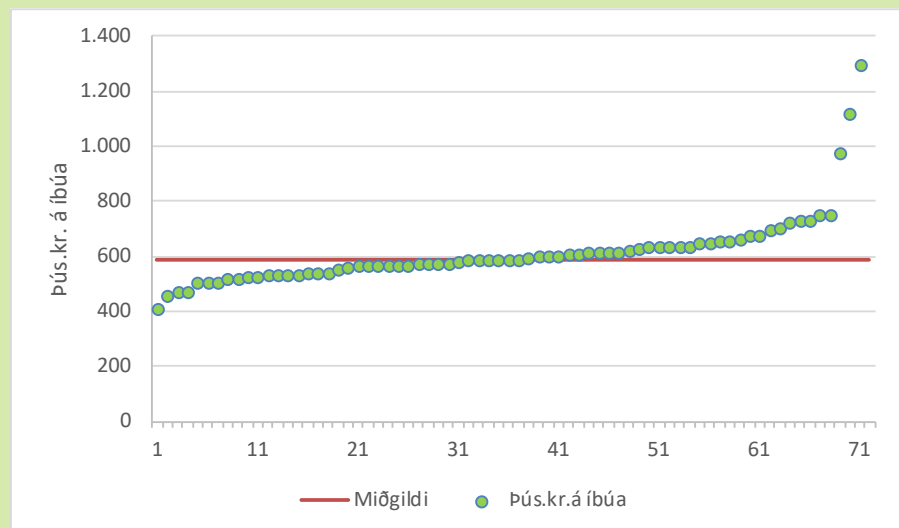
Talnaefni

Þessar upplýsingar koma úr ársreikningum sveitarfélaga sem safnað er rafrænt af Hagstofu Íslands.

Til frekari skoðunar

Mörg sveitarfélög eru með útsvar og fasteignaskatta í hámarki. Það dregur mjög úr sveigjanleika í fjármálum þeirra þegar allar skattaheimildir eru nýttar til hins ýtrasta á toppi hagsveiflunnar. Mikilvægt er fyrir sveitarfélög að fylgjast vel með þróun skatttekna. Fasteignaskattar ráðast af fasteignamati og álagningu. Í júní ár hvert tilkynnir Þjóðskrá Íslands um nýtt fasteignamat. Það tekur gildi 31. desember sama ár og gildir næsta árið.

Myndræn framsetning

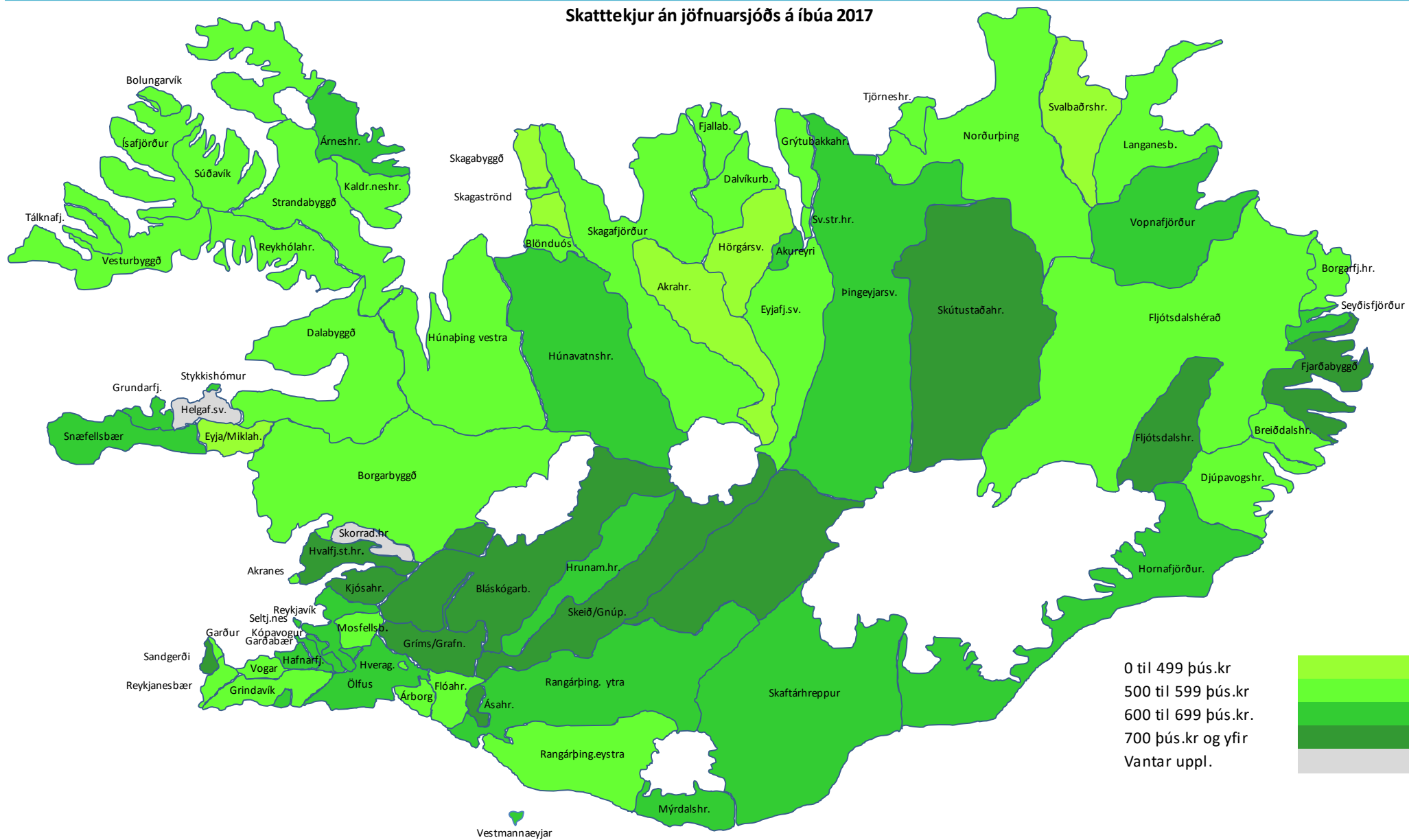

Skatttekjur á íbúa voru að meðaltali 639 þús.kr. Nokkur sveitarfélög skera sig úr hvað varðar háar skatttekjur, tvö til þrefalt á við landsmeðaltal. Þau sveitarfélög sem um ræðir eiga það sammerkt að njóta fasteignaskatta af virkjunum og sumarbústaðabyggðum. Í þeim sveitarfélögum þar sem landbúnaður er megin atvinnugreinin eru skatttekjur hvað lægst. Miðgildið er um 600 þús.kr.

Reykjavíkurborg	675	Akrahreppur	406
Kópavogsbær	648	Akureyrarkaupstaður	601
Seltjarnarneskaupstaður	650	Norðurbíng	600
Garðabær	670	Fjallabyggð	598
Hafnarfjarðarkaupstaður	632	Dalvíkurbyggð	563
Mosfellsbær	585	Eyjafjarðarsveit	538
Kjósarhreppur	729	Hörgársveit	499
Reykjanesbær	585	Svalbarðsstrandarhreppur	527
Grindavíkurbær	567	Grýtubakkahreppur	554
Sandgerðisbær	750	Skútustaðahreppur	701
Sveitarfélagið Garður	527	Tjörneshreppur	517
Sveitarfélagið Vogar	528	Þingeyjarsveit	632
Akraneskaupstaður	575	Svalbarðshreppur	466
Skorradalshreppur	*	Langanesbyggð	587
Hvalfjarðarsveit	1.113	Seyðisfjarðarkaupstaður	634
Borgarbyggð	588	Fjarðabyggð	717
Grundarfjarðarbær	650	Vopnafjarðarhreppur	608
Helgafellssveit	*	Fljótsdalshreppur	2.043
Stykkishólmurbær	606	Borgarfjarðarhreppur	529
Eyja- og Miklaholtshreppur	467	Breiðdalshreppur	571
Snæfellsbær	661	Djúpavogshreppur	535
Dalabyggð	503	Fljótsdalshérað	586
Bolungarvíkurkaupstaður	573	Sveitarfélagið Hornafjörður	620
Ísafjarðarbær	595	Vestmannaeyjabær	613
Reykholahreppur	536	Sveitarfélagið Árborg	553
Tálknafjarðarhreppur	587	Mýrdalshreppur	642
Vesturbyggð	562	Skaftárhreppur	609
Súðavíkurhreppur	525	Ásahreppur	974
Árneshreppur	694	Rangárþing eystra	563
Kaldraneshreppur	526	Rangárþing ytra	629
Strandabyggð	568	Hrunamannahreppur	608
Sveitarfélagið Skagafjörður	587	Hveragerðisbær	560
Húnaþing vestra	518	Sveitarfélagið Ölfus	635
Blönduósibær	562	Grímsnes- og Grafningshr.	1.291
Sveitarfélagið Skagaströnd	566	Skeiða- og Gnúpverjahr.	727
Skagabyggð	453	Bláskógabyggð	747
Húnavatnshreppur	626	Flóahreppur	502
		Vegið meðaltal	639
		* Upplýsingar bárust ekki	

Skatttekjur án jöfnuarsjóðs á íbúa 2017

0 til 499 þús.kr
 500 til 599 þús.kr.
 600 til 699 þús.kr.
 700 þús.kr og yfir
 Vantar uppl.

1.2 Heildartekjur A-hluta á íbúa

Hvers vegna er þetta áhugavert?

Heildartekjur marka útgjaldaramma A-hlutans. Heildartekjur eru skatttekjur, framlög frá jöfnunarsjóði, þjónustugjöld og aðrar tekjur. Jafnvægisregla sveitarstjórnarlaganna segir til um að á hverju þriggja ára tímabili skuli samanlögð heildarútgjöld vegna rekstrar í A- og B-hluta ekki vera hærri en samanlagðar reglulegar tekjur.

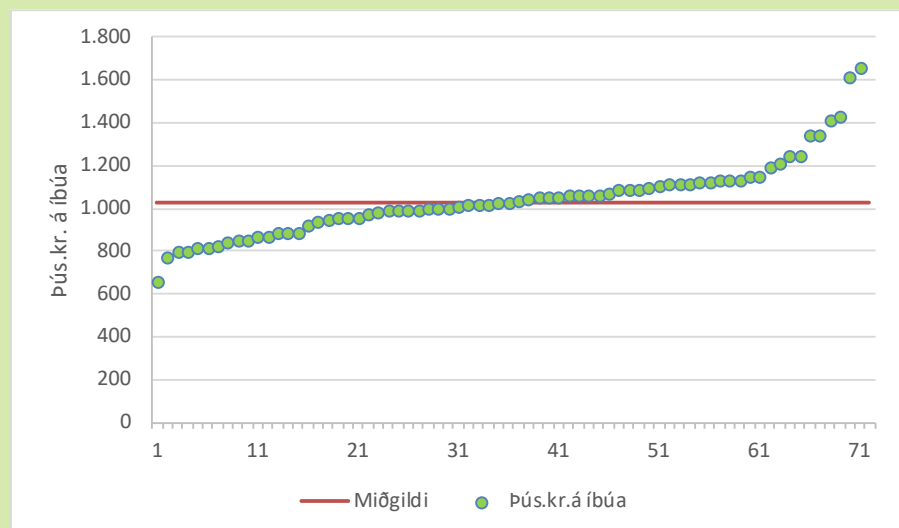
Talnaefni

Þessar upplýsingar koma úr ársreikningum sveitarfélaga sem safnað er rafrænt af Hagstofu Íslands.

Til frekari skoðunar

Mikilvægt er að gæta þess að þjónustugjöld mega ekki vera hærri en nemur kostnaði við að veita viðkomandi þjónustu. Skattar eru hins vegar almenn fjármögnun sveitarfélags án tillits til veittrar þjónustu. Misjafnt er hversu stór hluti heildartekna sveitarfélaga er af þjónustugjöldum og öðrum tekjum annars vegar og skatttekjum hins vegar.

Myndræn framsetning

Heildartekjur A-hluta á íbúa voru 906 þús. á íbúa að meðaltali árið 2017. Samanburður við skatttekjur sýnir að framlög jöfnunarsjóðs, þjónustugjöld og aðrar tekjur námu að meðaltali 267 þús.kr. Skatttekjur svöruðu til um 30% heildartekna sveitarfélaga.

Reykjavíkurborg	919	Akrahreppur	883
Kópavogsbær	795	Akureyrarkaupstaður	953
Seltjarnneskaupstaður	810	Norðurþing	1.021
Garðabær	840	Fjallabyggð	1.056
Hafnarfjarðarkaupstaður	799	Dalvíkurbyggð	1.005
Mosfellsbær	882	Eyjafjarðarsveit	989
Kjósarhreppur	952	Hörgársveit	1.052
Reykjanesbær	808	Svalbarðsstrandarhreppur	772
Grindavíkurbær	844	Grýtubakkahreppur	992
Sandgerðisbær	1.070	Skútustaðahreppur	940
Sveitarfélagið Garður	886	Tjörneshreppur	653
Sveitarfélagið Vogar	861	Þingeyjarsveit	1.121
Akraneskaupstaður	845	Svalbarðshreppur	1.088
Skorradalshreppur	*	Langanesbyggð	1.405
Hvalfjarðarsveit	1.203	Seyðisfjarðarkaupstaður	1.097
Borgarbyggð	989	Fjarðabyggð	1.056
Grundarfjarðarbær	1.000	Vopnafjarðarhreppur	1.123
Helgafellssveit	*	Fljótsdalshreppur	2.223
Stykkishólmurbær	991	Borgarfjarðarhreppur	1.108
Eyja- og Miklaholtshreppur	1.035	Breiðdalshreppur	1.190
Snæfellsbær	1.143	Djúpavogshreppur	1.241
Dalabyggð	1.126	Fljótsdalshérað	1.082
Bolungarvíkurkaupstaður	1.046	Sveitarfélagið Hornafjörður	1.011
Ísafjarðarbær	1.050	Vestmannaeyjabær	861
Reykhláahreppur	1.656	Sveitarfélagið Árborg	817
Tálknafjarðarhreppur	1.337	Mýrdalshreppur	971
Vesturbyggð	1.243	Skaftárhreppur	987
Súðavíkurhreppur	1.427	Ásahreppur	1.112
Árneshreppur	1.054	Rangárþing eystra	949
Kaldraneshreppur	1.084	Rangárþing ytra	1.016
Strandabyggð	1.340	Hrunamannahreppur	1.118
Sveitarfélagið Skagafjörður	1.126	Hveragerðisbær	1.023
Húnaþing vestra	1.146	Sveitarfélagið Ölfus	976
Blönduósibær	1.013	Grímsnes- og Grafningshr.	1.612
Sveitarfélagið Skagaströnd	1.032	Skeiða- og Gnúpverjahr.	930
Skagabyggð	1.000	Bláskógabyggð	1.054
Húnavaðnahreppur	1.114	Flóahreppur	1.081
		Vegið meðaltal	906
		* Upplýsingar bárust ekki	

1.3 Skuldahlutfall A-hluta

Hvers vegna er þetta áhugavert?

Skuldahlutfallið sýnir hlutfall skulda og skuldbindinga af heildartekjum A-hluta sveitarfélaga. Í sveitarstjórnarlögum segir að heildarskuldir og skuldbindingar A- og B-hluta í reikningsskilum skv. 60. gr. séu ekki hærri en nemur 150% af reglulegum tekjum. Skuldsetning sveitarfélaga er mismunandi mikil. Því hærri sem skuldirnar eru sem hlutfall af heildartekjum, því viðkvæmara er sveitarfélagið fyrir tekjusamdrætti eða aukningu útgjalda.

Talnaefni

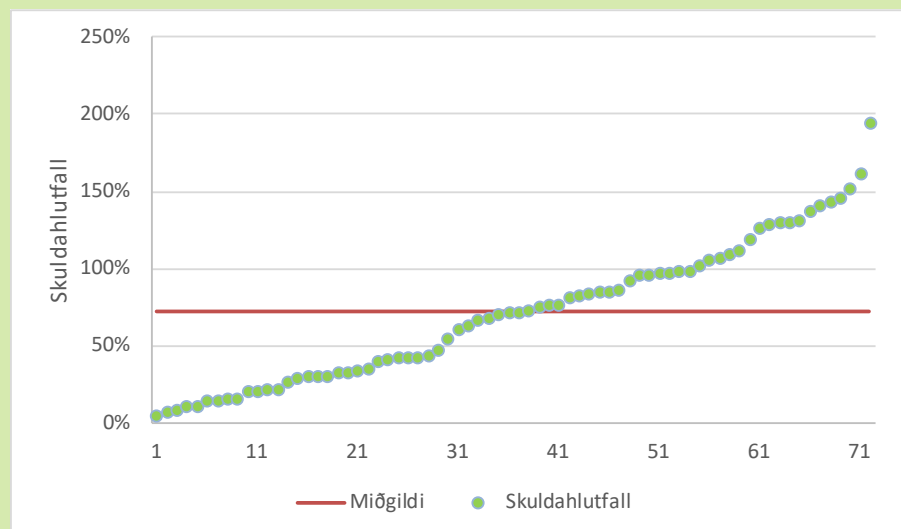
Þessar upplýsingar koma úr ársreikningum sveitarfélaga sem safnað er rafrænt af Hagstofu Íslands.

Til frekari skoðunar

Framkvæmdir á vegum sveitarfélaga eru víða fjármagnaðar að verulegu leyti með lánsfé. Nauðsynlegt er að sjá til þess að skuldsetning fari ekki yfir þau mörk að fjármagnskostnaður og afborganir lána séu farin að íþyngja rekstrinum úr hófi fram. Tekjur geta dregist saman en lánin fara hvergi. Hægt er að stilla upp nokkrum mikilvægum spurningum í þessu sambandi:

- Hver er ásættanleg skuldsetning sveitarfélagsins?
- Er rétt stefna að fjármagna stórar nýfjárfestingar alfarið með lánsfé?
- Þarf hvert sveitarfélag að móta sér stefnu um lántöku og nýfjárfestingar?

Myndræn framsetning

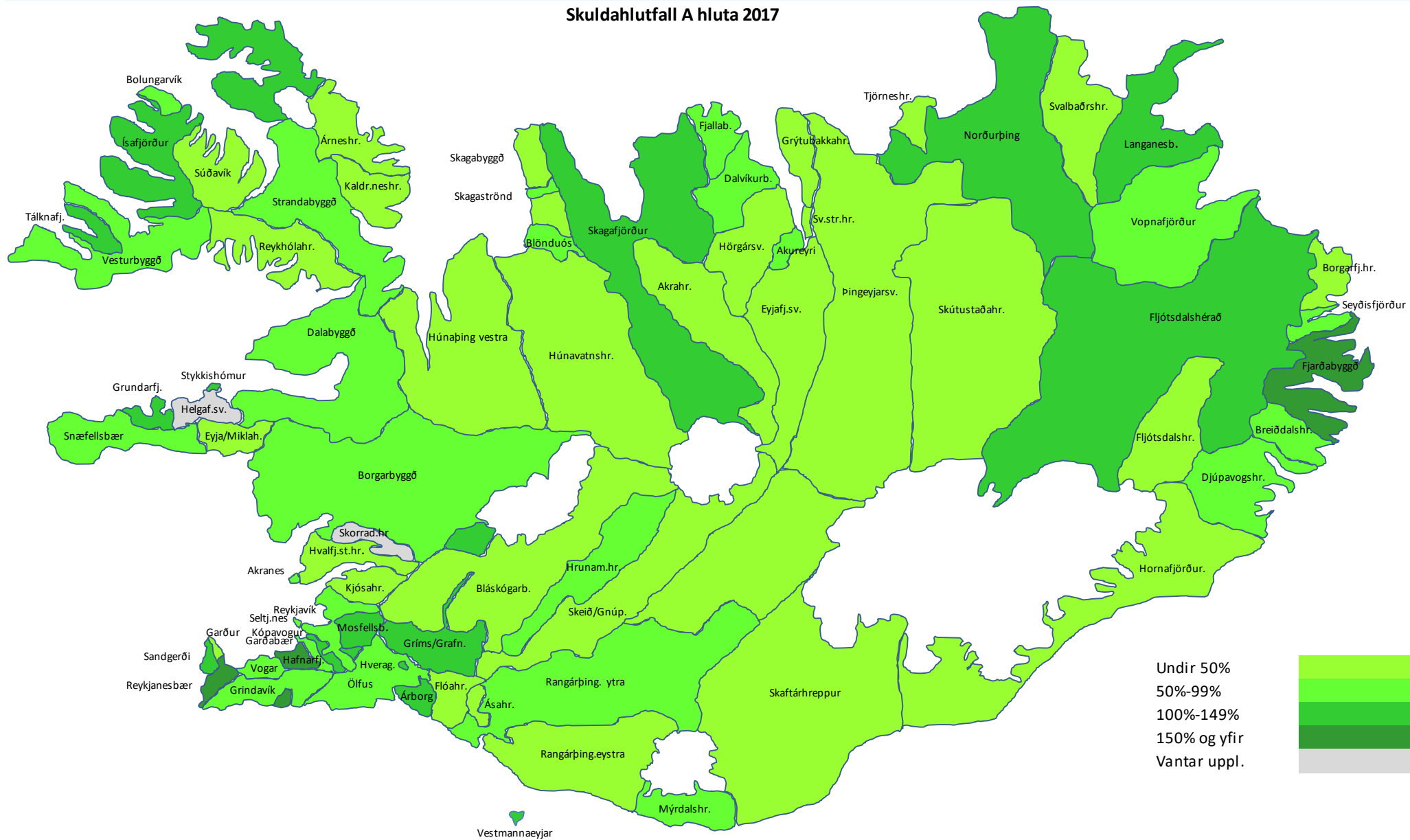

Skuldir breytast ekki þótt afkoman taki breytingum. Því herra hlutfall sem skuldir er af heildartekjum, því viðkvæmari er staðan ef tekjur dragast saman eða afkoman versnar. Því er mikilvægt að halda skuldum undir ásættanlegu hlutfalli af heildartekjum til að tryggja eins og fært er fjárhagslegan stöðugleika hjá sveitarfélaginu. A-hluti er kjölfesta í rekstri sveitarfélagsins í heild sinni og því skiptir staða hans miklu máli fyrir heildina.

Reykjavíkurborg	85%	Akrahreppur	16%
Kópavogsbær	129%	Akureyrarkaupstaður	96%
Seltjarnarneskaupstaður	61%	Norðurþing	137%
Garðabær	84%	Fjallabyggð	82%
Hafnarfjarðarkaupstaður	152%	Dalvíkurbyggð	66%
Mosfellsbær	119%	Eyjafjarðarsveit	21%
Kjósarhreppur	31%	Hörgársveit	35%
Reykjanesbær	195%	Svalbærstrandarhreppur	14%
Grindavíkurbær	55%	Grýtubakkahreppur	44%
Sandgerðisbær	132%	Skútustaðahreppur	40%
Sveitarfélagið Garður	42%	Tjörneshreppur	16%
Sveitarfélagið Vogar	86%	Þingeyjarsveit	33%
Akraneskaupstaður	98%	Svalbærshreppur	11%
Skorradalshreppur	*	Langanesbyggð	107%
Hvalfjarðarsveit	43%	Seyðisfjarðarkaupstaður	97%
Borgarbyggð	72%	Fjarðabyggð	161%
Grundarfjarðarbær	140%	Vopnafjarðarhreppur	76%
Helgafellssveit	*	Fljótaldalshreppur	4%
Stykkishólmsbær	145%	Borgarfjarðarhreppur	33%
Eyja- og Miklaholtshreppur	15%	Breiðdalshreppur	82%
Snæfellsbær	70%	Djúpavogshreppur	96%
Dalabyggð	64%	Fljótaldalshérað	130%
Bolungarvíkurkaupstaður	99%	Sveitarfélagið Hornafjörður	42%
Ísafjarðarbær	109%	Vestmannaeyjabær	130%
Reykholahreppur	30%	Sveitarfélagið Árborg	143%
Tálknafjarðarhreppur	102%	Mýrdalshreppur	73%
Vesturbyggð	93%	Skaftárhreppur	41%
Súðavíkurhreppur	21%	Ásahreppur	8%
Árneshreppur	30%	Rangárþing eystra	32%
Kaldrananeshreppur	29%	Rangárþing ytra	77%
Strandabyggð	77%	Hrunamannahreppur	68%
Sveitarfélagið Skagafjörður	112%	Hveragerðisbær	126%
Húnaþing vestra	26%	Sveitarfélagið Ölfus	85%
Blönduósibær	98%	Grímsnes- og Grafningshr.	106%
Sveitarfélagið Skagaströnd	72%	Skeiða- og Gnúpverjahr.	22%
Skagabyggð	7%	Bláskógabyggð	47%
Húnavatnshreppur	22%	Flóahreppur	11%
		Vegið meðaltal	103%
		* Upplýsingar bárust ekki	

Skuldahlutfall A hluta 2017

1.4 Skuldahlutfall A- og B-hluta

Hvers vegna er þetta áhugavert?

Skuldahlutfallið sýnir hlutfall skulda og skuldbindinga af heildartekjum A- og B-hluta sveitarfélaga. Í 64. gr. sveitarstjórnarlaga segir að heildarskuldir og skuldbindingar A- og B-hluta í reikningsskilum skv. 60. gr. eigi ekki að vera hærri en sem nemur 150% af reglulegum tekjum. Skuldsetning sveitarfélaga er mismunandi mikil. Því hærri sem skuldarnar eru sem hlutfall af heildartekjum, því viðkvæmara er sveitarfélagið fyrir tekjusamdrætti eða aukningu útgjalda.

Talnaefni

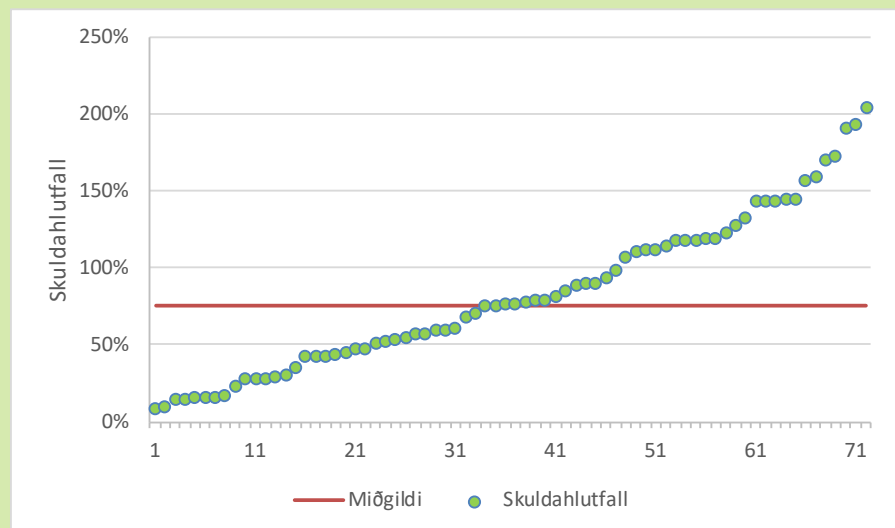
Þessar upplýsingar koma úr ársreikningum sveitarfélaga sem safnað er rafrænt af Hagstofu Íslands.

Til frekari skoðunar

Framkvæmdir á vegum sveitarfélaga eru víða fjármagnaðar að verulegu leyti með lánsfé. Nauðsynlegt er að sjá til þess að skuldsetning fari ekki yfir þau mörk að fjármagnskostnaður og afborganir lána séu farin að íþyngja rekstrinum úr hófi fram. Tekjur geta dregist saman en lánin fara hvergi. Hægt er að stilla upp nokkrum mikilvægum spurningum í þessu sambandi:

- Hver er ásættanleg skuldsetning sveitarfélagsins?
- Er rétt stefna að fjármagna stórar nýfjárfestingar alfarið með lánsfé?
- Þarf hvert sveitarfélag að móta sér stefnu um lántöku og nýfjárfestingar?

Myndræn framsetning

Mikill breytileiki er í hlutfalli heildarskulda og heildartekna hjá sveitarfélögunum. Hlutfallið er lágt hjá hluta sveitarfélaganna á meðan það er hátt hjá öðrum. Samstæða sveitarfélagsins samanstendur af A- og B-hluta. Heildarskuldahlutfall sveitarfélagsins segir því mikið um heildarskuldastöðu sveitarfélagsins enda þótt munur geti verið verulegur á milli A-hlutans og einstakra B-hluta fyrirtækja.

Reykjavíkurborg	172%	Akrahreppur	16%
Kópavogsbær	143%	Akureyrarkaupstaður	107%
Seltjarnarneskaupstaður	59%	Norðurþing	157%
Garðabær	85%	Fjallabyggð	77%
Hafnarfjarðarkaupstaður	159%	Dalvíkurbyggð	70%
Mosfellsbær	118%	Eyjafjarðarsveit	28%
Kjósarhreppur	193%	Hörgársveit	35%
Reykjanesbær	203%	Svalbarðsstrandarhreppur	15%
Grindavíkurbær	57%	Grýtubakkahreppur	57%
Sandgerðisbær	170%	Skútustaðahreppur	47%
Sveitarfélagið Garður	44%	Tjörneshreppur	16%
Sveitarfélagið Vogar	78%	Pingeyjarsveit	51%
Akraneskaupstaður	94%	Svalbarðshreppur	60%
Skorradalshreppur	*	Langanesbyggð	75%
Hvalfjarðarsveit	42%	Seyðisfjarðarkaupstaður	119%
Borgarbyggð	112%	Fjarðabyggð	127%
Grundarfjarðarbær	142%	Vopnafjarðarhreppur	52%
Helgafellssveit	*	Fljótaldalshreppur	9%
Stykkishólmurbær	144%	Borgarfjarðarhreppur	75%
Eyja- og Miklaholtshreppur	14%	Breiðdalshreppur	123%
Snæfellsbær	76%	Djúpavogshreppur	67%
Dalabyggð	59%	Fljótaldalshérað	190%
Bolungarvíkurkaupstaður	143%	Sveitarfélagið Hornafjörður	47%
Ísafjarðarbær	144%	Vestmannaeyjabær	110%
Reykhlóahreppur	30%	Sveitarfélagið Árborg	132%
Tálknafjarðarhreppur	89%	Mýrdalshreppur	79%
Vesturbyggð	114%	Skaftárhreppur	45%
Súðavíkurhreppur	23%	Ásahreppur	8%
Árneshreppur	28%	Rangárþing eystra	42%
Kaldrananeshreppur	17%	Rangárþing ytra	98%
Strandabyggð	89%	Hrunamannahreppur	76%
Sveitarfélagið Skagafjörður	117%	Hveragerðisbær	118%
Húnaþing vestra	53%	Sveitarfélagið Ölfus	90%
Blönduósibær	118%	Grímsnes- og Grafningsshr.	111%
Sveitarfélagið Skagaströnd	81%	Skeiða- og Gnúpverjahr.	27%
Skagabyggð	27%	Bláskógabyggð	42%
Húnavatnshreppur	55%	Flóahreppur	15%
		Vegið meðaltal	143%
		* Upplýsingar bárust ekki	

1.5 Skuldir A hluta á íbúa

Hvers vegna er þetta áhugavert?

Langtímaskuldir sýna skuldsetningu sveitarfélagsins til lengri tíma lítið og hvaða skuldbindingar sveitarfélagið hefur gengist undir. Yfirleitt hafa lán til lengri tíma verið nýtt til að fjármagna fastafjármuni, mannvirki eða kaup á landi. Skuldbindingar eru þess eðlis að óvíst er hvenær greiðslur falla til og hve háar þær verða. Til skuldbindinga teljast lífeyris- og leiguskuldbindingar. Skammtímaskuldir eru rekstrartengdar skuldir sem geta tekið verulegum breytingum milli ára.

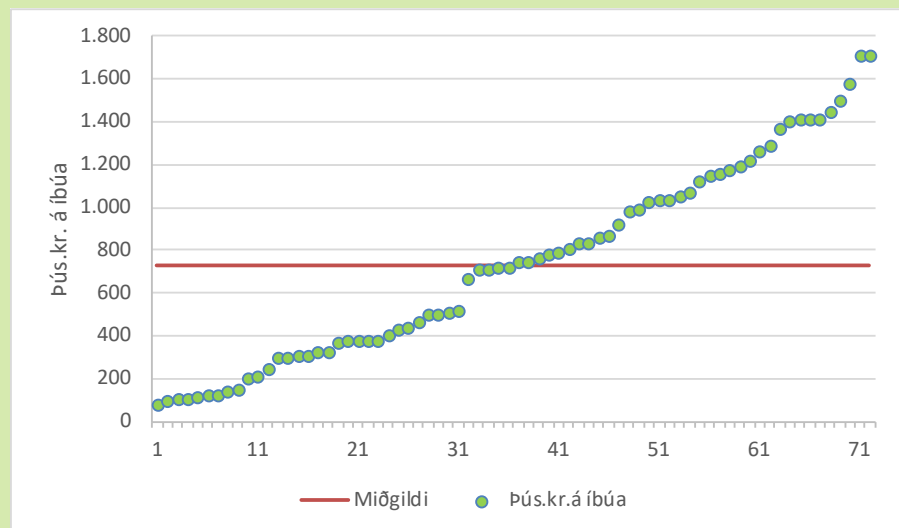
Talnaefni

Þessar upplýsingar koma úr ársreikningum sveitarfélaga sem safnað er rafrænt af Hagstofu Íslands.

Til frekari skoðunar

Skuldastöðu verður að skoða í samhengi við ýmislegt annað svo sem ástand og endurnýjunarþörf mannvirkja og framtíðarvöxt sveitarfélagsins. Sveitarfélag getur verið lítið skuldsett en staðið frammi fyrir mikilli fjárfestingarþörf á allra næstu árum t.d. vegna íbúafjölgunar. Skuldsett sveitarfélag getur verið búið að fjárfesta í öllum megin mannvirkjum og getur því einbeitt sér að því að greiða niður skuldir. Sveitarfélag getur átt í erfiðleikum með að standa undir skuldbindingum sínum ef afkoman er erfið. Við nýja lántöku er ætíð rétt að leggja mat á þörfina annars vegar og hins vegar á möguleikana til að endurgreiða lánið. Eðlilegt getur verið að sveitarfélag setji þak á hlutfall heildarskulda af heildartekjum. Skuldaregla sveitarstjórnarlaga setur ákveðið viðmið í því sambandi en ekkert kemur í veg fyrir að einstök sveitarfélög geti sett sér önnur og lægri viðmið.

Myndræn framsetning

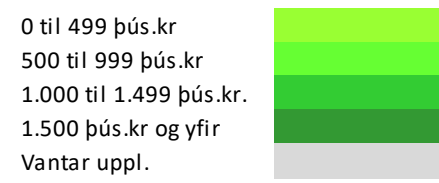
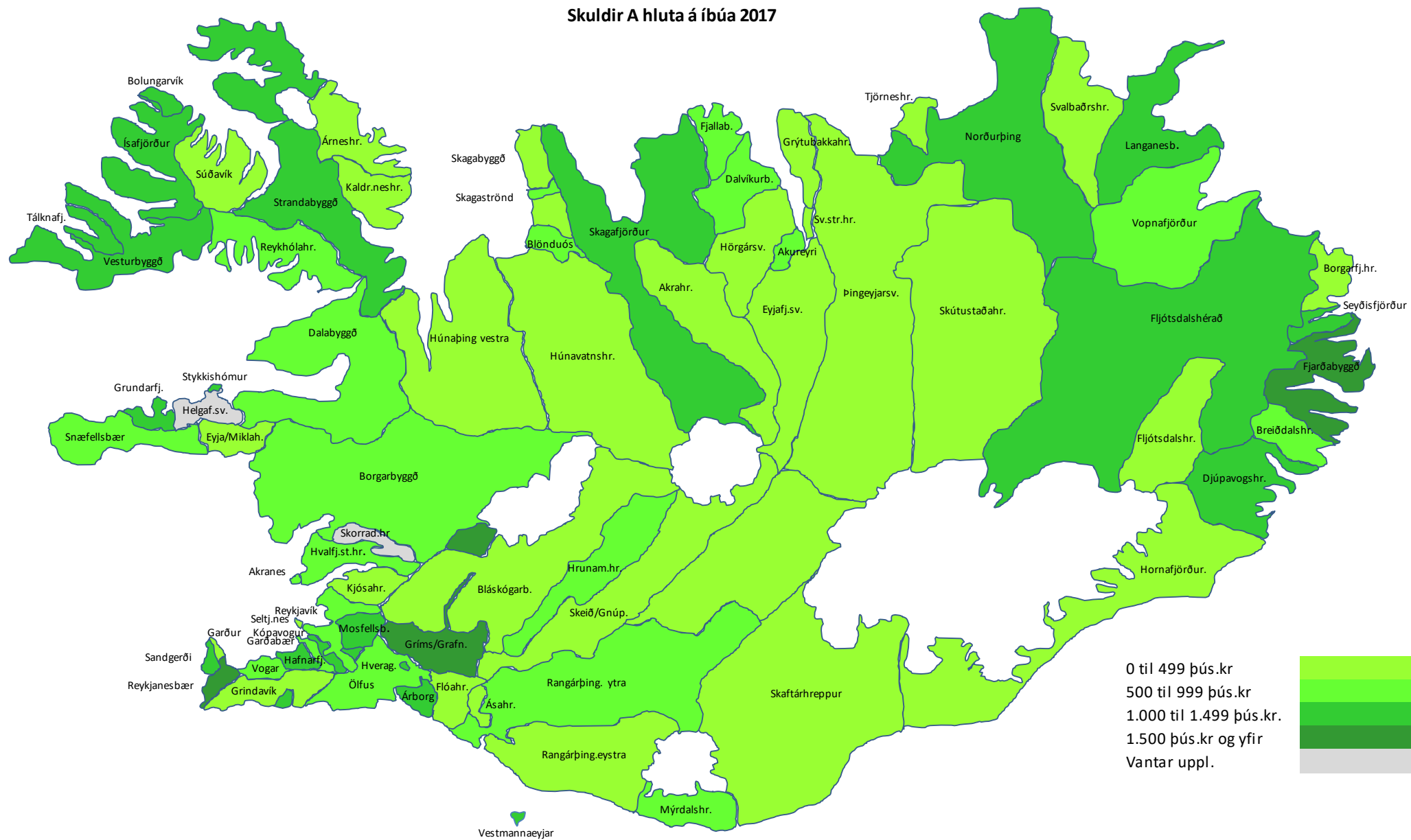

Hér eru skuldir sveitarfélaga á hvern íbúa reiknaðar út í þús. kr. á hvern íbúa. Sveitarfélögin hafa unnið markvisst að því á liðnum árum að greiða niður skuldir. Verulegur árangur hefur náðst í þeim efnum með aðhaldi í rekstri og varfærni í fjárfestingum. Með því að reikna út skuldir á íbúa þá er fært að bera stöðuna saman milli sveitarfélaga á nokkuð sambærilegan hátt.

Reykjavíkurborg	783	Akrahreppur	137
Kópavogsbær	1.025	Akureyrarkaupstaður	917
Seltjarnarneskaupstaður	493	Norðurbíng	1.398
Garðabær	704	Fjallabyggð	865
Hafnarfjarðarkaupstaður	1.213	Dalvíkurbyggð	666
Mosfellsbær	1.046	Eyjafjarðarsveit	208
Kjósarhreppur	291	Hörgársveit	373
Reykjanesbær	1.575	Svalbarðsstrandarhreppur	109
Grindavíkurbær	461	Grýtubakkahreppur	437
Sandgerðisbær	1.407	Skútustaðahreppur	373
Sveitarfélagið Garður	372	Tjörneshreppur	103
Sveitarfélagið Vogar	743	Þingeyjarsveit	374
Akraneskaupstaður	832	Svalbarðshreppur	119
Skorradalshreppur	*	Langanesbyggð	1.498
Hvalfjarðarsveit	516	Seyðisfjarðarkaupstaður	1.065
Borgarbyggð	711	Fjarðabyggð	1.705
Grundarfjarðarbær	1.404	Vopnafjarðarhreppur	852
Helgafellssveit	*	Fljótsdalshreppur	99
Stykkishólmsbær	1.441	Borgarfjarðarhreppur	365
Eyja- og Miklaholtshreppur	150	Breiðdalshreppur	980
Snæfellsbær	804	Djúpavogshreppur	1.185
Dalabyggð	715	Fljótsdalshérad	1.404
Bolungarvíkurkaupstaður	1.032	Sveitarfélagið Hornafjörður	430
Ísafjarðarbær	1.148	Vestmannaeyjabær	1.122
Reykholahreppur	504	Sveitarfélagið Árborg	1.167
Tálknafjarðarhreppur	1.359	Mýrdalshreppur	707
Vesturbyggð	1.150	Skaftárhreppur	404
Súðavíkurhreppur	293	Ásahreppur	93
Árneshreppur	317	Rangárbíng eystra	305
Kaldrananeshreppur	320	Rangárbíng ytra	781
Strandabyggð	1.030	Hrunaannahreppur	756
Sveitarfélagið Skagafjörður	1.260	Hveragerðisbær	1.287
Húnaþing vestra	300	Sveitarfélagið Ölfus	830
Blönduósibær	989	Grímsnes- og Grafningsshr.	1.702
Sveitarfélagið Skagaströnd	739	Skeiða- og Gnúpverjahr.	203
Skagabyggð	73	Bláskógabyggð	494
Húnavatnshreppur	240	Flóahreppur	122
		Vegið meðaltal	933
		* Upplýsingar bárust ekki	

Skuldir A hluta á íbúa 2017

1.6 Skuldir A og B hluta á íbúa

Hvers vegna er þetta áhugavert?

Langtímaskuldir sýna skuldsetningu sveitarfélagsins til lengri tíma lítið og hvaða skuldbindingar sveitarfélagið hefur gengist undir. Yfirleitt hafa lán til lengri tíma verið nýtt til að fjármagna fastafjármuni, mannvirki eða kaup á landi. Skuldbindingar eru þess eðlis að óvíst er hvenær greiðslur falla til og hve háar þær verða. Til skuldbindinga teljast lífeyris- og leiguskuldbindingar. Skammtímaskuldir eru rekstrartengdar skuldir sem geta tekið verulegum breytingum milli ára.

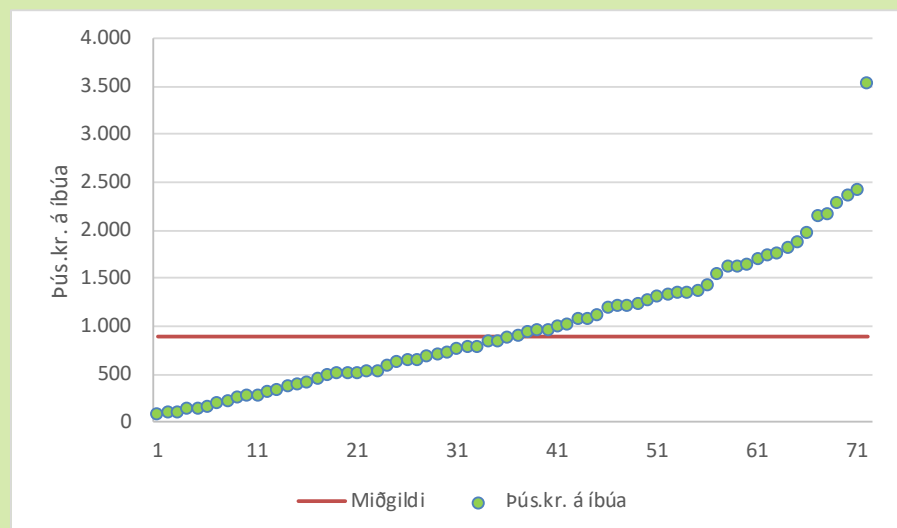
Talnaefni

Þessar upplýsingar koma úr ársreikningum sveitarfélaga sem safnað er rafrænt af Hagstofu Íslands.

Til frekari skoðunar

Skuldastöðu verður að skoða í samhengi við ýmislegt annað svo sem ástand og endurnýjunarþörf mannvirkja og framtíðarvöxt sveitarfélagsins. Sveitarfélag getur verið lítið skuldsett en staðið frammi fyrir mikilli fjárfestingarþörf á allra næstu árum t.d. vegna íbúafjölgunar. Skuldsett sveitarfélag getur verið búið að fjárfesta í öllum megin mannvirkjum og getur því einbeitt sér að því að greiða niður skuldir. Sveitarfélag getur átt í erfiðleikum með að standa undir skuldbindingum sínum ef afkoman er erfið. Við nýja lántöku er ætíð rétt að leggja mat á þörfina annars vegar og hins vegar á möguleikana til að endurgreiða lánið. Eðlilegt getur verið að sveitarfélag setji þak á hlutfall heildarskulda af heildartekjum. Skuldaregla sveitarstjórnarlaga setur ákveðið viðmið í því sambandi en ekkert kemur í veg fyrir að einstök sveitarfélög geti sett sér önnur og lægri viðmið

Myndræn framsetning

Hér eru heildarskuldir samstæðunnar reiknaðar út í þúsundum króna á hvern íbúa. Umfang B-hluta fyrirtækja er mjög misjafnt milli sveitarfélaga. Umfang þeirra er tiltölulega lítið hjá mörgum sveitarfélaganna en aftur á móti mjög umfangsmikið annarsstaðar. Þessi staða hefur áhrif á skuldastöðu samstæðunnar. Mörg fyrirtæki í B-hluta, einkum veitur og hafnir, eru mjög fjármagnsfræk og skuldir þeirra því háar.

Reykjavíkurborg	2.359	Akrahreppur	137
Kópavogsbær	1.201	Akureyrarkaupstaður	1.359
Seltjarnarneskaupstaður	513	Norðurþing	2.161
Garðabær	759	Fjallabyggð	1.013
Hafnarfjarðarkaupstaður	1.366	Dalvíkurbyggð	848
Mosfellsbær	1.117	Eyjafjarðarsveit	283
Kjósarhreppur	3.527	Hörgársveit	373
Reykjanesbær	2.424	Svalbarðsstrandarhreppur	115
Grindavíkurbær	529	Grýtubakkahreppur	738
Sandgerðisbær	1.966	Skútustaðahreppur	492
Sveitarfélagið Garður	396	Tjörneshreppur	103
Sveitarfélagið Vogar	698	Pingeyjarsveit	590
Akraneskaupstaður	894	Svalbarðshreppur	709
Skorradalshreppur	*	Langanesbyggð	1.353
Hvalfjarðarsveit	516	Seyðisfjarðarkaupstaður	1.700
Borgarbyggð	1.214	Fjarðabyggð	1.873
Grundarfjarðarbær	1.629	Vopnafjarðarhreppur	845
Helgafellssveit	*	Fljótsdalshreppur	207
Stykkishólmurbær	1.816	Borgarfjarðarhreppur	909
Eyja- og Miklaholtshreppur	150	Breiðdalshreppur	1.618
Snæfellsbær	1.073	Djúpavogshreppur	947
Dalabyggð	789	Fljótsdalshérað	2.296
Bolungarvíkurkaupstaður	1.737	Sveitarfélagið Hornafjörður	533
Ísafjarðarbær	1.769	Vestmannaeyjabær	1.216
Reykhláahreppur	652	Sveitarfélagið Árborg	1.238
Tálknafjarðarhreppur	1.435	Mýrdalshreppur	781
Vesturbyggð	1.651	Skaftárhreppur	451
Súðavíkurhreppur	346	Ásahreppur	95
Árneshreppur	317	Rangárþing eystra	424
Kaldrananeshreppur	216	Rangárþing ytra	1.085
Strandabyggð	1.334	Hrunamannahreppur	993
Sveitarfélagið Skagafjörður	1.539	Hveragerðisbær	1.266
Húnaþing vestra	646	Sveitarfélagið Ölfus	962
Blönduósbær	1.317	Grímsnes- og Grafningsshr.	2.160
Sveitarfélagið Skagaströnd	971	Skeiða- og Gnúpverjahr.	258
Skagabyggð	276	Bláskógabyggð	509
Húnavatnshreppur	623	Flóahreppur	173
		Vegið meðaltal	1.669
		* Upplýsingar bárust ekki	

1.7 Veltufé frá rekstri í hlutfalli við tekjur A hluta

Hvers vegna er þetta áhugavert?

Veltufé frá rekstri er það sem eftir stendur þegar búið er að greiða alla reikninga sem tengjast daglegum rekstri að undanskildum fjárfestingum og afborgunum lána. Þegar veltufé frá rekstri er reiknað út er búið að bakfæra allar reiknaðar stærðir s.s. afskriftir og breytingar á lífeyrisskuldbindingum. Því hærra hlutfall sem veltufé frá rekstri er af heildartekjum því auðveldara á sveitarfélagið með að standa undir skuldbindingum sínum.

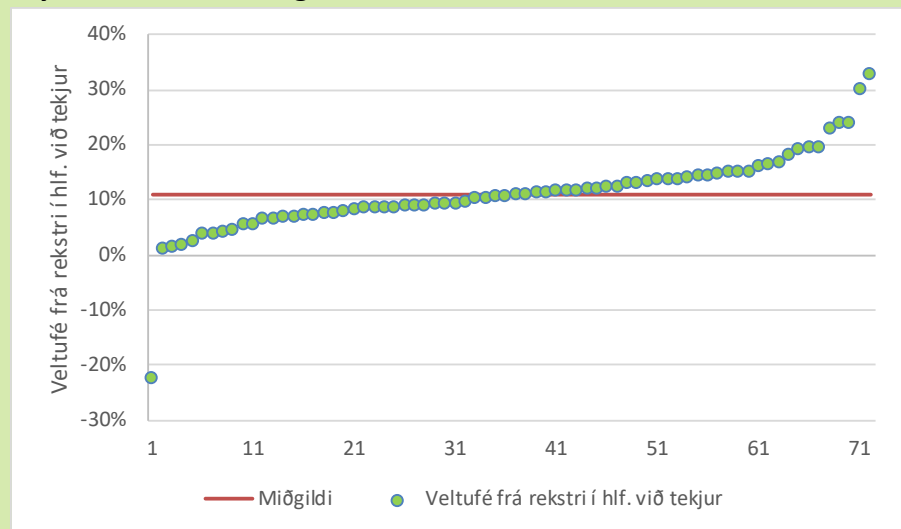
Talnaefni

Þessar upplýsingar koma úr ársreikningum sveitarfélaga sem safnað er rafrænt af Hagstofu Íslands.

Til frekari skoðunar

Veltufé frá rekstri er ein mikilvægasta niðurstaðan í ársreikningum sveitarfélaga. Veltufé frá rekstri er það fjármagn sem sveitarfélagið hefur aflögu til að greiða afborganir af lánum og til að leggja í nýfjárfestingar. Því hærra hlutfall sem veltuféð er af heildartekjum sveitarfélags því betur er það í stakk búið til að standa við skuldbindingar sínar. Skuldsetning segir ekki allt um fjárhagslegan stöðugleika sveitarfélagsins heldur skiptir mestu máli hve auðvelt sveitarfélagið á með að standa undir skuldbindingum sínum. Eðlilegt er að hvert sveitarfélag setji sér ákveðið markmið um hvert veltufé frá rekstri sem hlutfall af heildartekjum skuli vera við afgreiðslu áætlunar um fjárheimildir fyrir næsta ár.

Myndræn framsetning

Veltufé frá rekstri sem hlutfall af heildartekjum hefur farið vaxandi á seinni árum. Sveitarstjórnir leggja æ ríkari áherslu á þessa kennitölu þegar tekna eru ákvarðanir um fjárhagsáætlun. Eins og sést er mikill munur milli einstakra sveitarfélaga hvað þessa kennitölu varðar. Hjá nokkrum þeirra er kennitalan neikvæð. Það þýðir að ekkert er eftir til að greiða afborganir lána eða til að fjármagna fjárfestingar. Slík staða er auðvitað grafalvarleg.

Reykjavíkurborg	8%	Akrahreppur	4%
Kópavogsbær	10%	Akureyrarkaupstaður	11%
Seltjarnarneskaupstaður	1%	Norðurþing	19%
Garðabær	13%	Fjallabyggð	17%
Hafnarfjarðarkaupstaður	11%	Dalvíkurbyggð	13%
Mosfellsbær	11%	Eyjafjarðarsveit	6%
Kjósarhreppur	15%	Hörgársveit	12%
Reykjanesbær	23%	Svalbarðsstrandarhreppur	11%
Grindavíkurbær	17%	Grýtabakkahreppur	9%
Sandgerðisbær	10%	Skútustaðahreppur	15%
Sveitarfélagið Garður	14%	Tjörneshreppur	33%
Sveitarfélagið Vogar	9%	Þingeyjarsveit	12%
Akraneskaupstaður	14%	Svalbarðshreppur	30%
Skorradalshreppur	*	Langanesbyggð	20%
Hvalfjarðarsveit	14%	Seyðisfjarðarkaupstaður	13%
Borgarbyggð	14%	Fjarðabyggð	9%
Grundarfjarðarbær	9%	Vopnafjarðarhreppur	8%
Helgafellssveit	*	Fljótaldalshreppur	24%
Stykkishólmshreppur	7%	Borgarfjarðarhreppur	15%
Eyja- og Miklaholtshreppur	2%	Breiðdalshreppur	14%
Snæfellsbær	15%	Djúpavogshreppur	9%
Dalabyggð	12%	Fljótaldalshérað	11%
Bolungarvíkurkaupstaður	9%	Sveitarfélagið Hornafjörður	24%
Ísafjarðarbær	7%	Vestmannaeyjabær	19%
Reykholahreppur	12%	Sveitarfélagið Árborg	7%
Tálknafjarðarhreppur	8%	Mýrdalshreppur	16%
Vesturbyggð	3%	Skaftárhreppur	12%
Súðavíkurhreppur	14%	Ásahreppur	9%
Árneshreppur	-22%	Rangárþing eystra	10%
Kaldrananeshreppur	2%	Rangárþing ytra	12%
Strandabyggð	5%	Hrunaannahreppur	4%
Sveitarfélagið Skagafjörður	4%	Hveragerðisbær	7%
Húnaþing vestra	18%	Sveitarfélagið Ölfus	13%
Blönduósibær	7%	Grímsnes- og Grafningsshr.	11%
Sveitarfélagið Skagaströnd	9%	Skeiða- og Gnúpverjahr.	8%
Skagabyggð	6%	Bláskógabyggð	9%
Húnavatnshreppur	7%	Flóahreppur	11%
		Vegíð meðaltal	10%
		* Upplýsingar bárust ekki	

1.8 Langtímaskuldir í hlutfalli við veltufé frá rekstri A-hluta

Hvers vegna er þetta áhugavert?

Hlutfall langtímaskulda og veltufjár frá rekstri segir til um hve sveitarfélagið á auðvelt með að standa undir skuldbindingum sínum. Sveitarfélag sem skuldar lítið á hvern íbúa getur átt í erfiðleikum með að greiða afborganir lána ef veltufé frá rekstri er lítið sem ekkert. Með því að deila veltufé frá rekstri upp í langtímaskuldir fæst hugmynd um hve mörg ár það tekur að óbreyttu að greiða niður allar langtímaskuldir.

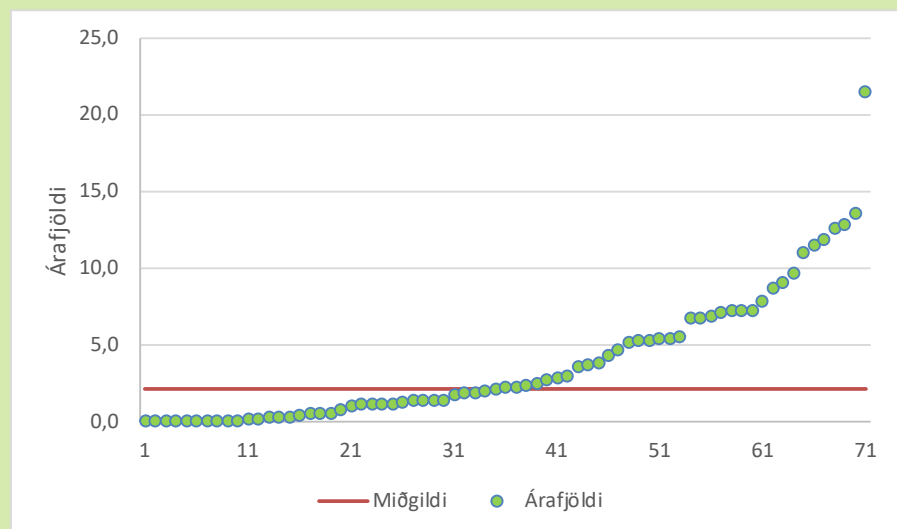
Talnaefni

Þessar upplýsingar koma úr ársreikningum sveitarfélaga sem safnað er rafrænt af Hagstofu Íslands.

Til frekari skoðunar

Ákveðið samhengi verður að vera á milli skuldsetningar og getu þess sem lánið tekur til að standa við skuldbindingar sínar. Því meiri sem skuldsetning er því meiri afgangur verður að vera af almennum rekstri til að greiða afborganir lána. Sveitarfélag sem er mjög skuldsett er einnig viðkvæmara fyrir sveiflum í afkomunni. Því þýðir ekki að miða getu til lántöku við það sem mögulegt er í allra bestu árum heldur verður að taka tillit til þeirra sveiflna sem geta átt sér stað í rekstri sveitarfélaga eins og í öllum öðru rekstri. Sveitarfélögin hafa þá sérstöðu að það verður ekki svo auðveldlega dregið saman í almennum rekstri þeirra, ef afkoman versnar, því stærstur hluti af starfsemi þeirra er lögbundinn.

Myndræn framsetning

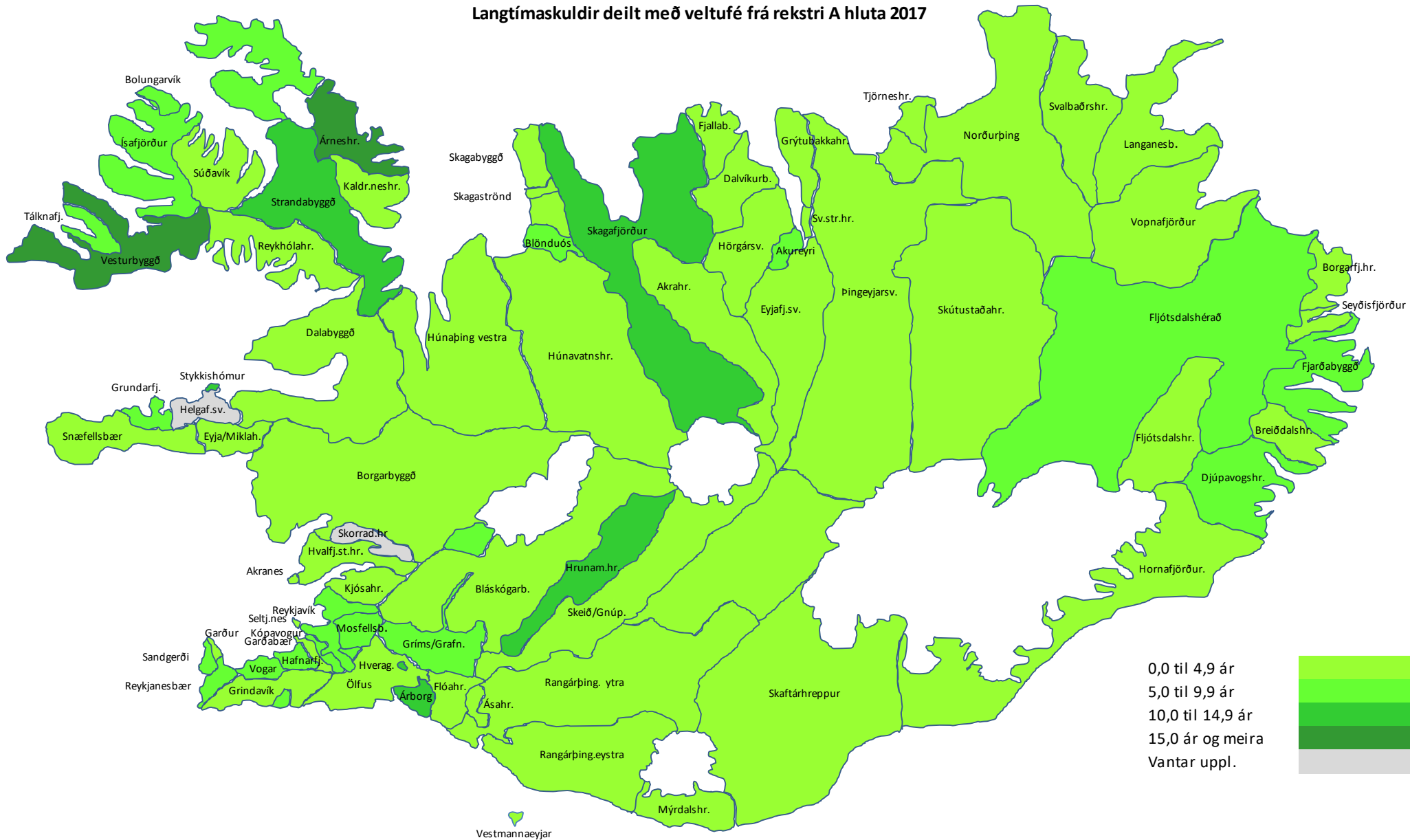
Mikill munur er milli sveitarfélaga hvað þessa kennitölu varðar. Um helmingur sveitarfélaganna væri fimm ár og skemur að greiða upp allar langtímaskuldir sveitarfélagsins ef öllu veltufé frá rekstri væri ráðstafað til þess. Hjá öðrum tæki það mun lengri tíma. Það er vitaskuld miklu frekar huglægur möguleiki en raunhæfur en engu að síður gefur niðurstaðan ákveðnar upplýsingar um hve auðvelt er að greiða niður langtímaskuldir.

Reykjavíkurborg	5,1	Akrahreppur	0,0
Kópavogsbær	7,8	Akureyrarkaupstaður	5,3
Seltjarnarneskaupstaður	4,6	Norðurþing	2,7
Garðabær	3,5	Fjallabyggð	0,6
Hafnarfjarðarkaupstaður	6,8	Dalvíkurbyggð	1,4
Mosfellsbær	6,7	Eyjafjarðarsveit	1,2
Kjósarhreppur	1,2	Hörgársveit	1,7
Reykjanesbær	5,3	Svalbarðsstrandarhreppur	0,0
Grindavíkurbær	1,1	Grýttubakkahreppur	1,1
Sandgerðisbær	9,1	Skútustaðahreppur	0,4
Sveitarfélagið Garður	0,5	Tjörneshreppur	0,2
Sveitarfélagið Vogar	5,5	Þingeyjarsveit	1,3
Akraneskaupstaður	1,2	Svalbarðshreppur	0,2
Skorradalshreppur	*	Langanesbyggð	3,0
Hvalfjarðarsveit	1,9	Seyðisfjarðarkaupstaður	1,9
Borgarbyggð	2,3	Fjarðabyggð	7,0
Grundarfjarðarbær	9,7	Vopnafjarðarhreppur	1,4
Helgafellssveit	*	Fljótsdalshreppur	0,0
Stykkishólmsbær	12,6	Borgarfjarðarhreppur	0,0
Eyja- og Miklaholtshreppur	0,0	Breiðdalshreppur	3,8
Snæfellsbær	2,0	Djúpavogshreppur	5,3
Dalabyggð	2,2	Fljótsdalshérað	8,6
Bolungarvíkurkaupstaður	6,8	Sveitarfélagið Hornafjörður	0,2
Ísafjarðarbær	5,4	Vestmannaeyjabær	0,2
Reykholahreppur	1,0	Sveitarfélagið Árborg	11,5
Tálknafjarðarhreppur	7,2	Mýrdalshreppur	2,5
Vesturbyggð	21,5	Skaftárhreppur	2,1
Súðavíkurhreppur	0,5	Ásahreppur	0,0
Árneshreppur	*	Rangárþing eystra	0,8
Kaldrananeshreppur	2,2	Rangárþing ytra	4,2
Strandabyggð	11,8	Hrunamannahreppur	12,8
Sveitarfélagið Skagafjörður	13,6	Hveragerðisbær	11,0
Húnaþing vestra	0,3	Sveitarfélagið Ölfus	3,7
Blönduósibær	7,2	Grímsnes- og Grafingshreppur	7,3
Sveitarfélagið Skagaströnd	0,0	Skeiða- og Gnúpverjahreppur	0,0
Skagabyggð	0,0	Bláskógabyggð	2,8
Húnavatnshreppur	1,4	Flóahreppur	0,1
~ veltufé frá rekstri neikvætt		Vegið meðaltal	5,0
		* Upplýsingar bárust ekki	

Langtímaskuldir deilt með veltufé frá rekstri A hluta 2017

0,0 til 4,9 ár
 5,0 til 9,9 ár
 10,0 til 14,9 ár
 15,0 ár og meira
 Vantar uppl.

1.9 Veltufjárhlutfall A-hluta

Hvers vegna er þetta áhugavert?

Veltufjármunir eru þær eignir sem reiknað er með að hægt sé að breyta í lausafé á skömmum tíma eða innan eins árs. Skammtímaskuldir eru þær skuldir sem þarf að greiða innan eins árs. Hlutfallið milli veltufjármuna og skammtímaskulda segir því mikið til um hvernig lausafjárstaðan er á árinu. Ef vel á að vera þurfa veltufjármunir að vera jafnmiklir eða meiri en skammtímaskuldir, sem þýðir að veltuhlutfallið þarf að vera 1,0 eða hærra.

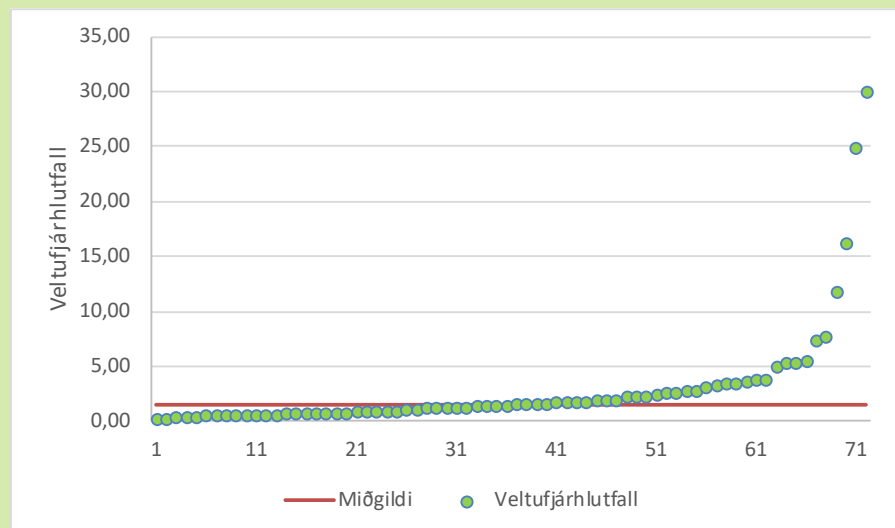
Talnaefni

Þessar upplýsingar koma úr ársreikningum sveitarfélaga sem safnað er rafrænt af Hagstofu Íslands.

Til frekari skoðunar

Veltufjárhlutfallið er eitt af því sem þörf er að hafa glögga gát á við fjármálastjórn sveitarfélaga. Ef veltufjárhlutfallið er langt undir 1,0 þá þýðir það að lausafjárstaðan er þröng og líkur á að erfiðlega gangi að greiða alla reikninga á tilskildum tíma. Verði dráttur á greiðslu reikninga þá hefur það í för með sér að dráttarvextir fara að telja. Það þýðir aukinn vaxtakostnað og óþarfa útgjöld. Þeir fjármunir sem falla til vegna dráttarvaxta nýtast ekki íbúum samfélagsins til almennrar þjónustu. Því skiptir miklu máli að setja það markmið við gerð fjárhagsáætlana og við almenna fjármálastjórnun að veltufjárhlutfallið verði ekki lægra en 1,0. Það má meðal annars gera með því að leggja áherslu á almennt aðhald, greiða upp skuldir eða breyta skammtímalánum í langtímalán.

Myndræn framsetning

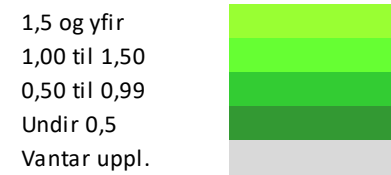
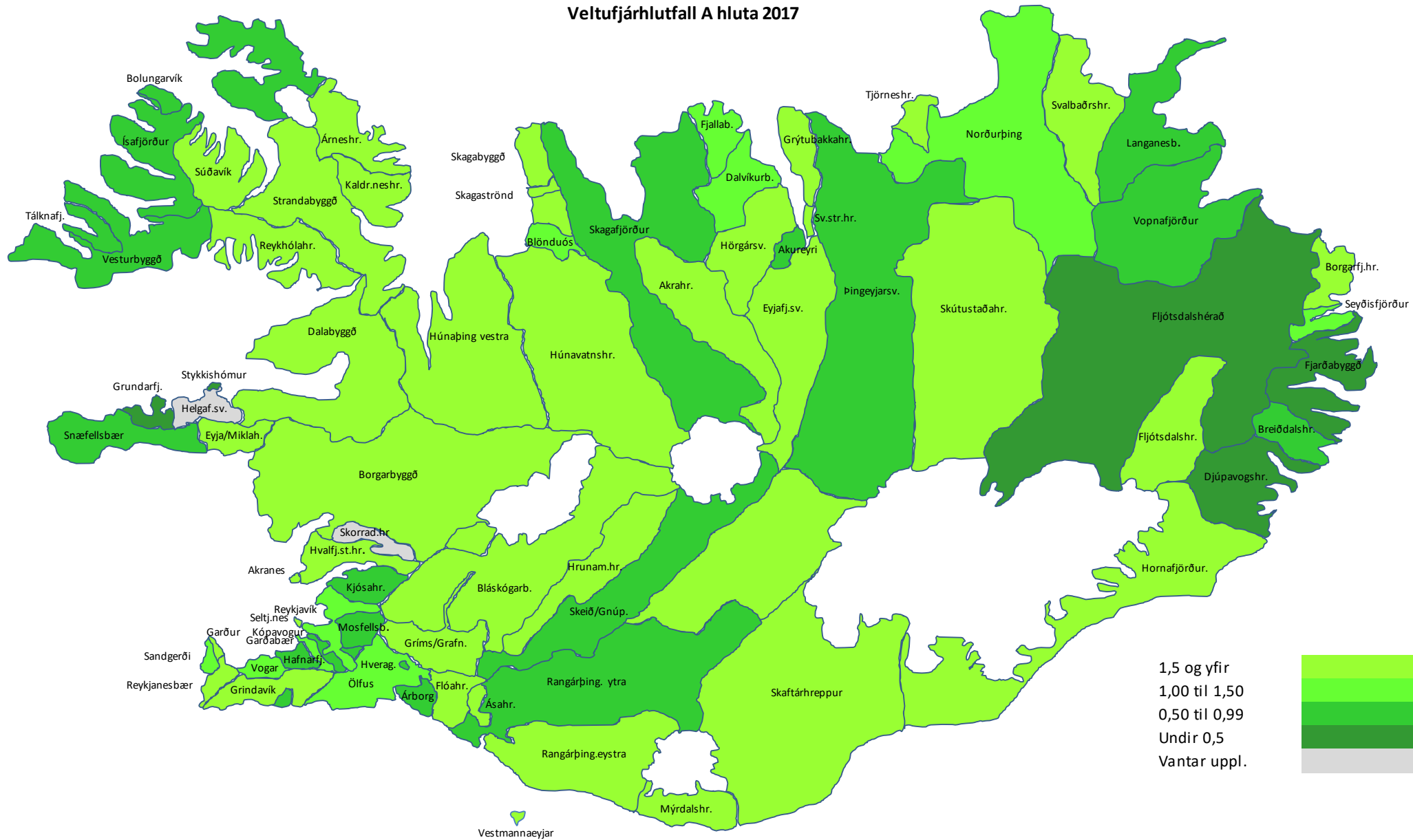

Yfirleitt er niðurstaða þessarar kennitölu góð hjá sveitarfélögum. Hjá tæplega þriðjungur þeirra er veltufjárhlutfall undir 1,0 og hjá álíka fjölda yfir 2,0. Vegið meðaltal er 1,2 og miðgildið mun hærra eða 1,5. Öll fjármálaumsýsla verður mun auðveldari þegar veltufé er umfram skuldir og líkur á að greiðslur reikninga dragist minna.

Reykjavíkurborg	1,29	Akrahreppur	5,55
Kópavogsbær	0,63	Akureyrarkaupstaður	0,94
Seltjarnarneskaupstaður	2,21	Norðurbíing	1,27
Garðabær	1,01	Fjallabyggð	1,18
Hafnarfjarðarkaupstaður	0,75	Dalvíkurbyggð	1,07
Mosfellsbær	0,69	Eyja-fjarðarsveit	2,26
Kjósarhreppur	0,94	Hörgársveit	1,67
Reykjanesbær	1,79	Svalbarðsstrandarhreppur	3,31
Grindavíkurbær	5,28	Grýtubakkahreppur	2,78
Sandgerðisbær	1,34	Skútustaðahreppur	1,74
Sveitarfélagið Garður	2,66	Tjörneshreppur	16,20
Sveitarfélagið Vogar	1,37	Þingeyjarsveit	0,58
Akraneskaupstaður	1,70	Svalbarðshreppur	24,86
Skorradalshreppur	*	Langanesbyggð	0,55
Hvalfjarðarsveit	1,52	Seyðisfjarðarkaupstaður	1,44
Borgarbyggð	1,99	Fjarðabyggð	0,29
Grundarfjarðarbær	0,44	Vopnafjarðarhreppur	0,61
Helgafellssveit	*	Fljótsdalshreppur	29,97
Stykkishólmsbær	0,36	Borgarfjarðarhreppur	3,71
Eyja- og Miklaholtshreppur	7,31	Breiðdalshreppur	0,58
Snæfellsbær	0,71	Djúpavogshreppur	0,47
Dalabyggð	1,97	Fljótsdalshérað	0,32
Bolungarvíkurkaupstaður	0,82	Sveitarfélagið Hornafjörður	1,98
Ísafjarðarbær	0,55	Vestmannaeyjabær	3,41
Reykholahreppur	2,53	Sveitarfélagið Árborg	0,77
Tálknafjarðarhreppur	0,85	Mýrdalshreppur	1,51
Vesturbyggð	0,78	Skaftárhreppur	3,18
Súðavíkurhreppur	7,73	Ásahreppur	2,64
Árneshreppur	2,77	Rangárbíing eystra	1,70
Kaldraneshreppur	3,81	Rangárbíing ytra	0,90
Strandabyggð	1,67	Hrunaannahreppur	1,66
Sveitarfélagið Skagafljörður	0,51	Hveragerðisbær	0,69
Húnaþing vestra	5,29	Sveitarfélagið Ölfus	1,19
Blönduósibær	1,30	Grímsnes- og Grafingshreppur	3,52
Sveitarfélagið Skagaströnd	5,01	Skeiða- og Gnúpverjahreppur	0,53
Skagabyggð	11,82	Bláskógabyggð	1,56
Húnavatnshreppur	2,30	Flóahreppur	3,80
		Vegið meðaltal	1,2
		* Upplýsingar bárust ekki	

Veltufjárhlutfall A hluta 2017

1.10 Laun, launatengd gjöld og breyting lífeyrisskuldbindinga í hlutfalli við tekjur A-hluta

Hvers vegna er þetta áhugavert?

Laun og launatengdur kostnaður eru um helmingur af rekstrarkostnaði sveitarfélaganna að jafnaði. Því er mikilvægt fyrir hvert og eitt sveitarfélag að hafa yfirlit um stöðu sína hvað launakostnaðinn varðar því miklu varðar fyrir afkomu og rekstur þeirra að hann sé innan eðlilegra marka. Með samanburði milli sveitarfélaga af áþekkri stærð er hægt að fá hugmynd um stöðuna. Ef einhverju munar sem máli skiptir er hægt að fá nánari upplýsingar með vönduðum samanburði.

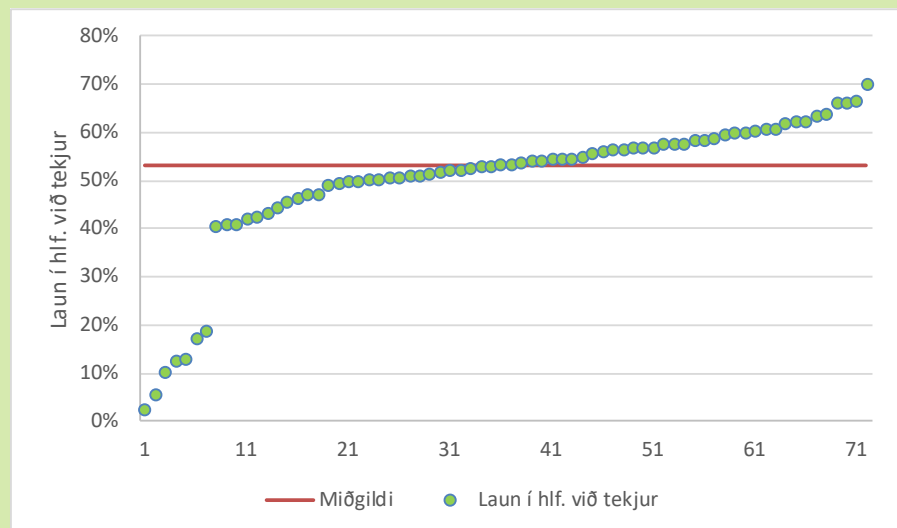
Talnaefni

Þessar upplýsingar koma úr ársreikningum sveitarfélaga sem safnað er rafrænt af Hagstofu Íslands.

Til frekari skoðunar

Heildarlaunakostnaður hvers sveitarfélags samanstendur af margfeldi magns og verðs. Magnið er það starfsfólk sem starfar hjá hverju sveitarfélagi og vinnutími þess en verðið eru þeir kjarasamningar sem samið er um í kjarasamningum milli sambands sveitarfélaga og viðkomandi stéttarféлага. Hvert einstakt sveitarfélag getur því ekki haft áhrif á niðurstöður kjarasamninga. Starfsmannamál og skipulag vinnutíma er aftur á móti á ábyrgð þeirra. Því er mikilvægt fyrir sveitarfélögin að hafa möguleika á hlutfallslegum samanburði sín á milli hvað launakostnaðinn varðar til að geta lagt mat á hvernig staðan er hjá hverju og einu miðað við önnur af álíka stærð. Ef eitthvert þeirra virðist skera sig úr í samanburðinum þá er nauðsynlegt að kanna í hverju munurinn liggur og grípa til aðgerða ef ástæða þykir til.

Myndræn framsetning

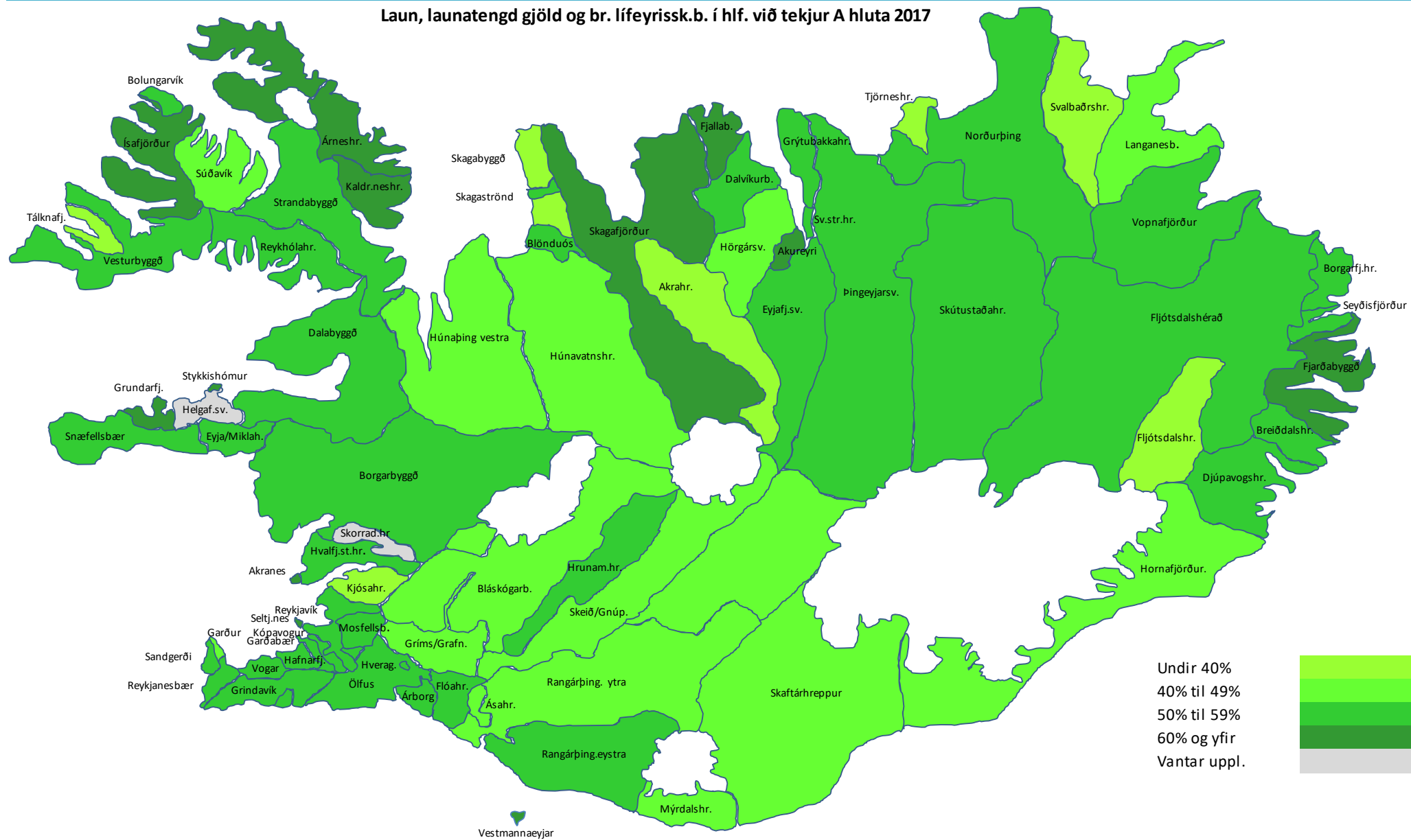

Allmikill munur er á milli sveitarfélaga hvað þessa kennitölu varðar. Þar sem hún er mjög lág þá er mjög líklegt að ákveðin verkefni séu framkvæmd á formi byggðasamlaga eða þjónustan keypt af nágrennasveitarfélagi. Í slíkum tilvikum er launakostnaður ekki sérstaklega tilgreindur í greiðslum til þess sem þjónustuna veitir heldur fellur greiðsla fyrir hana undir almennan rekstrarkostnað.

Reykjavíkurborg	59%	Akrahreppur	5%
Kópavogsbær	58%	Akureyrarkaupstaður	66%
Seltjarnarneskaupstaður	64%	Norðurbíng	60%
Garðabær	50%	Fjallabyggð	61%
Hafnarfjarðarkaupstaður	57%	Dalvíkurbyggð	60%
Mosfellsbær	50%	Eyjafjarðarsveit	54%
Kjósarhreppur	17%	Hörgársveit	47%
Reykjanesbær	51%	Svalbarðsstrandarhreppur	56%
Grindavíkurbær	57%	Grýtubakkahreppur	58%
Sandgerðisbær	51%	Skútustaðahreppur	50%
Sveitarfélagið Garður	44%	Tjörneshreppur	13%
Sveitarfélagið Vogar	58%	Þingeyjarsveit	54%
Akraneskaupstaður	70%	Svalbarðshreppur	2%
Skorradalshreppur	*	Langanesbyggð	46%
Hvalfjarðarsveit	51%	Seyðisfjarðarkaupstaður	54%
Borgarbyggð	57%	Fjarðabyggð	60%
Grundarfjarðarbær	61%	Vopnafjarðarhreppur	59%
Helgafellssveit	*	Fljótaldalshreppur	13%
Stykkishólmshreppur	66%	Borgarfjarðarhreppur	55%
Eyja- og Miklaholtshreppur	52%	Breiðdalshreppur	52%
Snæfellsbær	55%	Djúpavogshreppur	56%
Dalabyggð	52%	Fljótaldalshérað	56%
Bolungarvíkurkaupstaður	55%	Sveitarfélagið Hornafjörður	50%
Ísafjarðarbær	62%	Vestmannaeyjabær	62%
Reykholahreppur	51%	Sveitarfélagið Árborg	59%
Tálknafjarðarhreppur	19%	Mýrdalshreppur	50%
Vesturbyggð	53%	Skaftárhreppur	42%
Súðavíkurhreppur	41%	Ásahreppur	42%
Árneshreppur	64%	Rangárbíng eystra	53%
Kaldrananeshreppur	62%	Rangárbíng ytra	49%
Strandabyggð	57%	Hrunaannahreppur	53%
Sveitarfélagið Skagafjörður	67%	Hveragerðisbær	58%
Húnaþing vestra	47%	Sveitarfélagið Ölfus	52%
Blönduósibær	54%	Grímsnes- og Grafningshr.	43%
Sveitarfélagið Skagaströnd	53%	Skeiða- og Gnúpverjahr.	41%
Skagabyggð	10%	Bláskógabyggð	46%
Húnavatnshreppur	41%	Flóahreppur	53%
		Vegíð meðaltal	57%
		* Upplýsingar bárust ekki	

Laun, launatengd gjöld og br. lífeyrissk.b. í hlif. við tekjur A hluta 2017

1.11 Jöfnunarsjóður í hlutfalli við tekjur A-hluta

Hvers vegna er þetta áhugavert?

Jöfnunarsjóður sveitarfélaga hefur það hlutverk að jafna aðstæður sveitarfélaga þannig að öll sveitarfélög landsins hafi möguleika á að standa undir skyldum sínum hvað varðar þjónustu við íbúana. Hann greiðir því tekjujöfnunarframlög og útgjaldajöfnunarframlög til sveitarfélaganna samkvæmt ákveðnum reglum. Sveitarfélögin hafa mismikla þörf fyrir framlög úr jöfnunarsjóðnum og fá því hlutfallslega mjög mismunandi há framlög greidd úr honum á hvern íbúa.

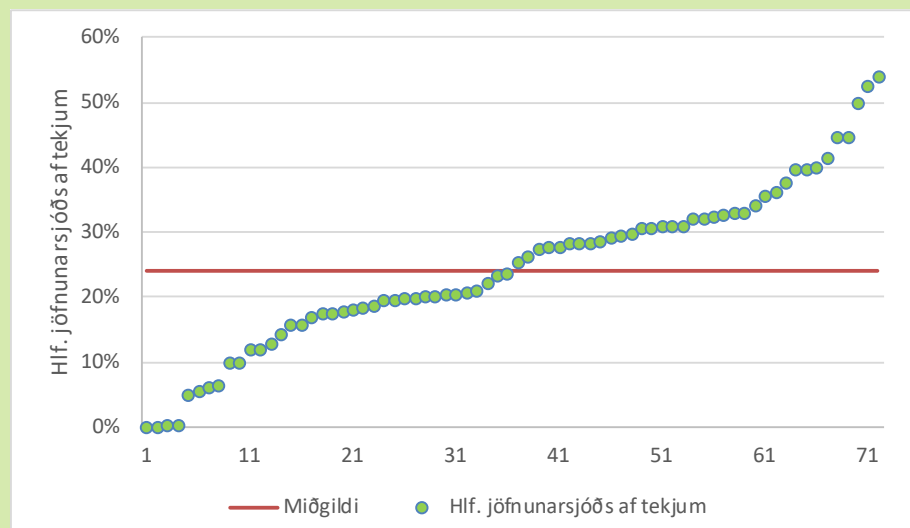
Talnaefni

Þessar upplýsingar koma úr ársreikningum sveitarfélaga sem safnað er rafrænt af Hagstofu Íslands.

Til frekari skoðunar

Greiðslur úr Jöfnunarsjóði sveitarfélaga byggjast á kerfi sem er frekar margbrotið. Fyrir utan útgjaldajöfnunarframlag og tekjujöfnunarframlag, sem áður er getið fá sveitarfélögin framlög úr sjóðnum sem flokkast frekar undir millifærslur frá ríki til sveitarfélaga en bein jöfnunarframlög. Þar má nefna grunnskólaframlag sem byggist á ýmsum breytum í rekstri grunnskólans og hefur að markmiði að öll sveitarfélög landsins fái nægjanlegt fjármagn til reksturs grunnskólans. Einnig má nefna framlög vegna málefna fatlaðs fólks sem bæði rennur til einstakra sveitarfélaga og eins til einstakra þjónustusvæða. Loks má nefna að jöfnunarsjóður greiðir framlaga vegna breytinga á álagningu fasteignaskatts sem kom til um aldamótin.

Myndræn framsetning

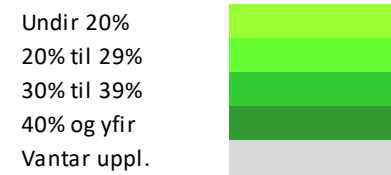
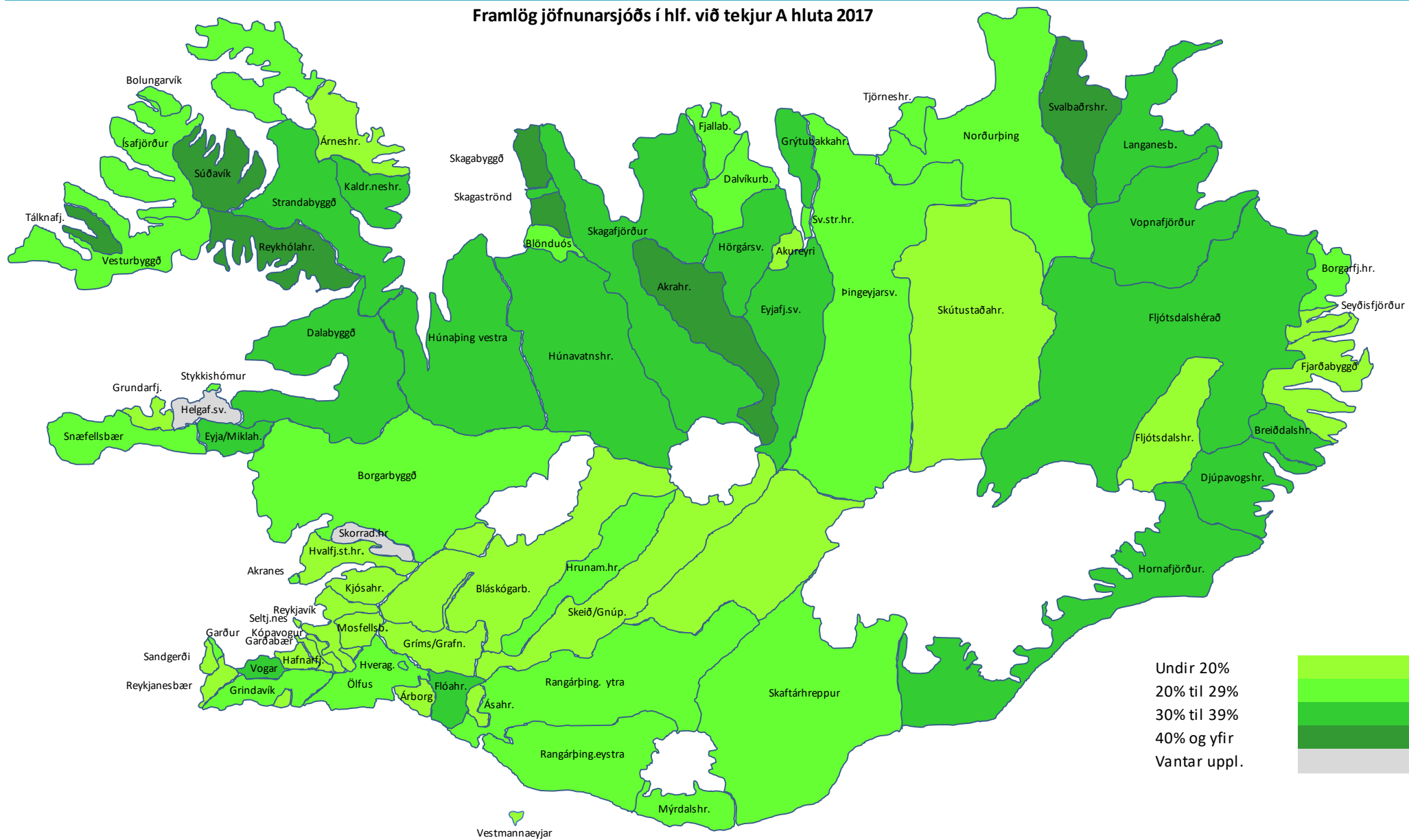
Greiðslur úr Jöfnunarsjóði sveitarfélaga vega misþungt í rekstri þeirra. Það er eðli máls samkvæmt því greiðslur úr honum eiga að mæta ákveðnum mismun í aðstæðum sveitarfélaganna. Hjá langflestum vega greiðslur úr jöfnunarsjóði á bilinu 20-40% af heildartekjum. Meðaltalið er um 13%, en miðgildið mun hærra eða 24%, þar sem fjölmenn sveitarfélög fá lítil framlög.

Reykjavíkurborg	6%	Akrahreppur	54%
Kópavogsbær	5%	Akureyrarkaupstaður	18%
Seltjarnarneskaupstaður	6%	Norðurþing	20%
Garðabær	10%	Fjallabyggð	22%
Hafnarfjarðarkaupstaður	10%	Dalvíkurbyggð	28%
Mosfellsbær	18%	Eyjafjarðarsveit	31%
Kjósarhreppur	5%	Hörgársveit	33%
Reykjanesbær	17%	Svalbarðsstrandarhreppur	25%
Grindavíkurbær	24%	Grýtubakkahreppur	31%
Sandgerðisbær	13%	Skútustaðahreppur	12%
Sveitarfélagið Garður	29%	Tjörneshreppur	20%
Sveitarfélagið Vogar	31%	Þingeyjarsveit	27%
Akraneskaupstaður	20%	Svalbarðshreppur	42%
Skorradalshreppur	*	Langanesbyggð	36%
Hvalfjarðarsveit	0%	Seyðisfjarðarkaupstaður	18%
Borgarbyggð	29%	Fjarðabyggð	16%
Grundarfjarðarbær	19%	Vopnafjarðarhreppur	32%
Helgafellssveit	*	Fljótisdalshreppur	0%
Stykkishólmurbær	20%	Borgarfjarðarhreppur	28%
Eyja- og Miklaholtshreppur	34%	Breiðdalshreppur	35%
Snæfellsbær	28%	Djúpavogshreppur	40%
Dalabyggð	40%	Fljótisdalshérað	33%
Bolungarvíkurkaupstaður	28%	Sveitarfélagið Hornafjörður	28%
Ísafjarðarbær	21%	Vestmannaeyjabær	16%
Reykhlóahreppur	45%	Sveitarfélagið Árborg	17%
Tálknafjarðarhreppur	45%	Mýrdalshreppur	19%
Vesturbyggð	30%	Skaftárhreppur	20%
Súðavíkurhreppur	53%	Ásahreppur	0%
Árneshreppur	17%	Rangárþing eystra	26%
Kaldrananeshreppur	32%	Rangárþing ytra	21%
Strandabyggð	40%	Hrunamannahreppur	20%
Sveitarfélagið Skagafjörður	31%	Hveragerðisbær	20%
Húnaþing vestra	37%	Sveitarfélagið Ölfus	23%
Blönduósibær	28%	Grímsnes- og Grafingshreppur	0%
Sveitarfélagið Skagaströnd	31%	Skeiða- og Gnúpverjahreppur	12%
Skagabyggð	50%	Bláskógabyggð	14%
Húnavatnshreppur	33%	Flóahreppur	32%
		Vegið meðaltal	13%
		* Upplýsingar bárust ekki	

Framlög jöfnunarsjóðs í hlíf. við tekjur A hluta 2017

Grunnskóli

2.1 Fjöldi nemenda á hvert stöðugildi kennara

Hvers vegna er þetta áhugavert?

Algengt er að litið sé til þessarar lykiltölu þegar fjallað er um skólahald enda hefur hún nokkur áhrif á rekstrarkostnað vegna grunnskóla. Lykiltalan nær til grunnskóla sveitarfélaga sem og sjálfstætt starfandi grunnskóla. Sérskólar eru ekki taldir með. Fjöldi nemenda á hvert stöðugildi kennara er nokkru minni hér á landi en meðaltal OECD ríkjanna. Þó er kennitalan ólík eftir sveitarfélögum.

Talnaefni

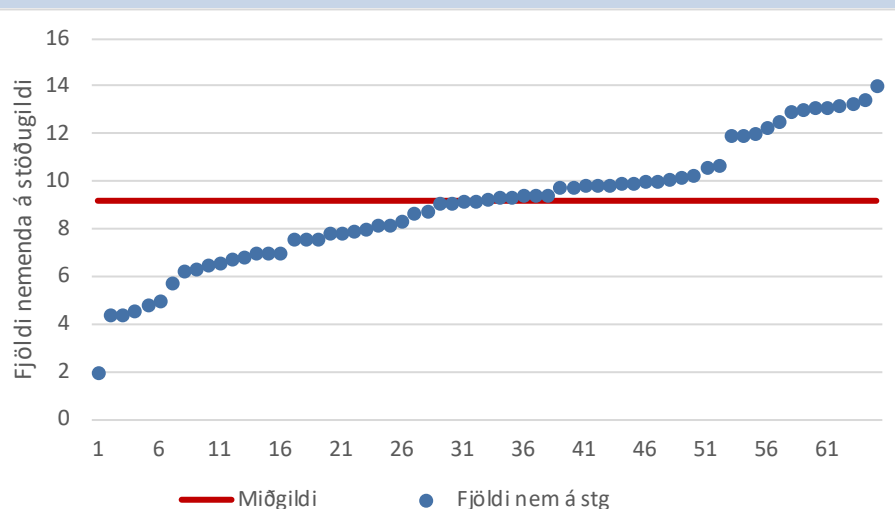
Byggt á gögnum frá Hagstofu Íslands vegna 2017. Starfsfólk við kennslu eru allir kennarar. Stjórnendur og sérkennarar ekki meðtaldir.

Til frekari skoðunar

Gagnlegt getur verið fyrir hvert sveitarfélag að velta eftirfarandi þáttum fyrir sér þegar litið er til samanburðar á kennitölu:

- Stærðarhagkvæmni í skólarekstri
- Munur vegna mismunandi þjónustustigs
- Munur á þjónustuþyngd, svo sem vegna sérþarfa barna
- Munur vegna landfræðilegra aðstæðna
- Samsetning starfsfólks og aldursamsetning kennara

Myndræn framsetning

Myndin hér til hliðar sýnir hvernig sveitarfélögin dreifast frá lægsta upp í hæsta gildi. Vegið landsmeðaltal er 12,2 nemendur á hvert stöðugildi kennara. Lægsta gildi er 2 en hæsta er 14 nemendur á hvert stöðugildi. Rauða línan vísar til miðgildis sem er 9,2 nemendur á hvert stöðugildi.

Reykjavíkurborg	13,1	Akureyrarkaupstaður	12,9
Kópavogsbær	13,3	Norðurþing	9,1
Seltjarnarnesbær	12,0	Fjallabyggð	10,1
Garðabær	14,0	Dalvíkurbyggð	10,1
Hafnarfjarðarkaupstaður	13,2	Eyafjarðarsveit	8,2
Mosfellsbær	13,0	Hörgársveit	9,9
Kjósarhreppur	*	Svalbarðsstrandarhreppur	6,8
Reykjanesbær	13,4	Grýtubakkahreppur	7,8
Grindavíkurbær	13,1	Skútustaðahreppur	6,6
Sandgerðisbær	9,2	Tjörneshreppur	*
Sveitarfélagið Garður	9,1	Þingeyjarsveit	7,6
Sveitarfélagið Vogar	10,0	Svalbarðshreppur	*
Akraneskaupstaður	12,5	Langanesbyggð	6,4
Skorradalshreppur	*	Seyðisfjarðarkaupstaður	7,0
Hvalfjarðarsveit	6,8	Fjarðabyggð	9,9
Borgarbyggð	9,5	Vopnafjarðarhreppur	10,6
Grundarfjarðarbær	9,5	Fljótshreppur	*
Helgafellssveit	*	Borgarfjarðarhreppur	5,0
Stykkishólmsbær	9,1	Breiðdalshreppur	4,8
Eyja- og Miklaholtshreppur	4,6	Djúpavogshreppur	8,7
Snæfellsbær	9,3	Fljótshálsbær	9,8
Dalabyggð	8,4	Sveitarfélagið Hornafjörður	9,9
Bolungarvíkurkaupstaður	9,3	Vestmannaeyjabær	12,0
Ísafjarðarbær	10,2	Sveitarfélagið Árborg	11,9
Reykholahreppur	7,0	Mýrdalshreppur	7,8
Tálknafjarðarhreppur	6,5	Skaftárhreppur	6,2
Vesturbyggð	7,0	Ásahreppur	*
Súðavíkurhreppur	4,4	Rangárþing eystra	8,2
Árneshreppur	2,0	Rangárþing ytra	10,0
Kaldraneshreppur	4,4	Hrunamannahreppur	7,6
Strandabyggð	8,0	Hveragerðisbær	12,3
Sveitarfélagið Skagafjörður	9,5	Sveitarfélagið Ölfus	10,7
Húnaþing vestra	10,2	Grímsnes- og Grafningshreppur	5,8
Blönduósibær	9,8	Skeiða- og Gnúpverjahreppur	7,6
Sveitarfélagið Skagaströnd	8,8	Bláskógabyggð	9,3
Skagabyggð	*	Flóahreppur	9,7
Húnavatnshreppur	7,9	Vegið landsmeðaltal	12,2
Akrahreppur	*	*Ekki skóli í sveitarfélaginu	

2.2 Hlutfall kennara með kennsluréttindi í grunnskólum

Hvers vegna er þetta áhugavert?

Í lögum um menntun og ráðningu kennara og skólastjórnenda við leikskóla, grunnskóla og framhaldsskóla nr. 87/2008 er kveðið á um að þeir sem ráðnir eru til starfa við kennslu í grunnskólum skulu hafa öðlast leyfi til þess að nota starfsheitið grunnskólakennari. Í lögum er þó einnig að finna undanþáguákvæði reynist erfitt að ráða kennara með kennsluréttindi. Lykiltalan nær til grunnskóla sveitarfélaga og er miðað við hlutfall grunnskólakennara af þeim er starfa við kennslu.

Talnaefni

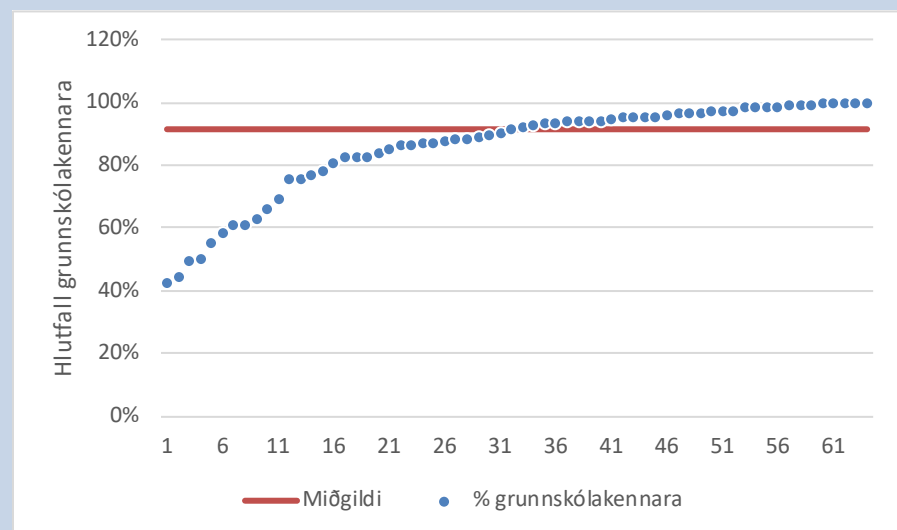
Þessar upplýsingar byggja á gögnum frá Hagstofu Íslands vegna ársins 2017. Starfsfólk við kennslu eru allir kennarar, stjórnendur og sérkennarar.

Til frekari skoðunar

Gagnlegt getur verið fyrir hvert sveitarfélag að velta eftirfarandi þáttum fyrir sér þegar litið er til samanburðar á kennitölunni:

- Aðgengi að kennaramenntunarstofnunum
- Sveigjanleiki í starfi fyrir kennara án kennsluréttinda til öflunar kennsluréttinda
- Munur vegna landfræðilegra aðstæðna

Myndræn framsetning

Á myndinni hér til hliðar má sjá hvernig sveitarfélögin dreifast frá lægsta upp í hæsta gildi. Vegið landsmeðaltal er um 92,5%. Þ.e. á landsvísi er 92,5% starfsfólks í grunnskólum við kennslu grunnskólakennarar. Lægsta gildið er 42,5% í fámennu sveitarfélagi og hæsta gildið er 100% sem fimm sveitarfélög hafa. Rauða línan á myndinni sýnir miðgildið sem er 91,3%.

Reykjavíkurborg	96,1%	Akureyrarkaupstaður	98,3%
Kópavogsbær	93,9%	Norðurþing	89,5%
Seltjarnarnesbær	86,3%	Fjallabyggð	96,8%
Garðabær	97,1%	Dalvíkurbyggð	94,8%
Hafnarfjarðarkaupstaður	88,5%	Eyjafjarðarsveit	99,0%
Mosfellsbær	95,0%	Hörgársveit	83,8%
Kjósarhreppur	*	Svalbarðsstrandarhreppur	100,0%
Reykjanesbær	82,3%	Grýtubakkahreppur	93,8%
Grindavíkurbær	87,3%	Skútustaðahreppur	100,0%
Sandgerðisbær	63,1%	Tjörneshreppur	*
Sveitarfélagið Garður	92,7%	Þingeyjarsveit	93,5%
Sveitarfélagið Vogar	75,8%	Svalbarðshreppur	*
Akraneskaupstaður	98,2%	Langanesbyggð	58,6%
Skorradalshreppur	*	Seyðisfjarðarkaupstaður	95,6%
Hvalfjarðarsveit	93,8%	Fjarðabyggð	86,8%
Borgarbyggð	89,9%	Vopnafjarðarhreppur	85,0%
Grundarfjarðarbær	99,2%	Fljótsdalshreppur	*
Helgafellssveit	*	Borgarfjarðarhreppur	44,4%
Stykkishólmsbær	95,1%	Breiðdalshreppur	42,5%
Eyja- og Miklaholtshreppur	65,9%	Djúpavogshreppur	61,2%
Snæfellsbær	93,2%	Fljótsdalshérað	92,4%
Dalabyggð	82,6%	Sveitarfélagið Hornafjörður	75,3%
Bolungarvíkurkaupstaður	97,1%	Vestmannaeyjabær	96,5%
Ísafjarðarbær	80,5%	Sveitarfélagið Árborg	94,3%
Reykholahreppur	77,0%	Mýrdalshreppur	86,5%
Tálknafjarðarhreppur	*	Skaftárhreppur	100,0%
Vesturbyggð	55,4%	Ásahreppur	**
Súðavíkurhreppur	49,2%	Rangárþing eystra	95,3%
Árneshreppur	50,0%	Rangárþing ytra	88,4%
Kaldrananeshreppur	69,2%	Hrunamannahreppur	100,0%
Strandabyggð	82,4%	Hveragerðisbær	98,2%
Sveitarfélagið Skagafjörður	99,4%	Sveitarfélagið Ölfus	98,1%
Húnaþing vestra	100,0%	Grímsnes- og Grafingshreppur	97,1%
Blönduósibær	78,0%	Skeiða- og Gnúpverjahreppur	88,9%
Sveitarfélagið Skagaströnd	91,3%	Bláskógabyggð	96,9%
Skagabyggð	*	Flóahreppur	60,7%
Húnavatnshreppur	87,5%	Vegið landsmeðaltal	92,5%
Akrahreppur	*	*Ekki skóli í sveitarfélaginu	
** Byggðasamlag		*1 Eingöngu einkarekinn grsk	

2.3 Fjöldi íbúa á hvert stöðugildi starfsfólks við kennslu

Hvers vegna er þetta áhugavert?

Fjöldi íbúa á hvert stöðugildi starfsfólks við kennslu gefur vísbendingu um umfang þjónustunnar sem veitt er. Talsverður munur er á þessari kennitölu milli sveitarfélaga sem getur átt sér ýmsar skýringar, t.d. í ytri aðstæðum eins og þéttleika byggðar. Miðað er við íbúafjölda skólasvæða, þannig er íbúafjöldi Skagabyggðar lagður saman við íbúafjölda í Sveitarfélaginu Skagaströnd og svo framvegis. Lykiltalan nær bæði til grunnskóla sveitarfélaga sem og sjálfstætt starfandi.

Talnaefni

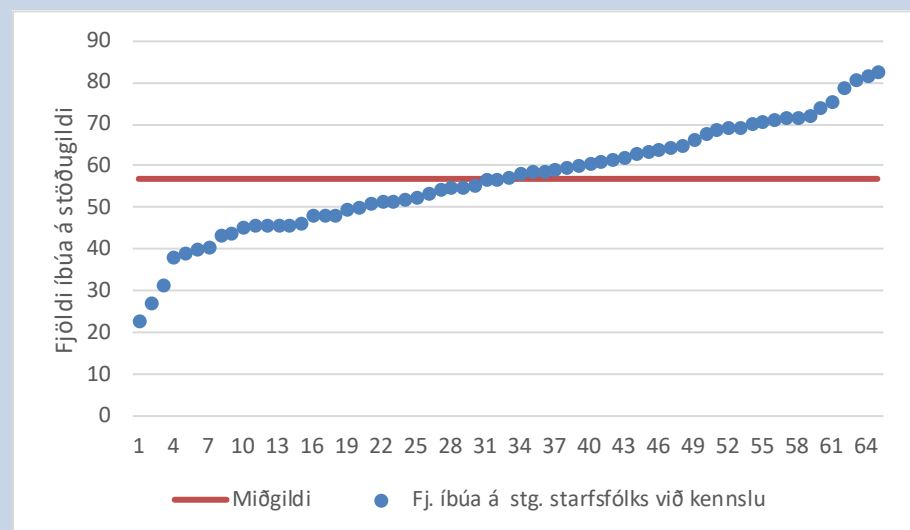
Þessar upplýsingar byggja á gögnum frá Hagstofu Íslands vegna ársins 2017. Starfsfólk við kennslu eru allir kennarar, stjórnendur og sérkennarar.

Til frekari skoðunar

Gagnlegt getur verið fyrir hvert sveitarfélag að velta eftirfarandi þáttum fyrir sér þegar litið er til samanburðar á kennitölunni:

- Stærðarhagkvæmni í skólarekstri
- Munur vegna mismunandi þjónustustigs
- Munur á þjónustuþyngd, svo sem vegna sérþarfa barna
- Munur vegna landfræðilegra aðstæðna
- Samsetning starfsfólks og aldursamsetning kennara

Myndræn framsetning

Á myndinni hér til hliðar má sjá hvernig sveitarfélögin dreifast frá lægsta upp í hæsta gildi. Vegið landsmeðaltal er 70,5 íbúar á hvert stöðugildi en lægsta gildi er 23 en hæsta um 82,5 íbúar á hvert stöðugildi. Ljóst er að stærri sveitarfélögin hífa upp hið vegna meðaltal. Rauða línan á myndinni sýnir miðgildið sem er 57,1 íbúi á stöðugildi.

Reykjavíkurborg	81,9	Akureyrarkaupstaður	71,8
Kópavogsbær	71,0	Norðurþing	72,3
Seltjarnarneskaupstaður	79,0	Fjallabyggð	80,7
Garðabær	69,0	Dalvíkurbyggð	63,6
Hafnarfjarðarkaupstaður	67,9	Eyjafjarðarsveit	48,3
Mosfellsbær	62,4	Hörgársveit	51,7
Kjósarhreppur	*	Svalbarðsstrandarhreppur	55,7
Reykjanesbær	70,3	Grýtubakkahreppur	43,5
Grindavíkurbær	69,4	Skútustaðahreppur	70,8
Sandgerðisbær	52,1	Tjörneshreppur	*
Sveitarfélagið Garður	54,9	Þingeyjarsveit	45,8
Sveitarfélagið Vogar	50,3	Svalbarðshreppur	*
Akraneskaupstaður	69,1	Langanesbyggð	49,9
Skorradalshreppur	*	Seyðisfjarðarkaupstaður	57,5
Hvalfjarðarsveit	39,3	Fjarðabyggð	58,2
Borgarbyggð	60,6	Vopnafjarðarhreppur	57,1
Grundarfjarðarbær	71,8	Fljótshlíahreppur	*
Helgafellssveit	*	Borgarfjarðarhreppur	64,4
Stykkishólmsbær	59,2	Breiðdalshreppur	45,5
Eyja- og Miklaholtshreppur	27,3	Djúpavogshreppur	43,9
Snæfellsbær	48,4	Fljótshlíshérað	59,0
Dalabyggð	51,0	Sveitarfélagið Hornafjörður	61,4
Bolungarvíkurkaupstaður	52,8	Vestmannaeyjabær	75,3
Ísafjarðarbær	66,4	Sveitarfélagið Árborg	58,8
Reykholahreppur	38,1	Mýrdalshreppur	63,1
Tálknafjarðarhreppur	40,0	Skaftárhreppur	60,1
Vesturbyggð	46,0	Ásahreppur	*
Súðavíkurhreppur	31,5	Rangárþing eystra	54,4
Árneshreppur	23,0	Rangárþing ytra	59,6
Kaldraneshreppur	40,8	Hrunamannahreppur	48,3
Strandabyggð	55,1	Hveragerðisbær	64,8
Sveitarfélagið Skagafjörður	61,3	Sveitarfélagið Ölfus	74,3
Húnaþing vestra	64,2	Grímsnes- og Grafningshreppur	45,8
Blönduósibær	51,5	Skeiða- og Gnúpverjahreppur	82,5
Sveitarfélagið Skagaströnd	46,0	Bláskógabyggð	53,7
Skagabyggð	*	Flóahreppur	46,3
Húnavatnshreppur	56,7	Vegið landsmeðaltal	70,5
Akrahreppur	*	* Ekki rekinn skóli í svf.	

2.4 Rekstrarútgjöld grunnskóla sem hlutfall af skatttekjum

Hvers vegna er þetta áhugavert?

Mjög misjafnt er milli sveitarfélaga hve háu hlutfalli af tekjum er varið til reksturs grunnskóla enda hafa bæði tekjur og kostnaður áhrif á kennitöluna. Átt er við öll útgjöld vegna grunnskóla sveitarfélaga sem og sjálfstætt starfandi grunnskóla, sameiginlegan kostnað, vistunar utan skólatíma sem og þann kostnað sem færður er á liðinn „annar grunnskólakostnaður“. Árið 2017 vorðu sveitarfélög 31% skatttekna sinna til reksturs grunnskóla.

Talnaefni

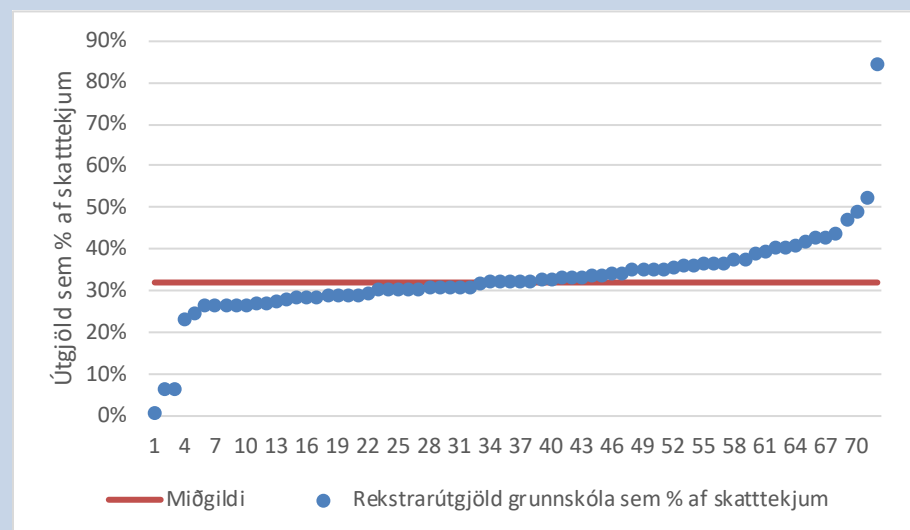
Byggt á gögnum úr ársreikningum sveitarfélaga 2017. Um útgjöld er að ræða, þ.e. búið er að taka tillit til tekna.

Til frekari skoðunar

Vert er að hafa í huga að ýmsir þættir geta haft áhrif á þessa kennitölu og því gott að velta eftirfarandi þáttum fyrir sér við samanburð milli sveitarfélaga:

- Aldurssamsetning íbúa
- Hve háar eru skatttekjur á íbúa
- Stærðarhagkvæmni í rekstri
- Samsetning starfsmannahóps og menntunarstig hans

Myndræn framsetning

Myndin hér til hliðar sýnir hvernig sveitarfélögin dreifast frá lágsta upp í hæsta gildi kennitölnnar. Vegið landsmeðaltal er um 31% af skatttekjum. Lágsta gildi er um 1% en hæsta um 85% af skatttekjum sveitarfélaga. Rétt er að benda á að í sveitarfélagnum þremur með lágstu gildin, er ekki rekinn grunnskóli og fá börn á grunnskólaaldri. Rauða línan sýnir miðgildið sem er nálægt meðaltali, eða 32%.

Reykjavíkurborg	29%	Akureyrarkaupstaður	29%
Kópavogsbær	34%	Norðurþing	25%
Seltjarnarneskaupstaður	29%	Fjallabyggð	27%
Garðabær	32%	Dalvíkurbyggð	27%
Hafnarfjarðarkaupstaður	33%	Eyjafjarðarsveit	41%
Mosfellsbær	31%	Hörgársveit	41%
Kjósarhreppur	33%	Svalbarðsstrandarhreppur	43%
Reykjanesbær	27%	Grýtubakkahreppur	39%
Grindavíkurbær	37%	Skútustaðahreppur	29%
Sandgerðisbær	38%	Tjörneshreppur	7%
Sveitarfélagið Garður	36%	Þingeyjarsveit	44%
Sveitarfélagið Vogar	37%	Svalbarðshreppur	35%
Akraneskaupstaður	27%	Langanesbyggð	27%
Skorradalshreppur	*	Seyðisfjarðarkaupstaður	27%
Hvalfjarðarsveit	43%	Fjarðabyggð	33%
Borgarbyggð	32%	Vopnafjarðarhreppur	32%
Grundarfjarðarbær	29%	Fljótshreppur	7%
Helgafellssveit	*	Borgarfjarðarhreppur	27%
Stykkishólmsbær	31%	Breiðdalshreppur	29%
Eyja- og Miklaholtshreppur	53%	Djúpavogshreppur	33%
Snæfellsbær	33%	Fljótshálsa	34%
Dalabyggð	36%	Sveitarfélagið Hornafjörður	24%
Bolungarvíkurkaupstaður	31%	Vestmannaeyjabær	29%
Ísafjarðarbær	30%	Sveitarfélagið Árborg	38%
Reykholahreppur	40%	Mýrdalshreppur	30%
Tálknafjarðarhreppur	37%	Skaftárhreppur	35%
Vesturbyggð	31%	Ásahreppur	31%
Súðavíkurhreppur	28%	Rangárþing eystra	35%
Árneshreppur	85%	Rangárþing ytra	31%
Kaldrananeshreppur	41%	Hrunamannahreppur	34%
Strandabyggð	32%	Hveragerðisbær	28%
Sveitarfélagið Skagafjörður	33%	Sveitarfélagið Ölfus	29%
Húnaþing vestra	34%	Grímsnes- og Grafingshreppur	30%
Blönduósibær	30%	Skeiða- og Gnúpverjahreppur	34%
Sveitarfélagið Skagaströnd	36%	Bláskógabyggð	37%
Skagabyggð	1%	Flóahreppur	49%
Húnavatnshreppur	42%	Vegið landsmeðaltal	31%
Akrahreppur	47%	* Vantar upplýsingar frá sveitarfélagi	

2.5 Rekstrarkostnaður grunnskóla á íbúa

Hvers vegna er þetta áhugavert?

Skólalald í grunnskóla er hluti af grunnþjónustu samfélagsins sem íbúar sveitarfélagsins greiða fyrir með sköttum. Gagnlegt er að skoða hversu mikið þjónustan kostar hvern íbúa og hvernig sveitarfélagið kemur út í samanburði við aðra. Átt er við allan sameiginlegan kostnað, beinan rekstrarkostnað vegna grunnskólastofnana, vistunar utan skólatíma sem og þann kostnað sem færður er á liðinn „annar grunnskólakostnaður“.

Talnaefni

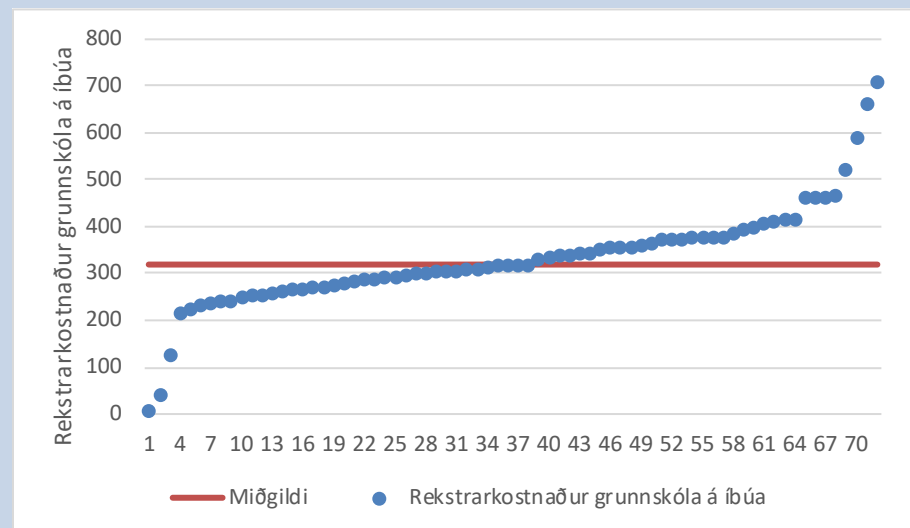
Þessar upplýsingar byggja á gögnum úr ársreikningum sveitarfélaga vegna 2017. Brúttó kostnaður í þús. kr.

Til frekari skoðunar

Mikill munur getur verið á rekstrarkostnaði grunnskóla á hvern íbúa eftir sveitarfélögum. Hafa verður í huga að ýmsir þættir geta haft áhrif á kennitöluna.

- Stærðarhagkvæmni og nýting mannafla
- Aldurssamsetning íbúa sveitarfélagsins
- Samsetning starfsmannahóps og menntunarstig hans
- Hugsanlega mismunandi þjónustustig

Myndræn framsetning

Reykjavíkurborg	254	Akureyrarkaupstaður	253
Kópavogsbær	295	Norðurþing	244
Seltjarnarneskaupstaður	274	Fjallabyggð	243
Garðabær	275	Dalvíkurbyggð	286
Hafnarfjarðarkaupstaður	264	Eyjaferðarsveit	379
Mosfellsbær	291	Hörgársveit	408
Kjósarhreppur	259	Svalbarðsstrandarhreppur	340
Reykjanesbær	219	Grýtubakkahreppur	372
Grindavíkurbær	306	Skútustaðahreppur	301
Sandgerðisbær	376	Tjörneshreppur	44
Sveitarfélagið Garður	306	Þingeyjarsveit	464
Sveitarfélagið Vogar	345	Svalbarsðhreppur	319
Akraneskaupstaður	226	Langanesbyggð	397
Skorradalshreppur	*	Seyðisfjarðarkaupstaður	252
Hvalfjarðarsveit	522	Fjarðabyggð	338
Borgarbyggð	320	Vopnafjarðarhreppur	332
Grundarfjarðarbær	269	Fljótshreppur	130
Helgafellssveit	*	Borgarfjarðarhreppur	267
Stykkishólmsbær	282	Breiðdalshreppur	304
Eyja- og Miklaholtshreppur	590	Djúpavogshreppur	373
Snæfellsbær	345	Fljótsháérað	358
Dalabyggð	377	Sveitarfélagið Hornafjörður	240
Bolungarvíkurkaupstaður	310	Vestmannaeyjabær	236
Ísafjarðarbær	274	Sveitarfélagið Árborg	312
Reykholahreppur	664	Mýrdalshreppur	307
Tálknafjarðarhreppur	462	Skafthreppur	358
Vesturbyggð	314	Ásahreppur	341
Súðavíkurhreppur	416	Rangárþing eystra	320
Árneshreppur	711	Rangárþing ytra	319
Kaldraneshreppur	374	Hrunamannahreppur	360
Strandabyggð	365	Hveragerðisbær	292
Sveitarfélagið Skagafjörður	358	Sveitarfélagið Ölfus	288
Húnaþing vestra	386	Grímsnes- og Grafningshreppur	468
Blönduósibær	297	Skeiða- og Gnúpverjahreppur	354
Sveitarfélagið Skagaströnd	398	Bláskógabyggð	377
Skagabyggð	10	Flóahreppur	463
Húnavatnshreppur	416	Vegið landsmeðaltal	275
Akrahreppur	414		

* Vantar upplýsingar frá sveitarfélaginu

2.6 Rekstrarkostnaður grunnskóla á hvern nemanda

Hvers vegna er þetta áhugavert?

Rekstrarkostnaður grunnskóla á hvern nemanda á Íslandi er með því hæsta sem gerist meðal OECD ríkjanna. Með því að bera saman útkomu sveitarfélaga sést að mjög misjafnt er hvað hver nemandi kostar þau. Um beinan rekstrarkostnað er að ræða. Sérskólar ekki meðtaldir og heldur ekki sjálfstætt starfandi grunnskólar.

Talnaefni

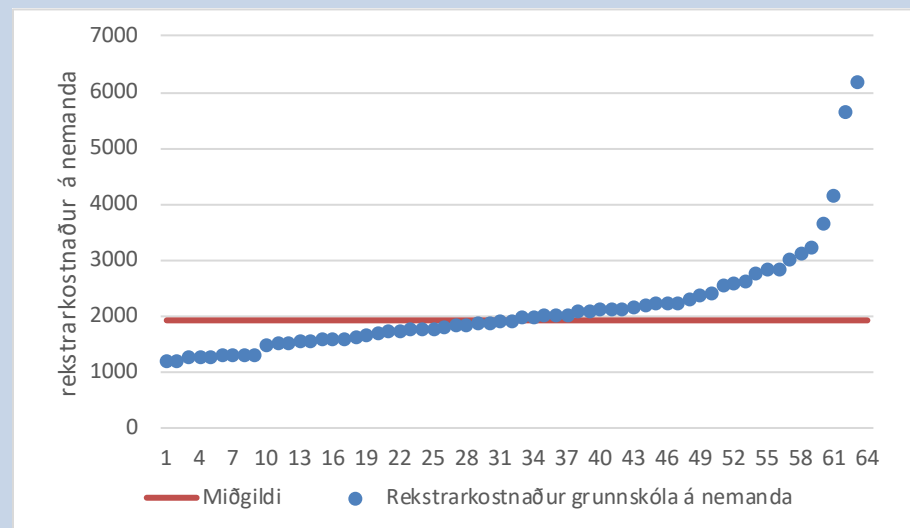
Byggt á gögnum frá Hagstofu Íslands og á ársreikningum sveitarfélaga vegna 2017. Innri leiga og skólaakstur ekki meðtalin. Brúttó kostnaður í þús. kr.

Til frekari skoðunar

Rekstrarkostnaður á hvern nemanda er mishár eftir sveitarfélögum og gagnlegt að skoða eftirtalin atriði sem geta mögulega útskýrt muninn:

- Er hár rekstrarkostnaður að endurspeglar hærra þjónustustig en hjá öðrum?
- Stærðarhagkvæmni og stærð skóla
- Landfræðilegar aðstæður og þéttleiki byggðar
- Samsetning starfsmannahóps og menntunarstig hans

Myndræn framsetning

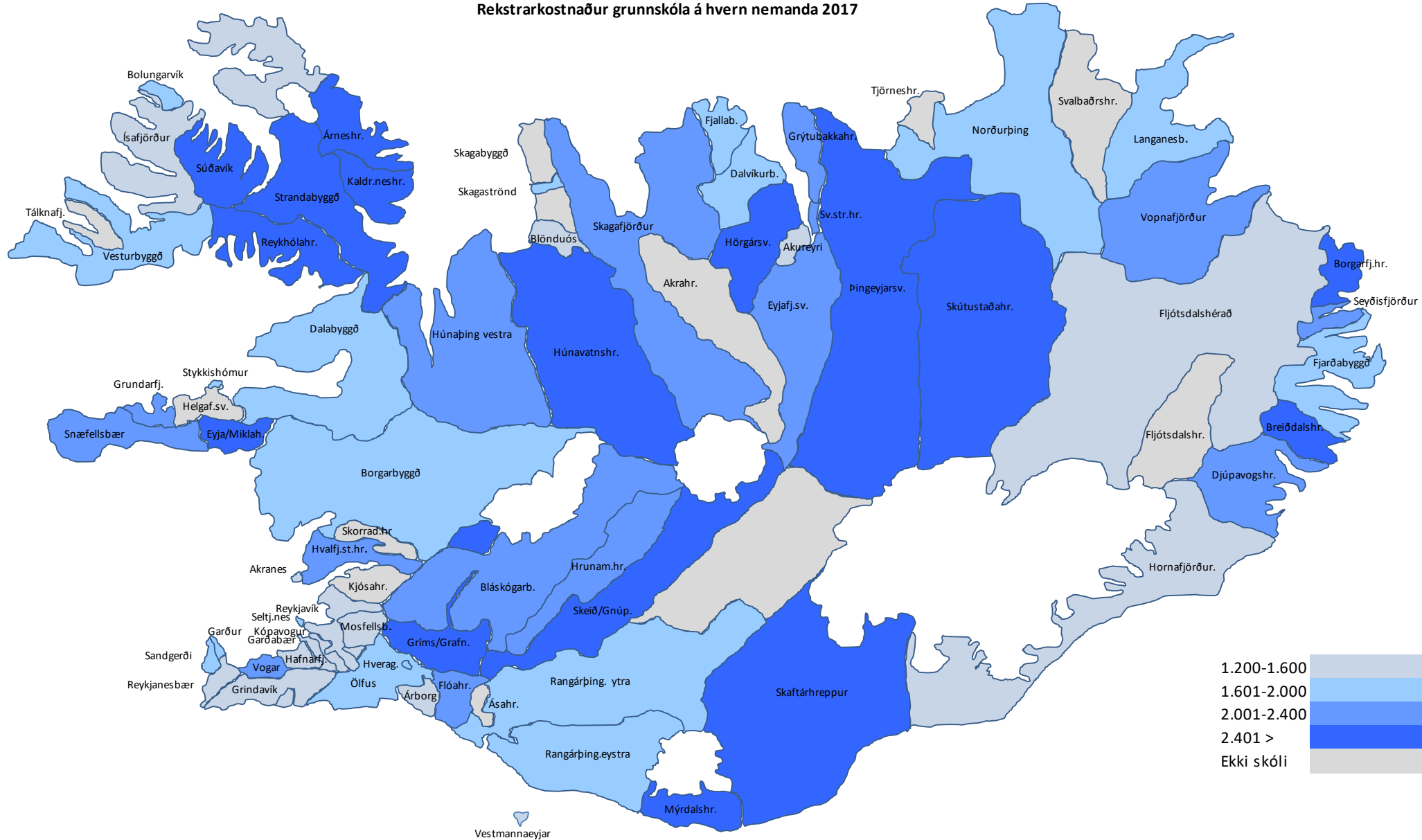
Á myndinni hér til hliðar má sjá hvernig sveitarfélögin dreifast frá lægsta upp í hæsta gildi. Vegið landsmeðaltal er um 1.432 þús. kr. á hvern nemanda í grunnskólum sveitarfélaga. Lægsta gildi er 1.205 þús. kr. en hæsta um 16.355 þús. kr. á hvern nemanda. Ljóst er að mikil tengsl eru á milli kostnaðar á hvern nemanda og stærðar sveitarfélags. Rauða línan vísar í miðgildi sem er 1.943 þús. kr. á hvern nemanda.

Reykjavíkurborg	1.338	Akureyrarkaupstaður	1.288
Kópavogsbær	1.316	Norðurþing	1.815
Seltjarnarneskaupstaður	1.648	Fjallabyggð	1.796
Garðabær	1.205	Dalvíkurbyggð	1.695
Hafnarfjarðarkaupstaður	1.332	Eyja- og Eyjarfjarðarsveit	2.259
Mosfellsbær	1.206	Hörgársveit	2.442
Kjósarhreppur	*	Svalbarðsstrandarhreppur	2.261
Reykjanesbær	1.285	Grýtubakkahreppur	2.177
Grindavíkurbær	1.336	Skútustaðahreppur	2.644
Sandgerðisbær	1.856	Tjörneshreppur	*
Sveitarfélagið Garður	1.615	Þingeyjarsveit	3.035
Sveitarfélagið Vogar	2.028	Svalbarðshreppur	*
Akraneskaupstaður	1.294	Langanesbyggð	1.943
Skorradalshreppur	*	Seyðisfjarðarkaupstaður	2.230
Hvalfjarðarsveit	2.104	Fjarðabyggð	1.757
Borgarbyggð	1.758	Vopnafjarðarhreppur	2.146
Grundarfjarðarbær	2.128	Fljótaldshreppur	*
Helgafellssveit	*	Borgarfjarðarhreppur	6.188
Stykkishólmsbær	1.731	Breiðdalshreppur	2.774
Eyja- og Miklaholtshreppur	4.162	Djúpavogshreppur	2.112
Snæfellsbær	2.128	Fljótaldshérað	1.550
Dalabyggð	1.934	Sveitarfélagið Hornafjörður	1.569
Bolungarvíkurkaupstaður	1.772	Vestmannaeyjabær	1.491
Ísafjarðarbær	1.595	Sveitarfélagið Árborg	1.538
Reykholahreppur	3.249	Mýrdalshreppur	2.404
Tálknafjarðarhreppur	*	Skaftárhreppur	2.566
Vesturbyggð	1.890	Ásahreppur	*
Súðavíkurhreppur	2.596	Rangárþing eystra	1.851
Árneshreppur	16.355	Rangárþing ytra	1.886
Kaldrananeshreppur	5.669	Hrunannahreppur	2.309
Strandabyggð	2.839	Hveragerðisbær	1.601
Sveitarfélagið Skagafjörður	2.031	Sveitarfélagið Ölfus	1.773
Húnaþing vestra	2.002	Grímsnes- og Grafningshreppur	3.669
Blönduósibær	1.569	Skeiða- og Gnúhverjahreppur	2.836
Sveitarfélagið Skagaströnd	2.000	Bláskógabyggð	2.262
Skagabyggð	*	Flóahreppur	2.035
Húnavatnshreppur	3.135	Vegið landsmeðaltal	1.432
Akrahreppur	*		

* Ekki rekinn skóli í sveitarfélaginu

Rekstrarkostnaður grunnskóla á hvern nemanda 2017

Leikskóli

3.1 Fjöldi barna á stöðugildi starfsfólks við uppeldi og menntun

Hvers vegna er þetta áhugavert?

Algengt er að litið sé til þessarar lykiltölu þegar fjallað er um skólahald enda hefur hún nokkur áhrif á rekstrarkostnað vegna leikskóla. Fjöldi barna eða öllu heldur fjöldi heilsdagsígilda leikskólabarna á hvert stöðugildi starfsfólks við uppeldis- og menntunarstörf er misjafn eftir sveitarfélögum. Lykiltalan nær til leikskóla sveitarfélaga sem og sjálfstætt starfandi leikskóla.

Talnaefni

Byggt á gögnum frá Hagstofu Íslands vegna 2017. Starfsfólk við uppeldis- og menntunarstörf í leikskóla.

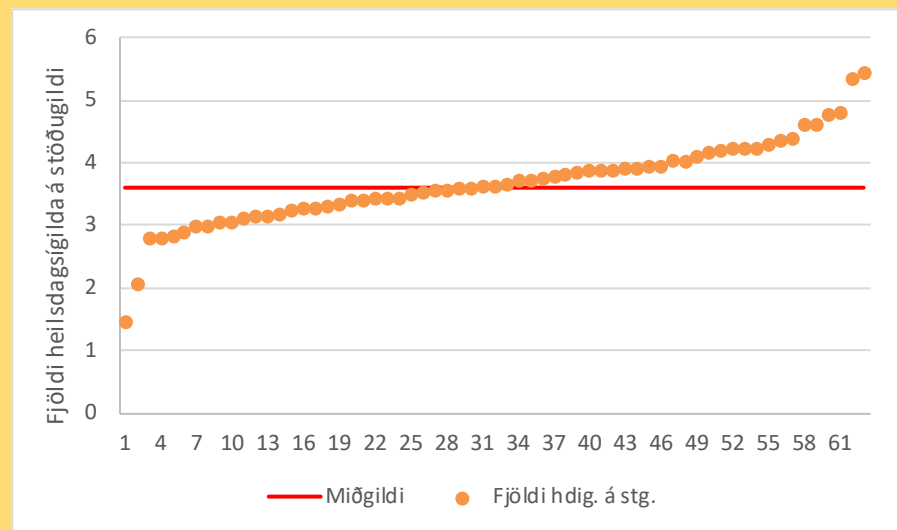
Til frekari skoðunar

Gagnlegt getur verið fyrir hvert sveitarfélag að velta eftirfarandi þáttum fyrir sér þegar litið er til samanburðar á kennitölunni:

- Stærðarhagkvæmni í skólarekstri
- Munur vegna mismunandi þjónustustigs
- Munur á þjónustuþyngd, svo sem vegna sérþarfa barna
- Munur vegna landfræðilegra aðstæðna

Heilsdagsígildi eru reiknuð út frá dvalartíma barna, þannig að dvalartími í 4 klst. jafngildir hálfu heilsdagsígildi en 8 klst. dvöl reiknast sem 1 heilsdagsígildi.

Myndræn framsetning

Á myndinni hér til hliðar má sjá hvernig sveitarfélögin dreifast frá lægsta upp í hæsta gildi. Vegið landsmeðaltal er um 3,8 heilsdagsígildi á hvert stöðugildi við uppeldis- og menntunarstörf. Lægsta gildi er 1,4 en hæsta um 5,4. Rauða línan vísar í miðgildi sem er 3,6 heilsdagsígildi á hvert stöðugildi við uppeldis- og menntunarstörf.

Reykjavíkurborg	4,2	Akureyrarkaupstaður	4,2
Kópavogsbær	3,2	Norðurþing	3,6
Seltjarnarneskaupstaður	3,9	Fjallabyggð	3,3
Garðabær	2,8	Dalvíkurbyggð	3,8
Hafnarfjarðarkaupstaður	3,6	Eyjafjarðarsveit	4,4
Mosfellsbær	4,6	Hörgársveit	3,9
Kjósarhreppur	*	Svalbarðsstrandarhreppur	4,4
Reykjanesbær	4,0	Grýtubakkahreppur	3,9
Grindavíkurbær	4,8	Skútustaðahreppur	3,7
Sandgerðisbær	4,3	Tjörneshreppur	*
Sveitarfélagið Garður	4,2	Þingeyjarsveit	3,4
Sveitarfélagið Vogar	3,7	Svalbarðshreppur	*
Akraneskaupstaður	4,6	Langanesbyggð	3,1
Skorradalshreppur	*	Seyðisfjarðarkaupstaður	3,2
Hvalfjarðarsveit	3,7	Fjarðabyggð	3,7
Borgarbyggð	3,4	Vopnafjarðarhreppur	2,9
Grundarfjarðarbær	3,0	Fljótsdalshreppur	*
Helgafellssveit	*	Borgarfjarðarhreppur	1,4
Stykkishólmsbær	4,0	Breiðdalshreppur	3,3
Eyja- og Miklaholtshreppur	5,4	Djúpavogshreppur	3,6
Snæfellsbær	3,1	Fljótsdalshérað	3,3
Dalabyggð	3,9	Sveitarfélagið Hornafjörður	3,4
Bolungarvíkurkaupstaður	3,5	Vestmannaeyjabær	3,8
Ísafjarðarbær	3,9	Sveitarfélagið Árborg	3,6
Reykholahreppur	3,0	Mýrdalshreppur	3,9
Tálknafjarðarhreppur	5,3	Skaftárhreppur	3,5
Vesturbyggð	3,5	Ásahreppur	*
Súðavíkurhreppur	4,8	Rangárþing eystra	3,4
Árneshreppur	*	Rangárþing ytra	3,1
Kaldraneshreppur	*	Hrunamannahreppur	2,8
Strandabyggð	2,0	Hveragerðisbær	3,3
Sveitarfélagið Skagafjörður	3,9	Sveitarfélagið Ölfus	3,6
Húnaþing vestra	4,2	Grímsnes- og Grafningshreppur	4,1
Blönduósibær	3,1	Skeiða- og Gnúpverjahreppur	2,8
Sveitarfélagið Skagaströnd	3,9	Bláskógabyggð	3,4
Skagabyggð	*	Flóahreppur	3,1
Húnavatnshreppur	4,2	Vegið landsmeðaltal	3,8
Akrahreppur	*	* Ekki leikskóli	

3.2 Hlutfall leikskólakennara í leikskólum

Hvers vegna er þetta áhugavert?

Í lögum um menntun og ráðningu kennara og skólastjórnenda nr. 87/2008 er kveðið á um að a.m.k. 2/3 hlutar stöðugilda við kennslu, umönnun og uppeldi barna í hverjum leikskóla skuli teljast til stöðugilda leikskólakennara. Árið 2017 var hlutfallið í reynd 30,9%. Í lögunum er einnig að finna undanþáguákvæði reynist erfitt að ráða leikskólakennara. Hlutfall þeirra sem starfa í leikskólum með aðra uppeldismenntun var tæp 20% árið 2017. Lykiltalan nær til leikskóla sveitarfélaga.

Talnaefni

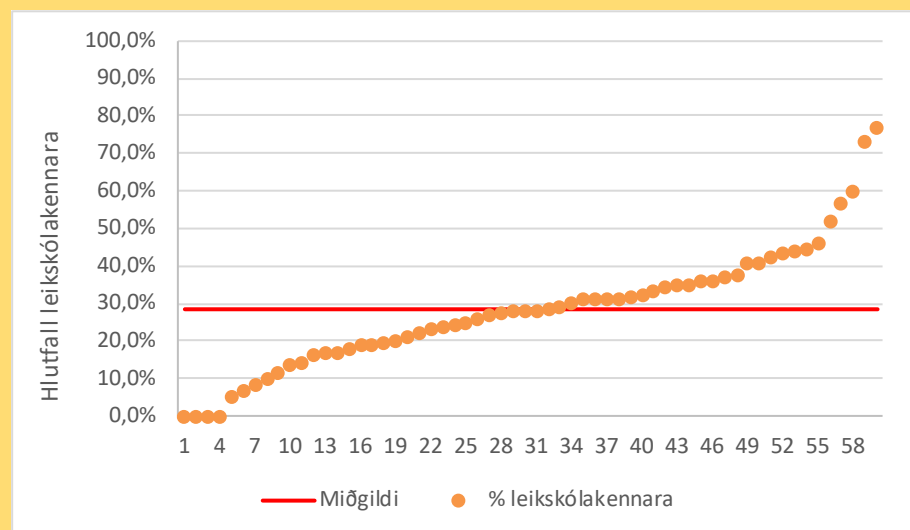
Byggt á gögnum frá Hagstofu Íslands vegna 2017. Starfsfólk við uppeldis- og menntunarstörf í leikskóla.

Til frekari skoðunar

Gagnlegt getur verið fyrir hvert sveitarfélag að velja eftirfarandi þáttum fyrir sér þegar litið er til samanburðar á kennitölunni:

- Aðgengi að kennaramenntun
- Sveigjanleiki í starfi fyrir starfsfólk til að afla sér kennsluréttinda
- Munur vegna landfræðilegra aðstæðna

Myndræn framsetning

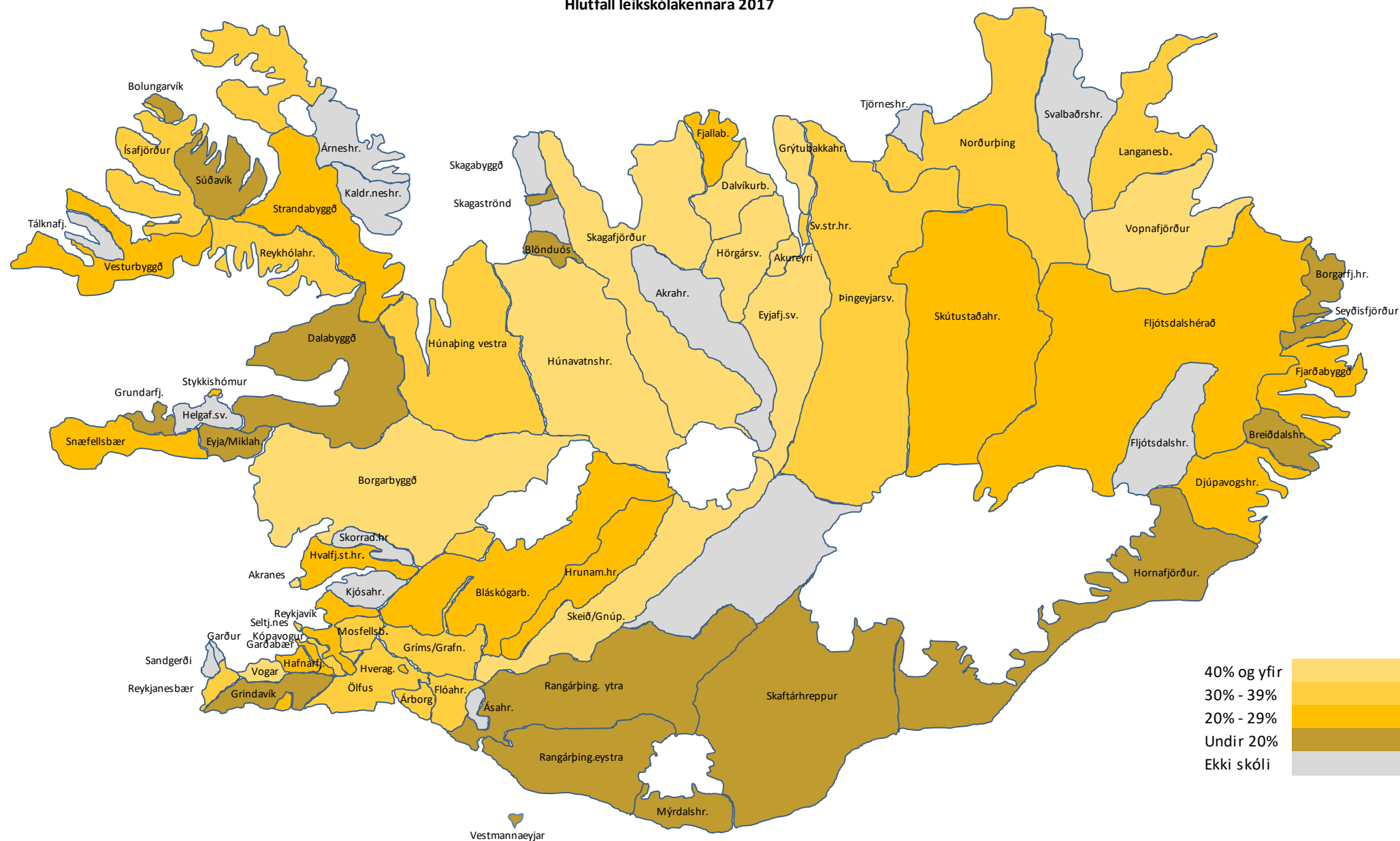

Á myndinni hér til hliðar má sjá hvernig sveitarfélögin dreifast frá lægsta upp í hæsta gildi. Sé litið til landsins í heild er um 30,9% allra þeirra er starfa við uppeldis- og menntunarstörf í leikskólum sveitarfélaga með leikskólakennaramenntun. Það finnst sveitarfélög þar sem enginn leikskólakennari er starfandi í leikskólum þeirra. Hæsta gildi er 77,1%. Rauða línan á myndinni vísar í miðgildi sem er 28,2%.

Reykjavíkurborg	28,5%	Akureyrarkaupstaður	56,9%
Kópavogsbær	35,0%	Norðurþing	31,6%
Seltjarnarneskaupstaður	34,6%	Fjallabyggð	27,9%
Garðabær	29,4%	Dalvíkurbyggð	43,4%
Hafnarfjarðarkaupstaður	22,5%	Eyjafjarðarsveit	40,8%
Mosfellsbær	31,9%	Hörgársveit	77,1%
Kjósarhreppur	*	Svalbarðsstrandarhreppur	31,3%
Reykjanesbær	31,3%	Grýtubakkahreppur	42,6%
Grindavíkurbær	18,9%	Skútustaðahreppur	23,6%
Sandgerðisbær	*1	Tjörneshreppur	*
Sveitarfélagið Garður	*1	Þingeyjarsveit	36,0%
Sveitarfélagið Vogar	46,2%	Svalbarðshreppur	*
Akraneskaupstaður	52,2%	Langanesbyggð	37,1%
Skorradalshreppur	*	Seyðisfjarðarkaupstaður	18,9%
Hvalfjarðarsveit	28,2%	Fjarðabyggð	20,3%
Borgarbyggð	41,0%	Vopnafjarðarhreppur	73,2%
Grundarfjarðarbær	11,7%	Fljótsdalshreppur	*
Helgafellssveit	*	Borgarfjarðarhreppur	0,0%
Stykkishólmsbær	19,7%	Breiðdalshreppur	0,0%
Eyja- og Miklaholtshreppur	0,0%	Djúpavogshreppur	28,3%
Snæfellsbær	27,2%	Fljótsdalshérad	27,6%
Dalabyggð	13,7%	Sveitarfélagið Hornafjörður	6,9%
Bolungarvíkurkaupstaður	18,2%	Vestmannaeyjabær	16,8%
Ísafjarðarbær	35,9%	Sveitarfélagið Árborg	32,6%
Reykholahreppur	35,0%	Mýrdalshreppur	0,0%
Tálknafjarðarhreppur	*1	Skaftárhreppur	16,7%
Vesturbyggð	24,2%	Ásahreppur	*
Súðavíkurhreppur	10,0%	Rangárþing eystra	17,0%
Árneshreppur	*	Rangárþing ytra	8,8%
Kaldrananeshreppur	*	Hrunamannahreppur	21,4%
Strandabyggð	25,0%	Hveragerðisbær	24,1%
Sveitarfélagið Skagafjörður	44,3%	Sveitarfélagið Ölfus	30,5%
Húnaþing vestra	31,3%	Grímsnes- og Grafningshreppur	37,5%
Blönduósibær	5,5%	Skeiða- og Gnúpverjahreppur	59,9%
Sveitarfélagið Skagaströnd	14,3%	Bláskógabyggð	26,3%
Skagabyggð	*	Flóahreppur	33,7%
Húnavatnshreppur	44,4%	Vegið landsmeðaltal	30,9%
Akrahreppur	*	* Ekki leikskóli	
		*1 Eingöngu einkareknir leiksk.	

Hlutfall leikskólakennara 2017

3.3 Hlutfall leikskólagjalda af rekstrarkostnaði leikskóla sveitarfélaga

Hvers vegna er þetta áhugavert?

Samkvæmt 27. gr. laga um leikskóla nr. 90/2008 er sveitarstjórnnum heimilt að ákveða gjaldtöku fyrir börn á leikskóla. Ljóst má vera að tekjur vegna leikskóla eða svokallað leikskólagjald getur skipt talsverðu máli fyrir rekstur leikskóla. Árið 2004 námu tekjur leikskóla um 28% af rekstrarkostnaði leikskóla, en aðeins 15% árið 2017. Lykiltalan nær til leikskóla sveitarfélaga.

Talnaefni

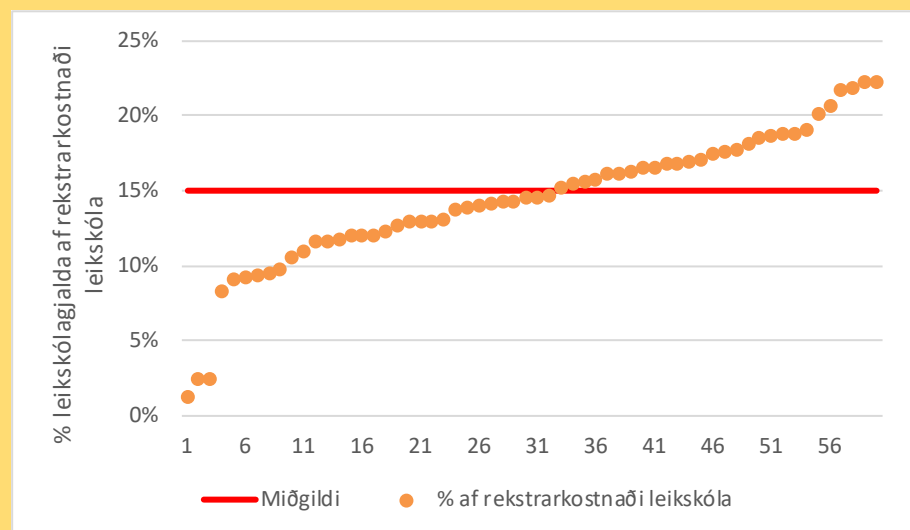
Byggt á gögnum frá Hagstofu Íslands vegna 2017. Hlutfall tekna leikskóla sveitarfélaga af beinum rekstrarkostnaði þeirra.

Til frekari skoðunar

Gagnlegt getur verið fyrir hvert sveitarfélag að velta eftirfarandi þáttum fyrir sér þegar litið er til samanburðar á kennitölunni:

- Stærðarhagkvæmni í skólarekstri
- Mismunandi þjónustustig
- Ólíkar áherslur og stefnumótun sveitarfélaga

Myndræn framsetning

Á myndinni hér til hliðar má sjá hvernig sveitarfélögin dreifast frá lægsta upp í hæsta gildi. Vegið landsmeðaltal er 15% af beinum rekstrarkostnaði leikskóla sveitarfélaga. Lægsta gildi er 1% af rekstrarkostnaði en hæsta gildi er 22% af rekstrarkostnaði leikskóla. Rauða línan á myndinni vísar í miðgildi sem er einnig 15%.

Reykjavíkurborg	12%	Akureyrarkaupstaður	22%
Kópavogsbær	14%	Norðurþing	13%
Seltjarnarneskaupstaður	10%	Fjallabyggð	17%
Garðabær	18%	Dalvíkurbyggð	14%
Hafnarfjarðarkaupstaður	17%	Eyja- og Grípavogshreppur	13%
Mosfellsbær	17%	Hörgársveit	16%
Kjósarhreppur	*	Svalbarðsstrandarhreppur	11%
Reykjanesbær	18%	Grýtubakkahreppur	12%
Grindavíkurbær	19%	Skútustaðahreppur	9%
Sandgerðisbær	*2	Tjörneshreppur	*
Sveitarfélagið Garður	*2	Pingeyjarsveit	8%
Sveitarfélagið Vogar	17%	Svalbarðshreppur	*
Akraneskaupstaður	21%	Langanesbyggð	22%
Skorradalshreppur	*	Seyðisfjarðarkaupstaður	14%
Hvalfjarðarsveit	17%	Fjarðabyggð	15%
Borgarbyggð	15%	Vopnafjarðarhreppur	12%
Grundarfjarðarbær	19%	Fljótshálfhreppur	*
Helgafellssveit	*	Borgarfjarðarhreppur	1%
Stykkishólmsbær	19%	Breiðdalshreppur	12%
Eyja- og Miklaholtshreppur	17%	Djúpavogshreppur	16%
Snæfellsbær	15%	Fljótshálfshérað	14%
Dalabyggð	13%	Sveitarfélagið Hornafjörður	13%
Bolungarvíkurkaupstaður	16%	Vestmannaeyjabær	22%
Ísafjarðarbær	12%	Sveitarfélagið Árborg	15%
Reykholahreppur	9%	Mýrdalshreppur	16%
Tálknafjarðarhreppur	*2	Skaftárhreppur	19%
Vesturbyggð	16%	Ásahreppur	*1
Súðavíkurhreppur	3%	Rangárþing eystra	17%
Árneshreppur	*	Rangárþing ytra	12%
Kaldrananeshreppur	*	Hrunamannahreppur	14%
Strandabyggð	11%	Hveragerðisbær	20%
Sveitarfélagið Skagafljörður	19%	Sveitarfélagið Ölfus	18%
Húnaþing vestra	22%	Grímsnes- og Grafningshreppur	12%
Blönduósibær	16%	Skeiða- og Gnúpverjahreppur	2%
Sveitarfélagið Skagaströnd	9%	Bláskógabyggð	13%
Skagabyggð	*	Flóahreppur	14%
Húnavatnshreppur	10%	Vegið landsmeðaltal	15%
Akrahreppur	*	* Ekki leikskóli	
		*1 Byggðasamlag	
		*2 Eingöngu einkar. leiksk. í svf.	

3.4 Rekstrarkostnaður leikskóla á íbúa

Hvers vegna er þetta áhugavert?

Skólahald í leikskóla er hluti af grunnþjónustu samfélagsins sem íbúar sveitarfélagsins greiða fyrir með þjónustugjöldum og sköttum. Gagnlegt er að skoða hversu mikið þjónustan kostar hvern íbúa og hvernig sveitarfélagið kemur út í samanburði við aðra. Átt er við beinan rekstrarkostnað vegna leikskóla sveitarfélaga, sjálfstætt starfandi leikskóla og það sem fært er á liðinn annan leikskólakostnað.

Talnaefni

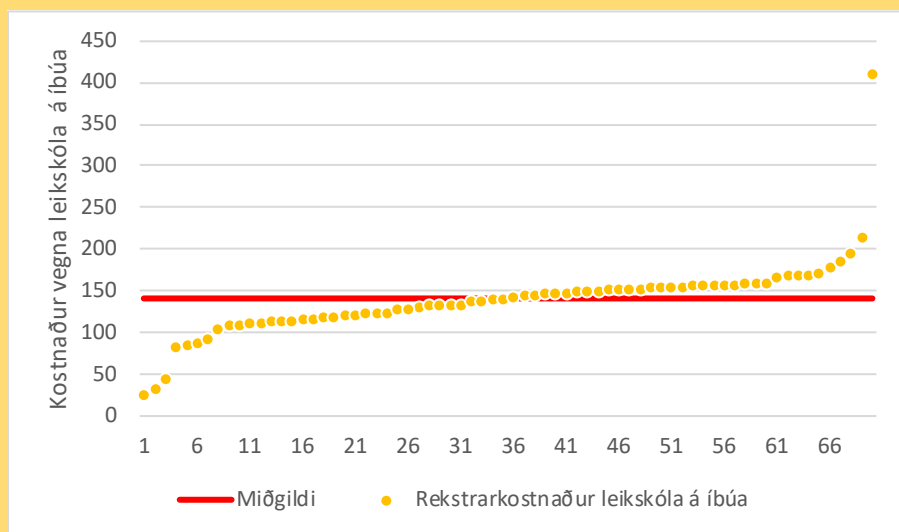
Byggt á gögnum frá Hagstofu Íslands vegna 2017. Tölur í þús. kr. Um brúttó kostnað er að ræða, þ.e. ekki hefur verið tekið tillit til tekna.

Til frekari skoðunar

Mikill munur getur verið á rekstrarkostnaði leikskóla á hvern íbúa eftir sveitarfélögum. Hafa verður í huga að ýmsir þættir geta haft áhrif á kennitöluna.

- Stærðarhagkvæmni og nýting mannafla
- Aldurssamsetning íbúa sveitarfélagsins
- Samsetning starfsmannahóps og menntunarstig
- Hugsanlega mismunandi þjónustustig

Myndræn framsetning

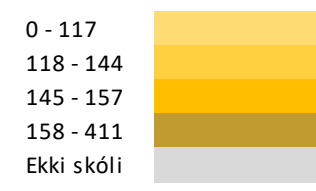
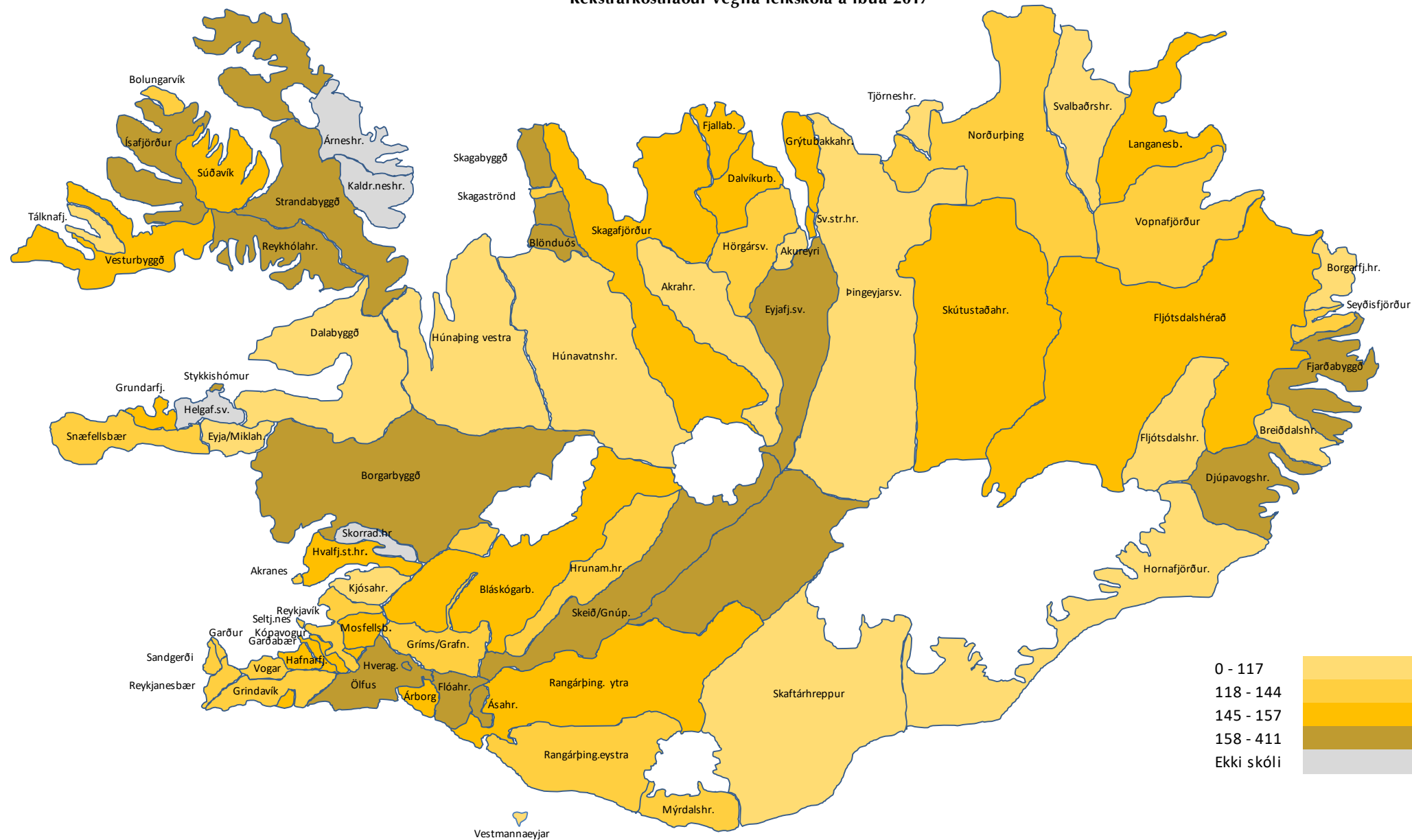
Á myndinni hér til hliðar má sjá hvernig sveitarfélögin dreifast frá lægsta upp í hæsta gildi. Vegið landsmeðaltal er um 137 þús. kr. á hvern íbúa. Lægsta gildi er 27 þús. kr. en hæsta um 411 þús. á hvern íbúa. Rauða línan á myndinni vísar í miðgildi sem er 141 þús. kr. á íbúa.

Reykjavíkurborg	128	Akureyrarkaupstaður	116
Kópavogsbær	150	Norðurþing	119
Seltjarnarneskaupstaður	139	Fjallabyggð	151
Garðabær	157	Dalvíkurbyggð	156
Hafnarfjarðarkaupstaður	145	Eyja-fjarðarsveit	166
Mosfellsbær	148	Hörgársveit	141
Kjósarhreppur	34	Svalbarðsstrandarhreppur	152
Reykjanesbær	125	Grýtubakkahreppur	153
Grindavíkurbær	134	Skútustaðahreppur	145
Sandgerðisbær	130	Tjörneshreppur	27
Sveitarfélagið Garður	122	Pingeyjarsveit	117
Sveitarfélagið Vogar	133	Svalbarðshreppur	47
Akraneskaupstaður	120	Langanesbyggð	148
Skorradalshreppur	*	Seyðisfjarðarkaupstaður	132
Hvalfjarðarsveit	151	Fjarðabyggð	180
Borgarbyggð	170	Vopnafjarðahreppur	121
Grundarfjarðarbær	155	Fljótsdalshreppur	111
Helgafellssveit	*	Borgarfjarðahreppur	88
Stykkishólmsbær	160	Breiðdalshreppur	113
Eyja- og Miklaholtshreppur	115	Djúpavogshreppur	216
Snæfellsbær	141	Fljótsdalshérað	157
Dalabyggð	105	Sveitarfélagið Hornafjörður	117
Bolungarvíkurkaupstaður	125	Vestmannaeyjabær	110
Ísafjarðarbær	159	Sveitarfélagið Árborg	153
Reykholahreppur	170	Mýrdalshreppur	133
Tálknafjarðahreppur	112	Skaftárhreppur	87
Vesturbyggð	154	Ásahreppur	186
Súðavíkurhreppur	148	Rangárþing eystra	134
Árneshreppur	*	Rangárþing ytra	155
Kaldrananeshreppur	*	Hrunamannahreppur	138
Strandabyggð	161	Hveragerðisbær	172
Sveitarfélagið Skagafjörður	155	Sveitarfélagið Ölfus	170
Húnaþing vestra	93	Grímsnes- og Grafingshreppur	144
Blönduósibær	158	Skeiða- og Gnúpverjahreppur	158
Sveitarfélagið Skagaströnd	125	Bláskógabyggð	157
Skagabyggð	411	Flóahreppur	196
Húnavaðnahreppur	83	Vegið landsmeðaltal	137
Akrahreppur	115	* Vantar upplýsingar/ekki skóli	

Rekstrarkostnaður vegna leikskóla á íbúa 2017

3.5 Rekstrarútgjöld leikskóla sem hlutfall af skatttekjum

Hvers vegna er þetta áhugavert?

Það er fróðlegt að vita hve háu hlutfalli af tekjum sínum sveitarfélagið ver til reksturs leikskóla. Mjög misjafnt er milli sveitarfélaga hvert hlutfallið er enda hafa bæði tekjur og kostnaður áhrif á kennitöluna. Átt er við öll útgjöld vegna leikskóla, sameiginlega liði, framlög til rekstrar annarra sem og annan leikskólakostnað. Árið 2017 vörðu sveitarfélög 15% skatttekna sinna til reksturs leikskóla.

Talnaefni

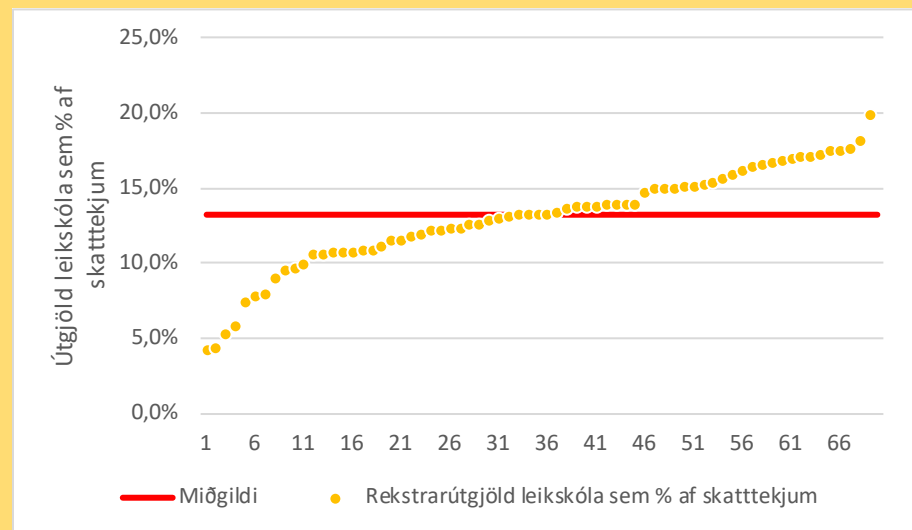
Byggt á gögnum úr ársreikningum sveitarfélaga 2017. Um útgjöld er að ræða, þ.e. búið er að taka tillit til tekna.

Til frekari skoðunar

Vert er að hafa í huga að ýmsir þættir geta haft áhrif á þessa kennitölu og því gott að velta eftirfarandi þáttum fyrir sér við samanburð milli sveitarfélaga:

- Aldurssamsetning íbúa
- Hve háar eru skatttekjur á íbúa
- Stærðarhagkvæmni í rekstri
- Samsetning starfsmannahóps og menntunarstig hans

Myndræn framsetning

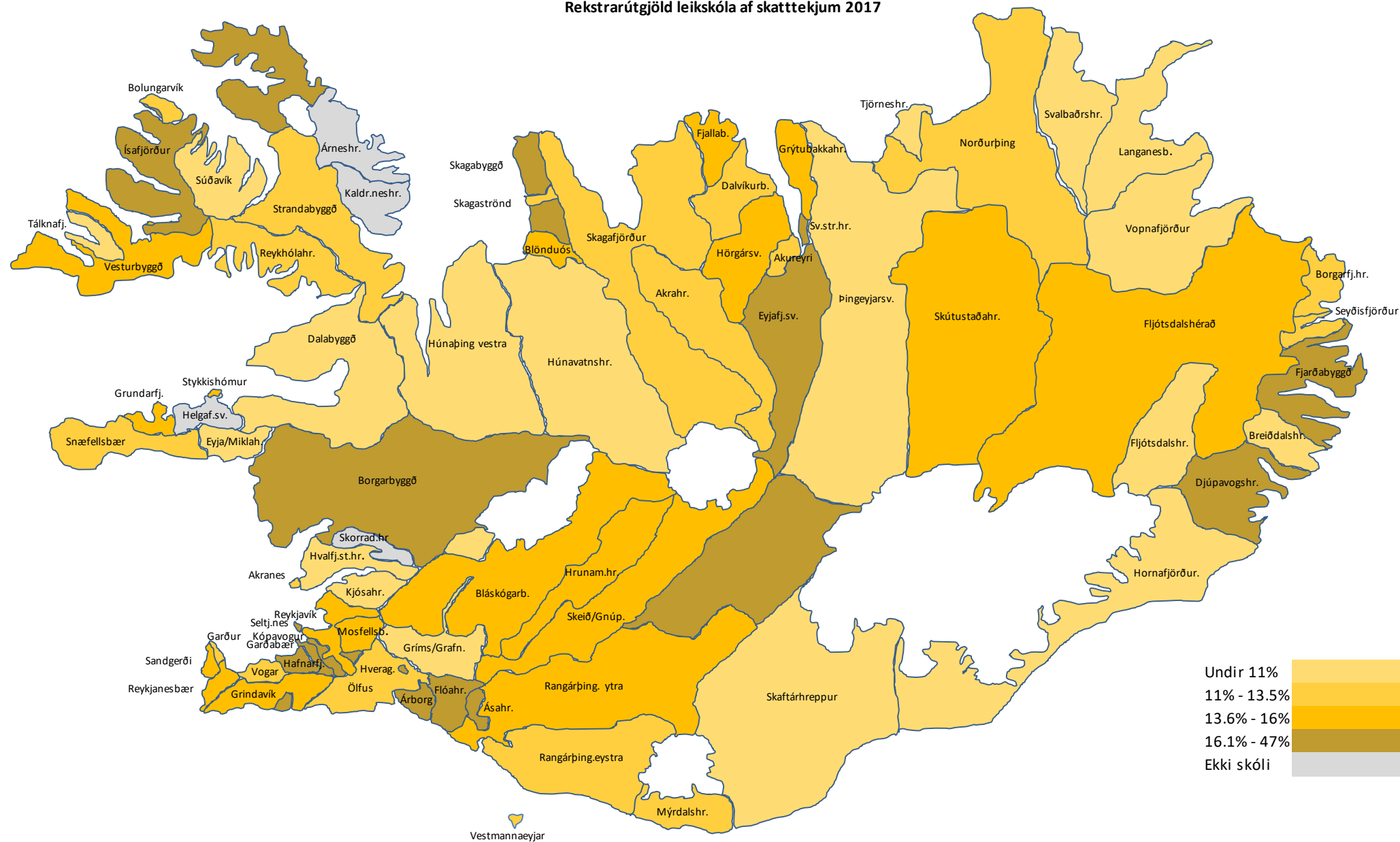
Myndin hér til hliðar sýnir hvernig sveitarfélögin dreifast frá lægsta upp í hæsta gildi kennitölnnar. Vegið landsmeðaltal er um 15% af skatttekjum. Lægsta gildi eru með 4,2% en hæsta um 46,9% af skatttekjum sveitarfélaga. Rétt er að benda á að ekki er rekinn leikskóli í því sveitarfélagi sem hæsta gildið hefur.

Rauða línan vísar í miðgildi sem er 13,2% af skatttekjum.

Reykjavíkurborg	15%	Akureyrarkaupstaður	12%
Kópavogsbær	18%	Norðurþing	12%
Seltjarnarneskaupstaður	17%	Fjallabyggð	15%
Garðabær	18%	Dalvíkurbyggð	12%
Hafnarfjarðarkaupstaður	17%	Eyjafjarðarsveit	17%
Mosfellsbær	15%	Hörgársveit	14%
Kjósarhreppur	4%	Svalbarðsstrandarhreppur	17%
Reykjanesbær	14%	Grýtubakkahreppur	15%
Grindavíkurbær	15%	Skútustaðahreppur	14%
Sandgerðisbær	14%	Tjörneshreppur	4%
Sveitarfélagið Garður	12%	Þingeyjarsveit	11%
Sveitarfélagið Vogar	13%	Svalbarðshreppur	5%
Akraneskaupstaður	12%	Langanesbyggð	11%
Skorradalshreppur	*	Seyðisfjarðarkaupstaður	13%
Hvalfjarðarsveit	11%	Fjarðabyggð	17%
Borgarbyggð	16%	Vopnafjarðarhreppur	11%
Grundarfjarðarbær	15%	Fljótsdalshreppur	6%
Helgafellssveit	*	Borgarfjarðarhreppur	11%
Stykkishólmsbær	16%	Breiðdalshreppur	10%
Eyja- og Miklaholtshreppur	11%	Djúpavogshreppur	17%
Snæfellsbær	12%	Fljótsdalshérað	14%
Dalabyggð	10%	Sveitarfélagið Hornafjörður	11%
Bolungarvíkurkaupstaður	12%	Vestmannaeyjabær	13%
Ísafjarðarbær	17%	Sveitarfélagið Árborg	17%
Reykholahreppur	12%	Mýrdalshreppur	12%
Tálknafjarðarhreppur	9%	Skaftárhreppur	7%
Vesturbyggð	14%	Ásahreppur	18%
Súðavíkurhreppur	11%	Rangárþing eystra	13%
Árneshreppur	*	Rangárþing ytra	15%
Kaldraneshreppur	*	Hrunamannahreppur	14%
Strandabyggð	13%	Hveragerðisbær	16%
Sveitarfélagið Skagafjörður	13%	Sveitarfélagið Ölfus	13%
Húnaþing vestra	8%	Grímsnes- og Grafningshreppur	9%
Blönduósibær	15%	Skeiða- og Gnúpverjahreppur	16%
Sveitarfélagið Skagaströnd	13%	Bláskógabyggð	14%
Skagabyggð	47%	Flóahreppur	20%
Húnavatnshreppur	8%	Vegið landsmeðaltal	15%
Akrahreppur	13%	* Vantar upplýsingar frá sveitarfélagi	

Rekstrarútgjöld leikskóla af skatttekjum 2017

3.6 Rekstrarkostnaður leikskóla á hvert barn

Hvers vegna er þetta áhugavert?

Rekstrarkostnaður leikskóla á hvert barn eða öllu heldur á hvert heilsdagsgildi leikskólabarna er áhugaverð lykiltala fyrir rekstraraðila leikskóla. Með því að bera saman útkomu sveitarfélaga sést að mjög misjafnt er hvað hvert heilsdagsgildi kostar þau. Um beinan rekstrarkostnað er að ræða án innri leigu. Sjálfstætt starfandi leikskólar ekki meðtaldir.

Talnaefni

Byggt á gögnum frá Hagstofu Íslands vegna 2017. Innri leiga ekki meðtalin. Brúttó kostnaður í þús. kr.

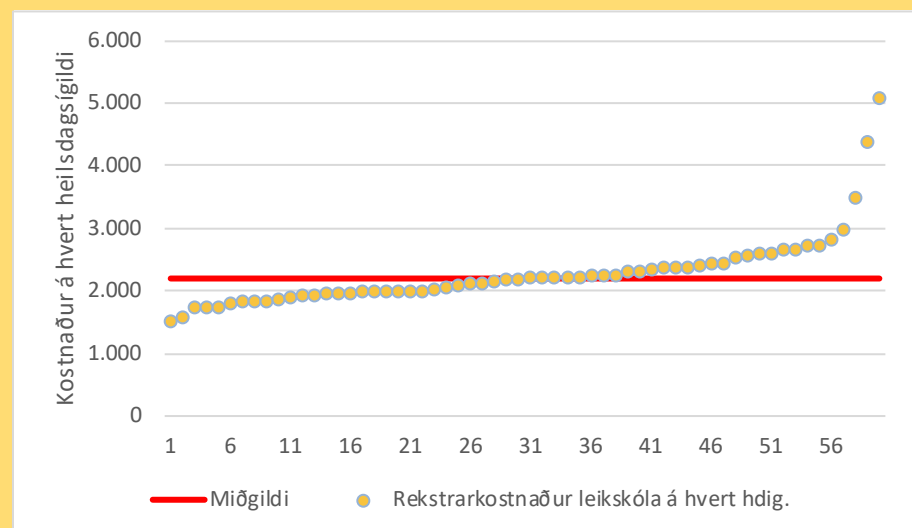
Til frekari skoðunar

Rekstrarkostnaður á hvert heilsdagsgildi er mishár eftir sveitarfélögum og gagnlegt að skoða eftirtalin atriði sem geta mögulega útskýrt muninn.

- Er hár rekstrarkostnaður að endurspegla hærra þjónustustig en hjá öðrum?
- Stærðarhagkvæmni og stærð leikskóla
- Landfræðilegar aðstæður og þéttleiki byggðar
- Samsetning starfsmannahóps

Heilsdagsgildi eru reiknuð út frá dvalartíma barna, þannig að dvalartími í 4 klst. jafngildir hálfu heilsdagsgildi en 8 klst. dvöl reiknast sem 1 heilsdagsgildi.

Myndræn framsetning

Á myndinni hér til hliðar má sjá hvernig sveitarfélögin dreifast frá lágsta upp í hæsta gildi. Vegið landsmeðaltal er um 2.105 þús. kr. á hvert heilsdagsgildi leikskólubarna í leikskólum sveitarfélaga. Lágsta gildi er 1.531 kr. en hæsta um 5.110 þús. á hvert heilsdagsgildi. Rauða línan á myndinni vísar í miðgildi sem er 2.215 þús. kr. á hvert heilsdagsgildi.

Reykjavíkurborg	2.014	Akureyrarkaupstaður	1.873
Kópavogsbær	2.241	Norðurþing	2.230
Seltjarnarneskaupstaður	2.735	Fjallabyggð	2.260
Garðabær	2.223	Dalvíkurbyggð	2.007
Hafnarfjarðarkaupstaður	2.073	Eyjafjarðarsveit	2.337
Mosfellsbær	2.029	Hörgársveit	2.461
Kjósarhreppur	*	Svalbarðsstrandarhreppur	2.021
Reykjanesbær	1.979	Grýtubakkahreppur	2.626
Grindavíkurbær	1.829	Skútustaðahreppur	1.850
Sandgerðisbær	*2	Tjörneshreppur	*
Sveitarfélagið Garður	*2	Þingeyjarsveit	2.692
Sveitarfélagið Vogar	2.336	Svalbarðshreppur	*
Akraneskaupstaður	1.753	Langanesbyggð	2.570
Skorradalshreppur	*	Seyðisfjarðarkaupstaður	2.260
Hvalfjarðarsveit	2.262	Fjarðabyggð	2.000
Borgarbyggð	2.427	Vopnafjarðahreppur	3.503
Grundarfjarðarbær	2.538	Fljótsdalshreppur	*
Helgafellssveit	*	Borgarfjarðahreppur	5.110
Stykkishólmurbær	1.860	Breiðdalshreppur	1.907
Eyja- og Miklaholtshreppur	1.760	Djúpavogshreppur	2.403
Snæfellsbær	2.741	Fljótsdalshérað	2.130
Dalabyggð	2.134	Sveitarfélagið Hornafjörður	2.118
Bolungarvíkurkaupstaður	1.997	Vestmannaeyjabær	1.846
Ísafjarðarbær	2.353	Sveitarfélagið Árborg	2.215
Reykholahreppur	2.606	Mýrdalshreppur	2.837
Tálknafjarðahreppur	*2	Skaftárhreppur	1.608
Vesturbyggð	2.242	Ásahreppur	*1
Súðavíkurhreppur	1.761	Rangárþing eystra	2.454
Árneshreppur	*	Rangárþing ytra	1.979
Kaldraneshreppur	*	Hrunamannahreppur	2.385
Strandabyggð	4.397	Hveragerðisbær	2.178
Sveitarfélagið Skagafjörður	2.197	Sveitarfélagið Ölfus	2.221
Húnaþing vestra	1.954	Grímsnes- og Grafningshreppur	1.989
Blönduósibær	2.018	Skeiða- og Gnúpverjahreppur	2.982
Sveitarfélagið Skagaströnd	1.954	Bláskógabyggð	2.389
Skagabyggð	*	Flóahreppur	2.684
Húnavatnshreppur	1.531	Vegið landsmeðaltal	2.105
Akrahreppur	*	* Ekki leikskóli	
*1 Byggðasamlag		*2 Eingöngu einkareknir leikskóli svf	

Félagspjónusta

4.1 Kostnaður félagsþjónustu á íbúa

Hvers vegna er þetta áhugavert?

Félagsþjónusta sveitarfélaga er hluti af grunnþjónustu samfélagsins sem íbúar sveitarfélagsins greiða fyrir með sköttum. Gagnlegt er að skoða hversu mikið þjónustan kostar hvern íbúa og hvernig sveitarfélagið kemur út í samanburði við aðra.

Talnaefni

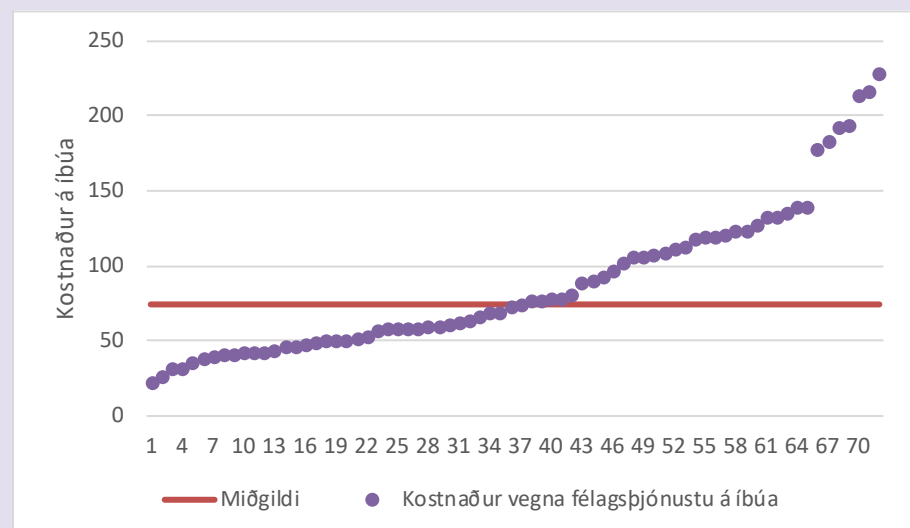
Þessar upplýsingar byggja á gögnum úr ársreikningum sveitarfélaga vegna ársins 2017. Kostnaður í þús. kr.

Til frekari skoðunar

Gagnlegt getur verið fyrir hvert sveitarfélag að velta eftirfarandi þáttum fyrir sér þegar litið er til samanburðar á kennitölunni:

- Félagslegur bakgrunnur íbúa og menntastig
- Mismunandi þjónustuþyngd, t.d. vegna hærra atvinnuleysis, fjölda öryrkja og fleira
- Mismunandi þjónustustig
- Aldurssamsetning íbúa

Myndræn framsetning

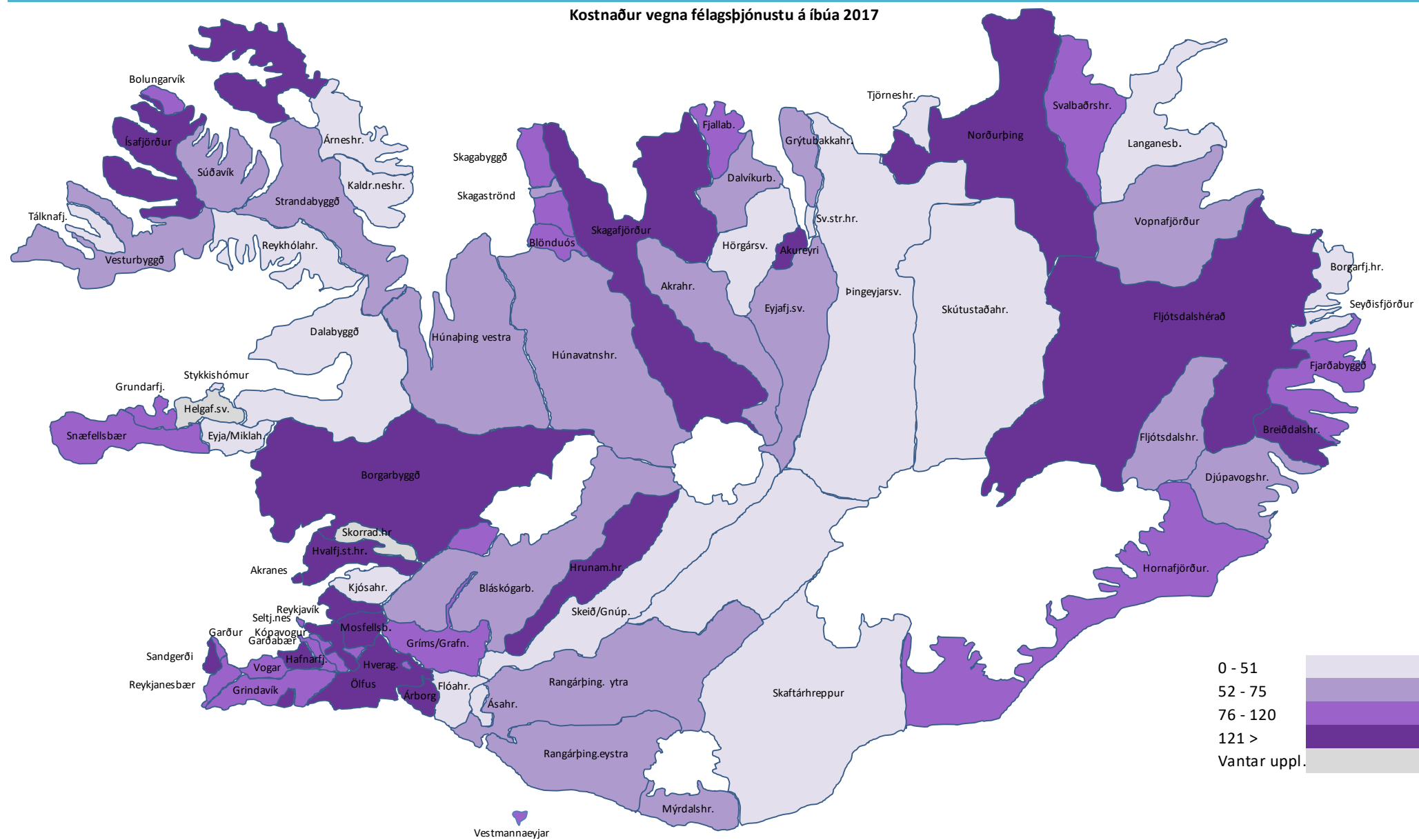

Á myndinni hér til hliðar má sjá hvernig sveitarfélögin dreifast frá lágsta upp í hæsta gildi. Vegið landsmeðaltal er um 159 þús. kr. á hvern íbúa. Lágsta gildi er 24 þús. kr. en hæsta um 229 þús. kr. á hvern íbúa. Rauða línan vísar í miðgildi sem er 74 þús. kr. á hvern íbúa.

Reykjavíkurborg	215	Akureyrarkaupstaður	229
Kópavogsbær	109	Norðurþing	140
Seltjarnarneskaupstaður	113	Fjallabyggð	120
Garðabær	112	Dalvíkurbyggð	69
Hafnarfjarðarkaupstaður	124	Eyja-fjarðarsveit	59
Mosfellsbær	194	Hörgársveit	42
Kjósarhreppur	43	Svalbarðsstrandarhreppur	40
Reykjanesbær	107	Grýtubakkahreppur	63
Grindavíkurbær	108	Skútustaðahreppur	47
Sandgerðisbær	218	Tjörneshreppur	42
Sveitarfélagið Garður	93	Þingeyjarsveit	50
Sveitarfélagið Vogar	89	Svalbarðshreppur	79
Akraneskaupstaður	141	Langanesbyggð	41
Skorradalshreppur	*	Seyðisfjarðarkaupstaður	47
Hvalfjarðarsveit	128	Fjarðabyggð	103
Borgarbyggð	124	Vopnafjarðarhreppur	53
Grundarfjarðarbær	78	Fljótaldalshreppur	60
Helgafellssveit	*	Borgarfjarðarhreppur	24
Stykkishólmurbær	32	Breiðdalshreppur	122
Eyja- og Miklaholtshreppur	28	Djúpavogshreppur	58
Snæfellsbær	90	Fljótaldalshérað	178
Dalabyggð	43	Sveitarfélagið Hornafjörður	82
Bolungarvíkurkaupstaður	119	Vestmannaeyjabær	78
Ísafjarðarbær	183	Sveitarfélagið Árborg	134
Reykholahreppur	44	Mýrdalshreppur	74
Tálknafjarðarhreppur	44	Skaftárhreppur	51
Vesturbyggð	67	Ásahreppur	36
Súðavíkurhreppur	60	Rangárþing eystra	61
Árneshreppur	51	Rangárþing ytra	69
Kaldrananeshreppur	32	Hrunamannahreppur	133
Strandabyggð	61	Hveragerðisbær	120
Sveitarfélagið Skagafjörður	193	Sveitarfélagið Ölfus	136
Húnaþing vestra	64	Grímsnes- og Grafningshreppur	98
Blönduósibær	79	Skeiða- og Gnúpverjahreppur	49
Sveitarfélagið Skagaströnd	75	Bláskógabyggð	54
Skagabyggð	109	Flóahreppur	52
Húnavatnshreppur	59	Vegið landsmeðaltal	159
Akrahreppur	59	* Upplýsingar vantar	

Kostnaður vegna félagsþjónustu á íbúa 2017

4.2 Útgjöld félagsþjónustu sem hlutfall af skatttekjum

Hvers vegna er þetta áhugavert?

Það er fróðlegt að vita hve háu hlutfalli af tekjum sínum sveitarfélagið ver til félagsþjónustu. Mjög misjafnt er milli sveitarfélaga hvert hlutfallið er enda hafa bæði tekjur og kostnaður áhrif á kennitöluna. Árið 2017 vorðu sveitarfélög 17% af skatttekjum sínum til félagsþjónustu.

Talnaefni

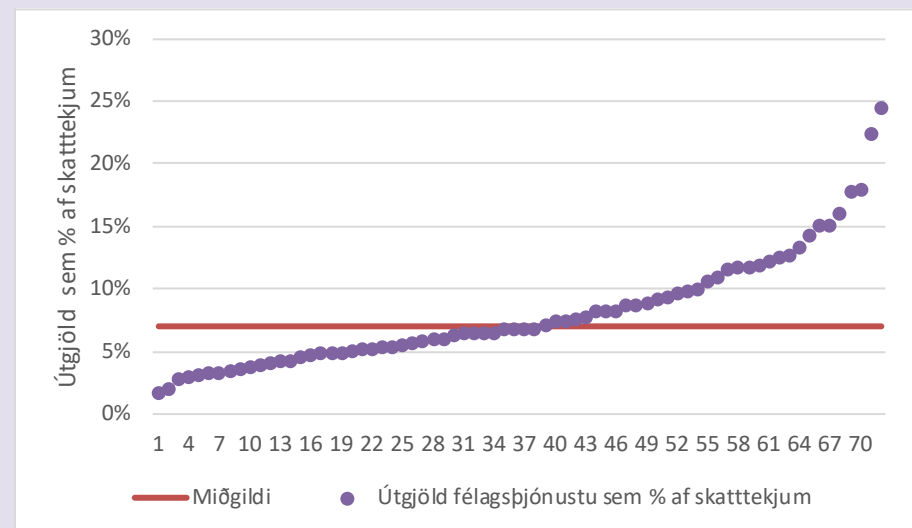
Þessar upplýsingar koma úr ársreikningum sveitarfélaga 2017 sem safnað er rafrænt af Hagstofu Íslands.

Til frekari skoðunar

Vert er að hafa í huga að ýmsir þættir geta haft áhrif á þessa kennitölu og því gott að velta eftirfarandi þáttum fyrir sér við samanburð milli sveitarfélaga:

- Félagslegur bakgrunnur íbúa og menntastig
- Hve háar eru skatttekjur á íbúa
- Mismunandi atvinnustig
- Mishátt þjónustustig
- Mismunandi þjónustuþyngd t.d. vegna hærra atvinnuleysis eða fjölda öryrkja og fleira
- Aldurssamsetning íbúa

Myndræn framsetning

Á myndinni hér til hliðar má sjá hvernig sveitarfélögin dreifast frá lágsta upp í hæsta gildi. Vegið landsmeðaltal er um 17% af skatttekjum. Lágsta gildi er 2% en hæsta um 25% af skatttekjum. Reykjavíkurborg og Akureyrarkaupstaður skera sig úr og verja um 23 og 25% af skatttekjum sínum til málaflokksins. Rauða línan vísar í miðgildi sem er 7% af skatttekjum.

Reykjavíkurborg	25%	Akureyrarkaupstaður	23%
Kópavogsbær	12%	Norðurþing	6%
Seltjarnarneskaupstaður	14%	Fjallabyggð	2%
Garðabær	13%	Dalvíkurbyggð	7%
Hafnarfjarðarkaupstaður	15%	Eyjafjarðarsveit	7%
Mosfellsbær	18%	Hörgársveit	5%
Kjósarhreppur	5%	Svalbarðsstrandarhreppur	5%
Reykjanesbær	10%	Grýtubakkahreppur	7%
Grindavíkurbær	13%	Skútustaðahreppur	5%
Sandgerðisbær	9%	Tjörneshreppur	7%
Sveitarfélagið Garður	9%	Þingeyjarsveit	5%
Sveitarfélagið Vogar	10%	Svalbarðshreppur	9%
Akraneskaupstaður	16%	Langanesbyggð	3%
Skorradalshreppur	*	Seyðisfjarðarkaupstaður	4%
Hvalfjarðarsveit	11%	Fjarðabyggð	10%
Borgarbyggð	12%	Vopnafjarðahreppur	5%
Grundarfjarðarbær	9%	Fljótshreppur	3%
Helgafellssveit	*	Borgarfjarðahreppur	3%
Stykkishólmsbær	4%	Breiðdalshreppur	7%
Eyja- og Miklaholtshreppur	3%	Djúpavogshreppur	3%
Snæfellsbær	8%	Fljótshálsbær	15%
Dalabyggð	4%	Sveitarfélagið Hornafjörður	8%
Bolungarvíkurkaupstaður	12%	Vestmannaeyjabær	9%
Ísafjarðarbær	6%	Sveitarfélagið Árborg	12%
Reykholahreppur	6%	Mýrdalshreppur	8%
Tálknafjarðahreppur	4%	Skaftárhreppur	5%
Vesturbyggð	5%	Ásahreppur	4%
Súðavíkurhreppur	4%	Rangárþing eystra	7%
Árneshreppur	6%	Rangárþing ytra	8%
Kaldrananeshreppur	2%	Hrunamannahreppur	7%
Strandabyggð	4%	Hveragerðisbær	11%
Sveitarfélagið Skagafjörður	18%	Sveitarfélagið Ölfus	13%
Húnaþing vestra	6%	Grímsnes- og Grafínshreppur	6%
Blönduósibær	8%	Skeiða- og Gnúpverjahreppur	5%
Sveitarfélagið Skagaströnd	8%	Bláskógabyggð	5%
Skagabyggð	12%	Flóahreppur	6%
Húnavatnshreppur	6%	Vegið landsmeðaltal	17%
Akrahreppur	7%	* Upplýsingar vanta	

4.3 Fjárhagsaðstoð á íbúa

Hvers vegna er þetta áhugavert?

Fjárhagsaðstoð er hluti af grunnþjónustu samfélagsins sem íbúar sveitarfélagsins greiða fyrir með sköttum. Gagnlegt er að skoða hversu mikið þjónustan kostar hvern íbúa og hvernig sveitarfélagið kemur út í samanburði við aðra.

Talnaefni

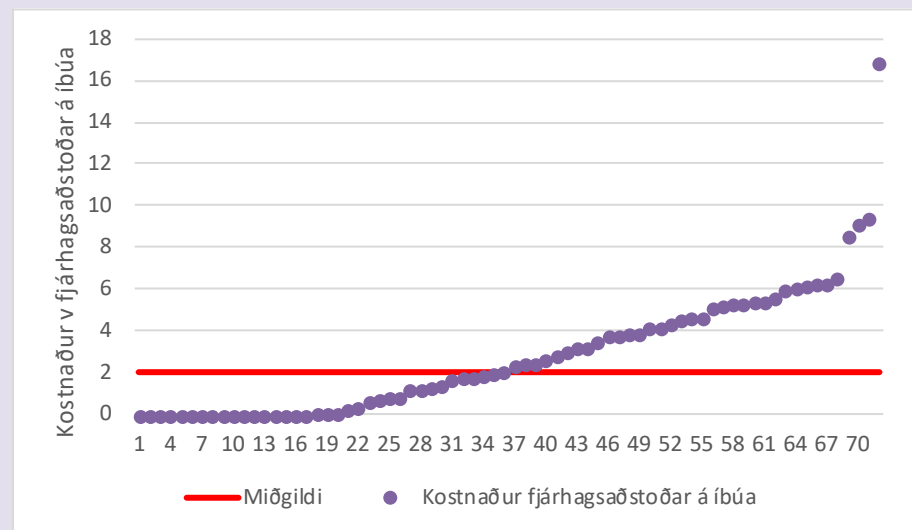
Þessar upplýsingar koma úr ársreikningum sveitarfélaga 2017 sem safnað er rafrænt af Hagstofu Íslands. Tölur í þús. kr. Brúttó kostnaður.

Til frekari skoðunar

Vert er að hafa í huga að ýmsir þættir geta haft áhrif á þessa kennitölu og því gott að velta eftirfarandi þáttum fyrir sér við samanburð milli sveitarfélaga:

- Félagslegur bakgrunnur íbúa og menntastig
- Mismunandi atvinnuhættir og -stig
- Fjöldi einstaklinga á örorku
- Mismunandi reglur og fjárhæðir fjárhagsaðstoðar

Myndræn framsetning

Myndin hér til hliðar sýnir hvernig sveitarfélögin dreifast frá lægsta upp í hæsta gildi. Vegið landsmeðaltal 9 þús. kr. á hvern íbúa. Lægsta gildið er frá 0 þar sem engin fjárhagsaðstoð er veitt en hæsta er 17 þús. kr. á íbúa. Afar misjafnt er hvernig þessi lykiltala kemur út milli sveitarfélaga og virðist stærð þeirra ráða minna þar um en við margar aðrar kennitölur. Rauða línan á myndinni vísar í miðgildi sem er 2 þús. kr. á íbúa.

Reykjavíkurborg	17	Akureyrarkaupstaður	9
Kópavogsbær	7	Norðurbíng	2
Seltjarnarneskaupstaður	3	Fjallabyggð	5
Garðabær	3	Dalvíkurbyggð	4
Hafnarfjarðarkaupstaður	6	Eyjafjarðarsveit	1
Mosfellsbær	4	Hörgársveit	3
Kjósarhreppur	0	Svalbarðsstrandarhreppur	6
Reykjanesbær	9	Grýtubakkahreppur	1
Grindavíkurbær	5	Skútustaðahreppur	1
Sandgerðisbær	5	Tjörneshreppur	0
Sveitarfélagið Garður	9	Pingeyjarsveit	0
Sveitarfélagið Vogar	5	Svalbarðshreppur	0
Akraneskaupstaður	5	Langanesbyggð	5
Skorradalshreppur	*	Seyðisfjarðarkaupstaður	2
Hvalfjarðarsveit	5	Fjarðabyggð	6
Borgarbyggð	2	Vopnafjarðarhreppur	0
Grundarfjarðarbær	0	Fljótsdalshreppur	0
Helgafellssveit	*	Borgarfjarðarhreppur	0
Stykkishólmsbær	0	Breiðdalshreppur	6
Eyja- og Miklaholtshreppur	0	Djúpavogshreppur	0
Snæfellsbær	0	Fljótsdalshérað	2
Dalabyggð	2	Sveitarfélagið Hornafjörður	3
Bolungarvíkurkaupstaður	4	Vestmannaeyjabær	6
Ísafjarðarbær	4	Sveitarfélagið Árborg	4
Reykhólahreppur	1	Mýrdalshreppur	0
Tálknafjarðarhreppur	1	Skaftárhreppur	0
Vesturbyggð	5	Ásahreppur	4
Súðavíkurhreppur	0	Rangárþing eystra	2
Árneshreppur	0	Rangárþing ytra	6
Kaldrananeshreppur	0	Hrunamannahreppur	2
Strandabyggð	0	Hveragerðisbær	5
Sveitarfélagið Skagafljörður	4	Sveitarfélagið Ólfus	3
Húnaþing vestra	1	Grímsnes- og Grafningshreppur	1
Blönduósibær	2	Skeiða- og Gnúpverjahreppur	0
Sveitarfélagið Skagaströnd	2	Bláskógabyggð	3
Skagabyggð	0	Flóahreppur	1
Húnavatnshreppur	0	Vegið landsmeðaltal	9
Akrahreppur	0	* Upplýsingar vantar	

4.4 Kostnaður vegna þjónustu við fatlað fólk á íbúa

Hvers vegna er þetta áhugavert?

Þjónusta við fatlað fólk er hluti af grunnþjónustu samfélagsins sem íbúar sveitarfélagsins greiða fyrir með framlögum frá jöfnunarsjóði og sköttum. Kostnaður vegna hennar tekur til útgjalda vegna liðveislu, heimaþjónustu fatlaðra, ferðaþjónustu fatlaðra, frekari liðveislu, búsetu, skammtíamavistunar fyrir fatlaða, dagþjónustu og annarar þjónustu fyrir fatlaða. Gagnlegt er að skoða hversu mikið þjónustan kostar hvern íbúa og hvernig sveitarfélagið kemur út í samanburði við aðra.

Talnaefni

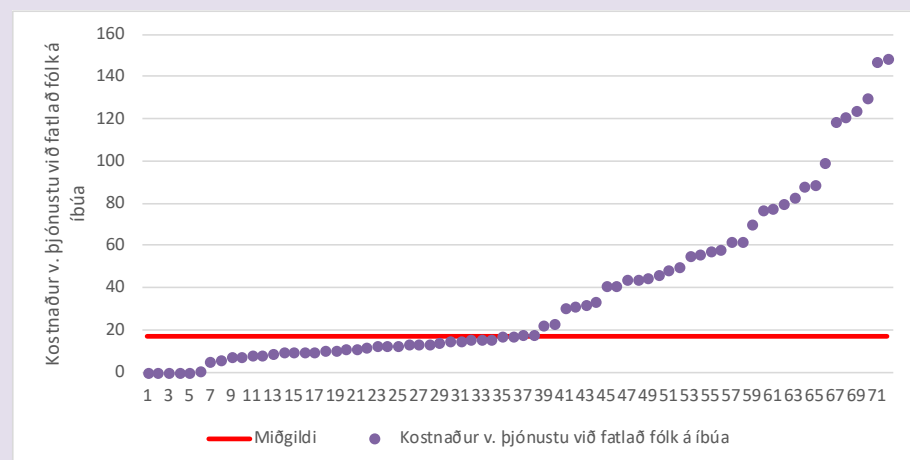
Þessar upplýsingar koma úr ársreikningum sveitarfélaga 2017 sem safnað er rafrænt af Hagstofu Íslands.

Til frekari skoðunar

Mikill munur getur verið á kostnaði vegna þjónustu við fatlaða á hvern íbúa eftir sveitarfélögum. Hafa verður í huga að ýmsir þættir geta haft áhrif á kennitöluna.

- Fjöldi fatlaðs fólks í sveitarfélaginu
- Fjöldi fatlaðs fólks með hátt SIS mat.
- Fjöldi fatlaðs fólks með lágt SIS mat en mikla þjónustupörf
- Tafir á fjármögnun t.d. vegna flutninga milli sveitarfélaga.
- Mismunandi þjónustustig

Myndræn framsetning

Myndin hér til hliðar sýnir hvernig sveitarfélögin dreifast frá lægsta upp í hæsta gildi. Vegið landsmeðaltal er 78 þús. kr. á hvern íbúa. Lægsta gildið er frá 0 þar sem engum fjármunum er varið í þessa þjónustu skv. ársreikningi og hæsta er 149 þús. kr. á íbúa.

Rauða línan vísar í miðgildi sem er 17 þús. kr. á íbúa.

Reykjavíkurborg	88	Akureyrarkaupstaður	149
Kópavogsbær	50	Norðurbíng	89
Seltjarnarneskaupstaður	34	Fjallabyggð	71
Garðabær	62	Dalvíkurbyggð	32
Hafnarfjarðarkaupstaður	80	Eyfjarðarsveit	14
Mosfellsbær	124	Hörgársveit	11
Kjósarhreppur	0	Svalbarðsstrandarhreppur	8
Reykjanesbær	46	Grýtubakkahreppur	5
Grindavíkurbær	58	Skútustaðahreppur	12
Sandgerðisbær	121	Tjörneshreppur	0
Sveitarfélagið Garður	41	Þingeyjarsveit	9
Sveitarfélagið Vogar	15	Svalbarðshreppur	0
Akraneskaupstaður	100	Langanesbyggð	10
Skorradalshreppur	*	Seyðisfjarðarkaupstaður	10
Hvalfjarðarsveit	56	Fjarðabyggð	44
Borgarbyggð	77	Vopnafjarðarhreppur	6
Grundarfjarðarbær	44	Fljótsdalshreppur	0
Helgafellssveit	*	Borgarfjarðarhreppur	0
Stykkishólmsbær	13	Breiðdalshreppur	8
Eyja- og Miklaholtshreppur	8	Djúpavogshreppur	17
Snæfellsbær	48	Fljótsdalshérað	119
Dalabyggð	12	Sveitarfélagið Hornafjörður	56
Bolungarvíkurkaupstaður	58	Vestmannaeyjabær	45
Ísafjarðarbær	130	Sveitarfélagið Árborg	78
Reykholahreppur	10	Mýrdalshreppur	22
Tálknafjarðarhreppur	11	Skaftárhreppur	16
Vesturbyggð	14	Ásahreppur	9
Súðavíkurhreppur	10	Rangárþing eystra	18
Árneshreppur	31	Rangárþing ytra	17
Kaldraneshreppur	15	Hrunamannahreppur	32
Strandabyggð	13	Hveragerðisbær	62
Sveitarfélagið Skagafjörður	147	Sveitarfélagið Ölfus	83
Húnaþing vestra	15	Grímsnes- og Grafningshreppur	41
Blönduósibær	13	Skeiða- og Gnúpverjahreppur	16
Sveitarfélagið Skagaströnd	0	Bláskógabyggð	18
Skagabyggð	13	Flóahreppur	23
Húnavatnshreppur	8	Vegið landsmeðaltal	78
Akrahreppur	13	* Upplýsingar vantar	

